Vol. 7 | No. 1938 | Sun. May 16. 2021 | یکشنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ | ۴ شوال ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۹۳۸ | ۸ صفحه | قیمت: ۳۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۰۲۷۹۰۰۰	۱۱۸۹۵۹۵

قیمت خودرو را در نهایت چه کسی تعیین می‌کند؟

چکش‌کاری طرح ساماندهی خودرو در مجلس

صفحه ۷

«تعادل» در گفت‌وگو با کارشناسان اقتصادی تغییرات جدید بازار سرمایه را بررسی می‌کند

مصوبات جدید وضعیت بورس را تغییر می‌دهند؟

صفحه ۴

وزن‌کشی جریان‌های سیاسی در روز پایانی نام‌نویسی

اقتصاد در دعواهای سیاسی گم شد

واکنش طبقات فرودست به انتخابات

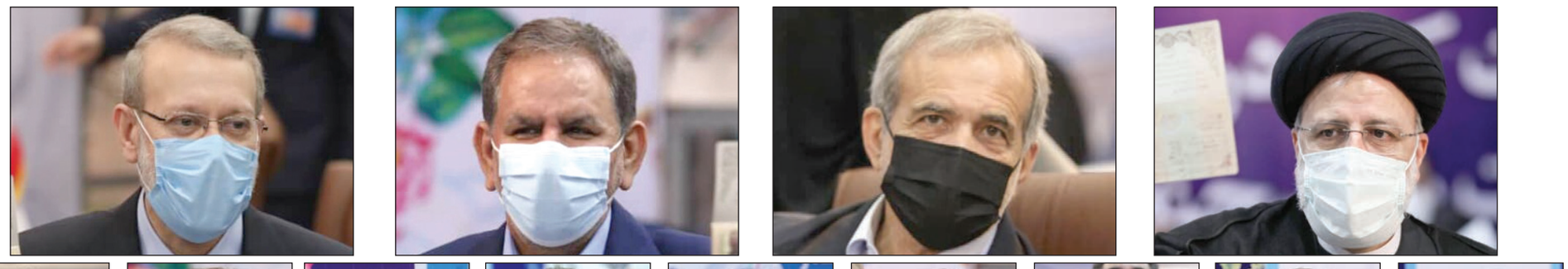

بر اساس برنامه‌ریزی صورت گرفته از سوی وزارت کشور، دیروز (شنبه) آخرین روز قانونی ثبت‌نام نامزدهای حضور در انتخابات ریاست جمهوری بود. با پایان یافتن مهلت نام‌نویسی، نهادهای نظارتی و شورای نگهبان فرآیند بررسی صلاحیت کاندیداهای انتخابات را بررسی خواهند کرد و پس از پایان مهلت تبلیغات، نامزدهای باقی مانده در روز ۲۸ خرداد باید برای به دست آوردن رای مردم تلاش کنند تا در نهایت فرد پیروز دولت سیزدهم را در نیمه تابستان امسال تشکیل دهد. با پایان دور دوم ریاست جمهوری حسن روحانی، او دیگر امکان قانونی حضور در انتخابات را ندارد اما همان طور که از قبل نیز پیش‌بینی می‌شد، تعدادی از اعضای دولت برای حضور در انتخابات ثبت‌نام کردند. اصلاح‌طلبان که در انتخابات سال ۹۶ از حسن روحانی حمایت کرده بودند، برای انتخابات پیش رو گزینه‌هایی داشتند که امکان نام‌نویسی آنها در نهایت فراهم نشد. سیدحسن خمینی به عنوان یکی از گزینه‌های اصلی اصلاح‌طلبان، پس از مشورت با مقام معظم رهبری، سرانجام تصمیم گرفت که در این عرصه حاضر نشود و محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه نیز - که یکی از اصلی‌ترین گزینه‌های اصلاح‌طلبان به شمار می‌رفت - سرانجام پس از گمانه‌زنی‌های فراوان چند روز قبل رسما اعلام کرد که در انتخابات شرکت نخواهد کرد. به این ترتیب نزدیک‌ترین گزینه به دولت روحانی که سرانجام در روز پایانی نام‌نویسی‌ها در وزارت کشور حاضر شد و رسما اعلام کاندیداتوری کرد، اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس جمهور بود. جهانگیری در انتخابات سال ۹۶ نیز کاندیدا شده بود و پس از حضور در مناظره‌های انتخاباتی و دفاع از عملکرد دولت روحانی سرانجام در روزهای پایانی به نفع رییس جمهور از انتخابات کنار رفت. صحبت‌های قاطع او در مناظره‌های انتخاباتی بسیاری را بر آن داشته بود که او می‌تواند در سال ۱۴۰۰ جایگزینی مناسب برای روحانی باشد اما عملکرد اقتصادی دولت در سال‌های اخیر و فشار معیشتی وارد شده بر مردم پس از بازگشت تحریم‌های امریکا، باعث شد شانس او نسبت به چهار سال قبل کاهش پیدا کند. با این وجود جهانگیری یکی از نامزدهای احتمالی جریان اصلاح‌طلب در انتخابات پیش رو به حساب می‌آید. او صحبت‌هایی که پس از ثبت‌نام در انتخابات کرد از تلاش برای بهبود اوضاع و استفاده از ظرفیت‌های کشور گفت. جهانگیری این را نیز گفت که به دلیل عدم ثبت‌نام ظریف حاضر شده که وارد فرآیند انتخابات بشود. معاون اول رییس جمهور در بخشی از صحبت‌هایش گفت: ایران ما در سال‌های اخیر با مسائل و تنگناهای گوناگون روبرو بوده و اکنون به شدت نیازمند افق‌گشایی‌های واقعی در زندگی مردم و توسعه همه‌جانبه کشور، بهبود معیشت مردم با رفع تحریم‌ها و رشد اقتصادی پایدار و اشتغال‌زا و حمایت از تولید و بازتوزیع عادلانه‌تر ثروت است. انتخابات را باید به عنوان فرصتی برآمده از آرمان‌های انقلاب اسلامی و ظرفیت‌های قانون اساسی برای اعمال حاکمیت ملی و اصلاح روند حکمرانی پاس داشت و تاثیر گذار کرد. جهانگیری درباره وضعیت اقتصادی پیش روی ایران نیز اظهار کرد: امروز خوشبختانه زمینه احیای مجدد برجام و رفع تحریم‌ها که مقدمه‌ای برای گشایش در وضعیت کشور و معیشت مردم است، فراهم شده و نباید در این مسیر مانعی ایجاد کنند. گشودن گره‌های ناشی از تحریم‌های شدید سه ساله که ضربات سنگینی بر پیکر اقتصاد کشور وارد کرده کاری بسیار دشوار و سنگین است. ادامه مسیر رفع عزتمندانه تحریم‌ها را باید مدبرانه پی گرفت و البته بعد از پایان تحریم‌ها نیز بازسازی اقتصاد کشور دشواری‌ها و پیچیدگی‌ها و الزامات زیادی دارد. بیکاری، فقر و نابرابری فزاینده، توقف بسیاری از کسب و کارها، کاهش مداوم سرمایه‌گذاری‌های نو، خشکسالی و بحران آب، تخریب‌های جبران‌ناپذیر محیط زیست، کاهش اعتماد عمومی به نهادهای حکمرانی، کاهش امید به اثربخشی رای مردم، افزایش فساد، مشکلات ناشی از ساختار بودجه و نظام بانکی و مالیاتی کنونی و مشکلات در تولید صنعت، کشاورزی و خدمات کشور از جمله مسائل مزمن کشورند. در اردوگاه اصلاح‌طلبان، جهانگیری تنها نامزد روز پایانی نبود. محمد شریعتمداری وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی، محسن رهامی، محسن هاشمی رفسنجانی و مسعود پزشکیان نیز دیگر افراد نزدیک به اصلاح‌طلبان بودند که نام‌نویسی کردند.

مستقلان اصولگرا

در میان اصولگرایان اما شرایط متفاوت بود. برخلاف اصلاح‌طلبان که سرانجام گزینه‌های اصلی‌شان امکان ثبت‌نام نیز پیدا نکردند، سرانجام ابراهیم رییسی که اصلی‌ترین گزینه اصولگرایان به شمار می‌رفت در روز شنبه ثبت‌نام کرد. رییس قوه قضاییه در سال ۹۶ نامزد انتخابات شد و با وجود ائتلاف با باقر قالیباف در نهایت از حسن روحانی شکست خورد تا در طول این سال‌ها اداره یکی دیگر از قوه‌های سه گانه کشور را در اختیار بگیرد. هر چند در روزهای گذشته صحبت‌های گسترده‌ای درباره حضور یا عدم حضور رییسی مطرح شده بود، او سرانجام روز شنبه به وزارت کشور رفت و در حالی که بخش مهمی از جریان اصولگرایی از او حمایت قاطع کرده‌اند، اعلام کرد که در انتخابات به شکل مستقل حاضر خواهد شد. او درباره دغدغه‌های اقتصادی خود گفت: در حوزه دستگاه اجرا است که بسترهای فسادزا از ریشه خشکانده می‌شود و تبدیل ناکارآمدی‌ها به کارآمدی‌ها باعث می‌شود ناهنجاری‌های اجتماعی و اقتصادی نخواهیم داشت و حل مسائل در دستگاه اجرایی می‌تواند از مشکلات دستگاه قضایی و از پرونده‌ها بکاهد. این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری با بیان اینکه اگر امور در جای خود به درستی انجام شود دغدغه مردم کاسته می‌شود، یادآور شد: از این رو دستگاه اجرایی را اهم می‌دانیم. من در این حضور نه به دنبال جایگاه قدرت و پست و مقام هستم و نه قصد دارم بر قدرت و جایگاه خود بیفزایم. آنچه قصد داشته‌ام پاسخ مثبت دادن به دعوت و خواست مردم و ان‌شاءالله گره‌گشایی از مشکلات آنها است. دیگر نامزدی که در روز پایانی ثبت‌نام اعلام کرد که به شکل مستقل در عرصه حاضر شده، علی لاریجانی - رییس سابق مجلس شورای اسلامی - بود. لاریجانی بیش از دیگر نامزدها به مسائل اقتصادی پرداخت و گفت: خیلی روشن است که جهش تولید و پرش اقتصادی داخلی نیازمند باثبات‌سازی و تعادل در صحنه بین‌المللی است. نه هر روز با اقدامی مساله جدید ایجاد کنیم که هزینه آن را مردم در زندگی خود بدهند. برای گذر از صفت ملک بی‌سیاست اداره کشور نباید در دست افراطیون و سازشکاران قرار بگیرد. عدالت در توسعه اقتصادی، رکن است، امانه شعار عدالت، بلکه داشتن نظریه عدالت و تحقق آن. عدالت در زبان صاحب‌نظران اسلامی، ایجاد زمینه رشد استعدادهای آحاد مردم است و این امر، جز با رقابت متوازن همه افراد جامعه رخ نمی‌دهد. همان گونه که رهبر معظم انقلاب در سال‌های اخیر نامگذاری فرمودند، به نظر من کشور ما نیاز دارد که حداقل دو دهه، اولویت اصلی خود را پیشرفت اقتصادی و منافع ملی قرار دهد و بقیه شؤون کشور در خدمت آن قرار بگیرند. نه اینکه ۱۰ هدف موازی تعریف کنیم که هر کدام کشور را به سمتی بکشانند. این داوطلب کاندیداتوری انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: هر کسی وعده بهشت در این شرایط پیچیده کشور می‌دهد، خلاف می‌گوید. باید اول آتش جهنم اختلاف و لجبازی و افراطی‌گری و کارنابلدی را خاموش کرد. حل مشکلات کشور با هوس‌های پوپولیستی و نردبان‌سازی از محرومیت ملت حل نمی‌شود، بلکه ایران امروز برای تحقق پیشرفت اقتصادی شتابان و مردمی، به همبستگی ملی در داخل، تعامل هوشمندانه با غرب، همکاری سازنده و پویا با شرق، و هماهنگی برادرانه با همسایگان نیاز دارد و این امر احتیاج به علم و دانش و تجربه دارد. اصولگرایان روز پایان ثبت‌نام برای انتخابات را بسیار شلوغ کردند. از محسن رضایی که برای چندمین بار نامزد انتخابات ریاست جمهوری شد تا عزت‌الله ضرغامی و علیرضا زاکانی دیگر افرادی بودند که به وزارت کشور آمدند. در ساعات پایانی ثبت‌نام نیز سعید جلیلی نامزدی خود را رسما اعلام کرد. ادامه در صفحه ۲

یادداشت - ۱

بیداری بازار خفته

محسن عباسی

تغییراتی که در حجم مبنا و دامنه نوسان صورت گرفته در نهایت چه اثراتی در بازار سرمایه کشور به جا خواهد گذاشت؟ اثرات روانی این نوع تصمیم‌سازی‌ها در کنش‌ها و واکنش‌های سهامداران چه خواهد بود؟ آیا این روند قفل معاملات را باز خواهد کرد؟ این پرسش‌ها و پرسش‌های دیگری از این دست این روزها که جو عمومی جامعه و رسانه‌ها تحت تاثیر ثبت‌نام نامزدهای انتخاباتی قرار دارد به تناوب در فضای اقتصادی و محافل مرتبط با بورس شنیده می‌شود. بسیاری از فعالان بازار سرمایه به دنبال رمزگشایی از این تحولات احتمالی در بازار سرمایه هستند تا در خصوص برنامه‌های آتی خود دست به تصمیم‌سازی‌های اقتصادی بزنند. به طور کلی می‌توان گفت با تغییر ارزش حجم مبنا و دامنه نوسان ۵+ و ۵- دو اتفاق مهم در بازار رخ خواهد داد که در کنار خرید صندوق توسعه بازار و احتمالا هلدینگ‌های بزرگ بورسی، کم کم جو مثبتی در بازار ایجاد خواهد شد. قفل سهم‌های کوچک با معامله کمی از صف فروش و سرعت در رسیدن به قیمت‌های تعادلی باز خواهد شد و این سهم‌ها نسبت به زمان دامنه متقارن، روند معاملاتی بهتری خواهند داشت. سازمان با این اتفاق چراغ سبزی برای ورود بازیگران به مدیریت سهام کوچک بازار نشان داده است تا همپای بزرگان بازار این نمادها نیز زودتر متعادل شوند. در مجموع بازگشت دامنه به حالت قبلی می‌تواند از منظر روانی هم آثار مثبتی داشته باشد و کمی از فضای ملتهب دوران نامتقارن را از بین ببرد. احتمالا به زودی صندوق توسعه بازار خریدهای خود را در بازار آغاز خواهد کرد که در کنار این عامل می‌تواند به افزایش حجم و ارزش معاملات کمک کند. امیدواریم مجوز تامین مالی هلدینگ‌ها هم زودتر صادر شود تا شاهد ورود پول تازه نفس به بازار باشیم. خط کشی‌ها و کانال کشی‌ها جهت هدایت نقدینگی به بازار به خوبی انجام شده و فقط در انتظار یک شوک حجمی و ارزشی در معاملات هستیم که امیدوارم به زودی صورت پذیرد. نکته مهم‌تر این مصوبه (کاهش ارزش حجم مبنا) این است که در زمان برگشت رو به بالای بازار هم بازیگران بازار با مبلغ کمتری می‌توانند سهم‌ها را بالا ببرند و به ارزش واقعی و ذاتی‌شان برسانند. ضمنا به همین علت، استقبال از سهم‌های کوچک هم افزایش خواهد یافت و دست بازیگران برای حمایت از سهامشان بازتر خواهد بود. با این وضعیت قیمت‌های جهانی و سود مجامع پیش رو و حباب منفی که در بورس شکل گرفته است، اگر نقدینگی به بازار تزریق شود بعد از مدت‌ها شاهد شکل‌گیری روند منطقی صعودی خواهیم بود که مطمئنا حقوقی‌ها استارت آن را خواهند زد و در ادامه حقیقی‌ها هم به بازار خواهند پیوست بنابراین مدیریت رفتار حقوقی‌ها هم در سمت عرضه و هم تقاضا در روزهای آتی تعیین‌کننده خواهد بود.

منفی شدن‌های سهامی که اصلاح نداشتند اگرچه دردآور است اما می‌تواند با توجه به قانون جدید حجم مبنا به رشد مجدد این نمادها و یکدست شدن بازار کمک کند. در صورت تعادل در کل بازار با توجه به جذابیت قیمتی کلیه نمادهای بازار و شروع خرید حقوقی‌ها با تزریق نقدینگی در یک ماه مانده به انتخابات می‌توانیم امیدوارتر باشیم. به نظرم در صورت کاهش ترس بازار، تقاضای خفته بازار هم بیدار خواهد شد و همان طور که قبلا عرض کردم، تقاضای انباشته شده در بازار که عمدتا به دلایل بنیادی و جذابیت قیمتی پدید آمده است به شکل انفجاری خودش را نشان خواهد داد.

یادداشت - ۲

شمایل بی‌رحم تورم برای فرودست‌ها

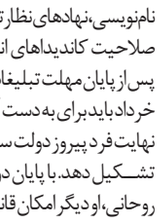

محمدرضا منجذب

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که در جریان رقابت‌های انتخاباتی به عنوان مطالبه اصلی مردم و رای‌دهندگان از نامزدها مطرح است، ضرورت مهار تورم و تکانه‌های تورمی در اقتصاد است. در واقع تورم را می‌توان ریشه اصلی بسیاری از ناهنجاری‌های اقتصادی کشورمان فرض کرد که بسیاری از معضلات از آن نشات می‌گیرد. از سال‌های ابتدایی دهه ۵۰ تا سال‌های پایانی قرن چهاردهم خورشیدی، موضوع تورم یکی از جدی‌ترین موضوعات مطروحه در اقتصاد ایران محسوب می‌شود که فشار زایدالوصفی را متوجه نسل‌های ایرانی کرده است. در واقع طی پنج دهه اخیر تورم دو رقمی همواره میهمان اقتصاد ایران بوده است. طبیعی است که نخستین قربانی تورم‌های افسارگسیخته، معیشت مردم طبقات فرودست جامعه است. مردم حاشیه‌نشین، ساکنان مناطق حاشیه‌ای پایتخت، کلان‌شهرها و... اغلب به دلیل تورم با مشکلات فراوانی روبه‌رو می‌شوند و زندگی آنان دستخوش تکانه‌های فراوانی می‌شود. در واقع شلاق‌های تورم بر گرده‌های این طبقات فرود می‌آید. چرا که تورم و رشد قیمت‌ها برای اقشار برخوردار جامعه نه تنها مشکل‌ساز نیست، بلکه در اغلب موارد به دلیل استفاده بهینه برخوردارها از نظامات تسهیلاتی، یارانه‌ای، مالیاتی و... تورم باعث افزایش ثروت این اقشار نیز می‌شود. اما دلیل اصلی بروز تورم در اقتصاد ایران چیست؟ چه عامل یا عواملی طی نیم قرن گذشته باعث رشد دامنه‌های تورم در کشورمان شده است؟ برای مهار تورم چه راهکارهایی را باید در پیش گرفت؟ این پرسش و پرسش‌هایی از این دست از جمله موضوعاتی است که پاسخگویی به آنها می‌تواند تصویری از چشم‌انداز پیش روی اقتصاد کشور و بایدها و نبایدهای این بخش ارایه کند. دلایلی مانند ساختار غلط اقتصاد ایران، کسری بودجه مستمر، رشد بیش از حد و نامتناسب نقدینگی، اقتصاد تک‌محصولی، سودآور بودن سوداگری در برابر تولید و... از جمله مهم‌ترین مواردی است که به عنوان دلیل اصلی بروز تورم در کشورمان از آنها یاد می‌شود. اما تورم آثار مخرب زیادی دارد که ضروری است، تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران آینده کشور در خصوص آنها بیشتر بیندیشند و برای رفع آنها برنامه‌ریزی کنند.

نخست) بی‌ثباتی در اقتصاد ملی و بروز نوسان مستمر در آن: یکی از مهم‌ترین عوامل بروز تورم، فقدان ثبات در اقتصاد است. از طریق ثبات است که کبوتر سرمایه، بال‌های خود را بر بام اقتصاد ایران می‌گستراند. بدون ثبات فرایند رشد در هیچ اقتصادی محقق نخواهد شد و سرمایه‌گذاران میلی به سرمایه‌گذاری پیدا نخواهند کرد.

دوم) کاهش ارزش پول ملی و... ادامه در صفحه ۷

یادداشت - ۳

ضرورت پایبندی دولت به هموارسازی زمانی انتشار اوراق

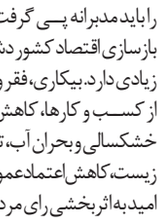

محمدمهدی مومن‌زاده

به گواه آمارها و شواهد تجربی تمامی ایرانیان، سال ۱۳۹۹ از نظر شرایط اقتصادی یکی از سخت‌ترین سال‌ها طی دهه‌های پس از جنگ تحمیلی بوده است. تداوم روند نزولی درآمدهای نفتی به دلیل تشدید تحریم‌های ظالمانه و همزمانی آن با شوک‌های ناشی از بیماری کرونا سبب شد تا اقتصاد ایران شرایط بسیار نامناسبی را تجربه نماید. متاثر از شرایط تحریم و کرونا، درآمدهای دولت نیز در سال گذشته کاهش محسوسی داشت و همین موضوع سبب شد تا انتشار اوراق به عنوان اصلی‌ترین گزینه تامین مالی دولت مطرح گردد. با توجه به حجم قابل ملاحظه اوراق مورد نیاز برای تامین مالی بودجه دولت در سال ۱۳۹۹ و عدم امکان فروش از طریق مکانیزم‌های قبلی، کمیته بند (ک) برنامه جدیدی برای انتشار اوراق تدارک دید و برای نخستین بار در کشور، عرضه اولیه اوراق در قالب حراج‌های هفتگی طراحی و اجرا شد. حراج‌های هفتگی اوراق بدهی دولت از میانه خردادماه آغاز و تا آخرین هفته اسفندماه سال ۱۳۹۹، به صورت منظم و بدون هیچ توقفی در روزهای سه‌شنبه برگزار شد و تنها در یک هفته و آن هم به دلیل رشد قابل ملاحظه انتظارات تورمی در آستانه انتخابات ایالات متحده، ناموفق بود. طی ۴۲ مرحله برگزاری حراج اوراق در سال ۱۳۹۹ مجموعا ۱۲۵ هزار میلیارد تومان اوراق به فروش رفته که رقمی قابل ملاحظه محسوب می‌شود. برای داشتن تصویر مقایسه‌ای از میزان تامین مالی صورت گرفته از این ناحیه طی سال ۱۳۹۹ توجه داشته باشید که مجموع ارزش بازار اوراق تامین مالی در پایان سال ۱۳۹۸ تنها ۱۵۰ هزار میلیارد تومان بوده است و مقایسه همین دو عدد، به خوبی موید موفقیت فرآیندهای حراج هفتگی است. هر چند که ایجاد الزام برای بانک‌ها به نگهداری ۳ درصد از ارزش سپرده‌های خود به صورت اوراق و آغاز اجرای عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی در سال ۱۳۹۹ نیز نقش بسیار پررنگی در ایجاد تقاضای موثر و موفقیت حراج‌های مذکور داشته، اما باید توجه داشت که برنامه‌ریزی منضبط و طراحی مناسب این بازار اولیه نیز در این موضوع موثر بوده است. با این وجود و به رغم عملکرد موفق مکانیزم مذکور، حراج‌های هفتگی در سال جاری متوقف شده است و طی چند هفته کاری سپری شده از ابتدای سال ۱۴۰۰ تاکنون، هنوز اوراق دولتی مربوط به بودجه سال ۱۴۰۰ وارد بازار نشده است. براساس رویه تاریخی، انتشار اوراق تامین مالی دولت پس از گذشت ماه‌های ابتدایی سال و از فصل تابستان آغاز می‌شود و در ماه‌های پایانی سال به اوج می‌رسد. ادامه در صفحه ۲

یادداشت - ۴

نظارت اجتماعی برای کاهش رنج‌های تهران

لیدا مددی

درست یا غلط، یکی از ویژگی‌های عمده جامعه ایران، تمرکز امکانات شهری، اقتصادی و مالی و سیاسی در تهران است که از فعالیت‌های سیاسی و تجارت و تولید و خودروسازی گرفته تا خدمات مالی، کسب و کارهای مختلف و حتی توزیع کالا را در پایتخت تعریف کرده و در نتیجه بسیاری از فعالیت‌ها حتی توزیع کالاها و تولید خودرو را در تهران متمرکز کرده‌ایم و در نتیجه به همان اندازه که فعالیت‌ها در این شهر تمرکز دارد، عملا پایتخت کشور با مشکلات بزرگی مانند آب و فاضلاب، آلودگی هوا، ترافیک، اتلاف وقت، تمرکز خدمات و فساد مالی، توزیع نامناسب درآمد و ثروت، عدم نظارت مناسب و سوءمدیریت‌های مختلف، گسترش حاشیه‌نشینی و فقر، رقابت سیاسی و طیف رنگارنگی از قدرت و ثروت و درآمد از طبقه مرفه نوظهور تا ماشین‌خوابی و گورخوابی و... همراه شده است.

از این رو، هر چند که فعلا برنامه‌ای برای رفع این تمرکز امکانات و مشکلات نیست تا به جای تهران، ۵ مرکز سیاسی، دانشگاهی، تجاری، خدمات مالی، اجتماعی و رسانه‌ای، هنری و گردشگری ایجاد شود و به تدریج تهران از زیر بار این همه ترافیک، عدم کارایی و ضعف سیاستگذاری خارج شود، اما حداقل می‌توان با رفع سوءمدیریت‌های موجود، بخشی از مشکلات را حل کرد و بهره‌وری و کارایی فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی و اثرگذاری سیاست‌های دولتی و عمومی را افزایش داد.

به عبارت دیگر، به جای اینکه در انتظار مذاکرات برجام، رفع تحریم‌ها، از سر گرفتن فروش نفت و افزایش درآمد ارزی باشیم تا ساختار اقتصاد ایران همچنان به مسیر خود ادامه دهد و تهران دوباره به مرکز تزریق ارز و واردات کالای خارجی و توزیع آن و تزریق دائمی روزانه ۳۲۰۰ میلیارد تومان نقدینگی تبدیل شود تا چرخ اقتصاد بچرخد، باید بخشی از مشکلات موجود با بهبود مدیریت داخلی رفع شود.

کشورهای جهان امروز از تجربه اداره محلی و استانی و آمایش سرزمینی استفاده بسیار می‌برند و حتی در کشورهایی که نحوه اداره فدرالی ندارند، از طریق همان اختیارات محدود و توان و امکاناتی که در پارلمان‌های محلی مانند شورای شهر، دهیاری، فرمانداری‌ها و شهرداری‌ها وجود دارد، بخشی از مشکلات را حل می‌کنند.

در هر شهر و استان و روستایی، مقامات محلی، انجمن‌ها و شوراهای شهر و روستا، می‌توانند از طریق قوانین و مقررات موجود، نسبت به جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی اقدام کنند و در جهت حل مشکلات موجود، از طریق جلب مشارکت‌های مردمی اقدام کنند. ادامه در صفحه ۲

ادامه از صفحه اول

نظارت اجتماعی برای کاهش رنج‌های تهران

راه‌حل عمده این روش در کشور ما، ایجاد حس تعلق به تک تک شهروندان یک شهر است و در شهری مانند تهران اگرچه این کار دشوارتر است اما می‌توان حداقل با تقویت احساس تعلق به محل، خیابان و منطقه شهرداری‌های مختلف، زمینه‌ساز افزایش مشارکت مردم بود. امروز مشکلاتی مانند آب و فاضلاب که نیازمند اقدامات عاجل است، می‌تواند از حمایت‌های مردمی برخوردار شود. وقتی مشکلات آب و فاضلاب در حال افزایش است و مردم در جریان کمبود منابع آب و کاهش باران هستند، می‌توان مستقل از اقدامات سیاسی و جناحی، اقشار مختلف را در حل این معضلات دعوت به همکاری کرد. در بسیاری از محله‌های تهران، مردم مدت‌هاست که پرداخت اقساط فاضلاب را آغاز کرده‌اند و راه‌اندازی خطوط فاضلاب و جلب مشارکت بین‌المللی از طریق وام‌های بانک جهانی و... نیز می‌تواند در راه‌اندازی تاسیسات تصفیه آب اثرگذار باشد و به تدریج شاهد کاهش آلودگی هوا و سختی آب، جلوگیری از هدر رفتن منابع و اقدامات دیگر باشیم و در این مسیر شورای شهر و شهرداری‌ها، سازمان آب و فاضلاب و وزارت نیرو به کمک‌های بانک‌های کشور باید مشارکت‌های مردمی را به اقدامی موثر در کاهش این مشکلات تبدیل کنند. از سوی دیگر، پهنه‌بندی مناسب و رعایت قواعد محله‌های مسکونی، تجاری، اداری و صنعتی، کمک قابل توجهی به حل مشکلات مردم و کاهش ترافیک و تردد غیرضروری در مناطق دیگر خواهد کرد و مردم هر محله، نیازهای خود را از طریق محله‌های خود تامین خواهند کرد. استفاده از خدمات دولت الکترونیک و کد ملی برای ایجاد سامانه‌های قدرتمند اداری و تجاری می‌تواند تمامی خدمات شهری و اداری شهروندان را به صورت متمرکز و با کمتری مراجعه مردم ساماندهی کند تا تمام امور بیمه‌ای، بازنشستگی، بانکی، مالیاتی و خریدها و خدمات مختلف با کاهش مراجعات و هزینه همراه شود. در این راستا، شهرداری‌ها و شوراهای شهر، باید سامانه‌هایی را راه‌اندازی کنند که مردم یک شهر بتوانند برای ایجاد آرامش و رفاه نسبی مورد نظر خود، هر نوع خدمات را دریافت کرده و در عین حال با پرداخت‌های به‌موقع، درآمد مورد نظر شهرداری‌ها را تامین کنند و تمام عوارض و مالیات‌ها و سهم مردم از هزینه‌های شهری، به موقع پرداخت شود و به جای تراکم‌فروشی و مشکلات آن، شاهد مشارکت فعال شهروندان از طریق ایجاد حس تعلق به شهر و محله‌ها باشیم. به عنوان مثال، در موضوعاتی مانند واکسیناسیون، مقامات و مسوولان شهری و محلی، می‌توانند امکانات موجود را ایجاد کنند و همچنین خدمات دیگر مورد نیاز مردم را فراهم نمایند. مطمئنا مردم برای ایجاد رفاه و آرامش و آسایش اعضای خانواده، در پرداخت هزینه‌های طرح‌های اثرگذار و کارآمد مشارکت خواهند داشت. در کنار ارائه خدمات و افزایش مشارکت مردم و افزایش احساس تعلق شهروندان، باید از امکانات بسیار شهری مانند املاک، غرفه‌ها، مغازه‌ها و... در جهت کاهش دستفروشی و ارائه چهره مناسب شهری، برنامه‌ریزی شود تا مشکلات بیکاری و نبود درآمد مناسب، از راه‌های مناسب و قانونی برطرف شود. برخورد ماموران شهرداری با مردم و همچنین مردم با ماموران باید بهتر شود و به سمت درک متقابل در جهت کاهش مشکلات مشترک حرکت کند. برای کاهش مشکلات توزیع کالاهای اساسی و معیشتی در مراکز میادین و تره‌بار، فروشگاه‌ها، بازارچه‌ها و عرضه مستقیم کالا با قیمت مناسب نیز باید اطلاع‌رسانی و اقدامات مناسب صورت بگیرد تا مردم شهر که عمدتا از طبقات متوسط و کم‌درآمد هستند، بتوانند مایحتاج خود را با قیمت مناسب تامین کنند. نگاهی به آمار بیکاری نیز نشان می‌دهد که سهم ۱۸ تا ۳۵ ساله‌ها از بیکاری موجود در کشور نشان می‌دهد که بالاترین بیکاری در بین جوانان تحصیل کرده است که بعد از دریافت دیپلم متوسطه تا سن ۳۵ سالگی، یعنی در دوران جوانی، دوره دانشجویی، تشکیل خانواده و ازدواج، تا شکل‌گیری خانه و کاشانه، عمدتا با درصد بیکاری بالا مواجه هستند. به طوری که براساس تعریف مورد نظر مرکز آمار از بیکاری بیش از ۱.۷ میلیون نفر از ۲.۴ میلیون بیکار را افراد ۱۸ تا ۳۵ ساله تشکیل داده‌اند. از این تعداد ۱.۲ میلیون نفر مردان و ۵۵۰ هزار نفر زنان جوان و تحصیلکرده هستند. این در حالی است که در کشورهای توسعه یافته، جوانان به عنوان سرمایه‌های اصلی توسعه عامل ایجاد بهره‌وری، کارایی، ارزش افزوده و اثرگذار بر فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی هستند و موتور تولید و مصرف و تقاضا و عرضه را جوانان در این سن و سال روشن نگه می‌دارند و به رونق جامعه کمک می‌کنند. از سوی دیگر، بخش عمده‌ای از جمعیت فعال ۲۶ میلیون نفری جویای کار کشور و به دنبال آن بیکاری جوانان نیز در تهران و شهرهای اطراف حضور دارند. در نتیجه تعداد جمعیت جوان جویای کار که عمدتا تحصیلکرده و فارغ‌التحصیل دانشگاه‌های تهران هستند، به دنبال یافتن شغل‌های مختلف خدماتی، اداری و شرکتی هستند و در صورت رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری مناسب در کشور، می‌توان از این سرمایه‌های ارزشمند انسانی بهترین بهره‌برداری را برای توسعه کشور به کار گرفت. طبق آمار بانکی کشور، حدود ۶۰ درصد پس‌انداز بانک‌ها و ۷۰ درصد تسهیلات بانکی کشور متعلق به استان تهران است یعنی گردش مالی بزرگ و عجیب ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومانی بانک‌های کشور در تهران به فعالیت‌های مختلف مالی، خرید و فروش و خدمات مختلف اشتغال دارد. حتی اگر بخش عمده‌ای از این گردش مالی بزرگ مربوط به دفتر مرکزی و حساب‌های بانکی مرکزی وزارتخانه‌ها و شرکت‌های بزرگ باشد که در استان‌ها به تولید و تجارت مشغول هستند، باز هم باید توجه داشت که این گردش مالی بزرگ، فرصت‌های بسیاری را برای ایجاد شغل و فعالیت در پایتخت کشور ایجاد کرده است. علاوه بر گردش مالی بخش خصوصی، کسب و کارها، تجارت و تولید و خدمات مختلف فعال در تهران، بخش عمده بودجه دولتی از طریق وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی، شبه‌دولتی، شهرداری‌ها، عمومی، بیمه‌ها، تامین اجتماعی، صندوق‌های بازنشستگی و... در تهران به اقتصاد و جامعه تزریق می‌شود. در نتیجه فرصت‌های بزرگی را برای فعالیت، رقابت، اشتغال، سرمایه‌گذاری و... ایجاد کرده است. اما به همان میزان که این امکانات بزرگ مالی، بانکی، دولتی، شبه‌دولتی، تحصیلی، بودجه‌ای، شرکت‌ها و حتی سازمان‌های بین‌المللی در تهران وجود دارد، به همان میزان سوءمدیریت‌ها و عدم نظارت موجود، زمینه‌ساز فساد مالی در سازمان‌های دولتی و خصوصی در ۵ دهه اخیر بوده و موجبات رشد حاشیه‌نشینی و فقر و فاصله طبقاتی را نیز در شهرک‌های اقماری فراهم کرده است. هر چند که مشکلات کلان اقتصاد، تحریم‌ها، کسری بودجه دولت، نبود فضای کسب و کار مناسب و... بر فعالیت خرد و تفضیلی شهرها نیز موثر است اما امید است که مردم، مقامات محلی، شوراهای شهر و مسوولان کشوری، در جهت کاهش مشکلات شهری و افزایش مشارکت شهروندان، بهانه‌جویی در مورد وجود مشکلات تحریم و فضای کلان اقتصاد را کاهش دهند و حداقل از همین امکانات موجود نیز با بهره‌وری و کارایی بیشتری استفاده کنند و سیاست‌های اثرگذاری را به کار بگیرند تا شاهد کاهش رنج مردم و پایتخت باشیم. «شادمانی همه جا پشت در است، در گشودن هنر است.»

خبرنگار «تعادل» از مناطق جنوبی تهران گزارش می‌دهد

واکنش طبقات فرودست به انتخابات

زهرا سلیمانی | طبقات فرودست و ساکنان مناطق جنوبی شهر تهران، درباره انتخابات ۱۴۰۰ ریاست‌جمهوری چگونه می‌اندیشند و چه واکنشی نسبت به آن خواهند داشت؟ این پرسش با توجه به نقش کلیدی، دامنه نفوذ اثرگذار و جمعیت بالای مردم مناطق جنوبی پایتخت در هر دوره به یکی از پرسش‌های مهم و اساسی گزینش‌های عمومی کشورمان بدل می‌شود. بسیاری از تحلیلگران برای پیش‌بینی درست و دستیابی به تصویری شفاف از واقعیات انتخابات به داده‌هایی نیاز دارند که مشخص کند، مردم نواحی جنوبی پایتخت، اقشار فرودست و ساکنان مناطق حاشیه‌ای کلان‌شهرها چه نوع کنشگری در انتخابات خواهند داشت. در هر دوره انتخابات بسیاری از گروه‌های تحلیلی تلاش می‌کنند تا از طریق نظرسنجی‌های موضوعی از تصمیمات، مطالبات، خواسته‌ها و... مردم ساکن در این مناطق مطلع شوند. اهمیت کنشگری این اقشار در تحولات سیاسی و اجتماعی کشور به اندازه‌ای است که بر اساس برخی تحلیل‌ها، انقلاب اسلامی مردم ایران در سال ۵۷، زمانی رنگ واقعیت به خود گرفت که مردم مناطق جنوبی تهران و سایر کلان‌شهرها به قطار انقلاب پیوستند و تیر خلاص را به پیکره ساختار سیاسی رژیم پهلوی وارد ساختند. بر اساس آمارهای رسمی وزارت راه و شهرسازی برآمده از آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن از هر ۴ ایرانی، ۱ نفر در سکونتگاه‌های غیررسمی سکونت دارد که این اقشار جمعیتی بالغ بر ۲۰ میلیون نفر را در کشورمان شکل می‌دهند. اگر این آمارهای رسمی را در کنار جمعیت ساکن در مناطق جنوبی پایتخت و سایر کلان‌شهرهای کشور قرار دهیم، دامنه وسیعی حول و حوش بیش از ۳۵ میلیون نفر را در برمی‌گیرد که حدود ۴۴ درصد ایرانیان را شامل می‌شود. مبتنی بر این دامنه فراگیر جمعیتی است که تحلیل فعل و انفعالات ذهنی مردم این مناطق می‌تواند تصویری از احتمالاتی که ممکن است در انتخابات بروز کند، نمایان می‌کند. بر همین اساس خبرنگار تعادل در جریان این گزارش میدانی با حضور در در یکی از قدیمی‌ترین مناطق جنوبی شهر تهران تلاش کرده تا نوری به دغدغه‌ها، انتظارات، مطالبات و خواسته‌های مردمی بتاباند که در مناطق حاشیه‌ای کشور سکونت دارند.

سکانس نخست؛ تقاطعی برای مرور خاطرات نسل‌ها

هر چند برخی رسانه‌های اصولگرا طی سال‌های اخیر تلاش می‌کنند این گزاره احتمالی را ترویج کنند که رای مردم جنوب شهر تهران به‌طور سنتی به اصولگرایان و طیف راست تعلق دارد، اما نحوه تحرکات این اقشار در گزینش‌های عمومی اخیر کشور نشان می‌دهد که این تصور چندان ریشه در واقعیت ندارد. نمونه بارز استقبال مردم مناطق جنوبی تهران از طیف‌های اصلاح‌طلب و میانه‌رو در انتخابات مجلس دهم (سال ۹۴) ظهور پیدا کرد؛ جایی که هر ۳۰ نماینده لیست امید در تهران توانستند در همان دور اول گوی سبقت را از رقیب اصولگرای خود بربایند و راهی بهارستان شوند. این روند در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۲ و ۹۶ نیز به همین شکل به‌وقوع پیوست و حسن روحانی به‌عنوان چهره‌ای میانه‌رو توانست رای اکثریت مردم مناطق جنوبی تهران را کسب کند. اما مردم این مناطق در خصوص انتخابات سال ۱۴۰۰ چگونه می‌اندیشند؟ برای به دست آوردن پاسخ این پرسش‌ها در نخستین گام راهی میدان خراسان به عنوان یکی از قدیمی‌ترین محلات جنوبی تهران می‌شوم. منطقه‌ای که چهره‌ای مانند طیب حاج‌رضایی از بطن آن برخاسته و بر بلندای تاریخ معاصر کشورمان حک شده است. هرچند نسل‌های جدید ساکن در این محلات آشنایی چندانی با این اسامی و نام‌ها ندارند اما هنوز هم در مواجهه با چهره‌های سالخورده این محله نام طیب حاج‌رضایی می‌تواند، آنان را به ذوق و شوق بیاورد و باعث شود تا خاطرات خود و پدران‌شان را درباره این مرد روی دایره گفت‌وگو بریزند. برای گفت‌وگو با مردم این محله، در ایستگاه متروی ۱۷ شهریور پیاده می‌شوم و به سمت جنوب حرکت می‌کنم. در پارک کوثر جمع ۵ نفره‌ای از افراد سالخورده در حال گفت‌وگو با هم هستند به آنها نزدیک می‌شوم تا فرصتی برای گفت‌وگو مهیا شود.

سکانس دوم؛ طبقاتی که کوچ می‌کنند

بعد از سلام و احوالپرسی، خودم را معرفی می‌کنم و موضوع گزارشم را برایشان شرح می‌دهم. به محض اینکه مطلع می‌شوند در حال تهیه گزارشی درباره انتخابات هستم، انگار داغ دلشان تازه می‌شود. فردی که خود را عباس کریمی ۷۸ ساله و بازنشسته معرفی می‌کند، می‌گوید: «خدا وکیلی کدام مدیر و مسوولی می‌تواند با حقوق ۳ الی ۴ میلیون تومانی یک بازنشسته، زندگی کند. من ۵ فرزند (۲ پسر و ۳ دختر) دارم. در حال حاضر دو دختر دم‌بخت و یک پسر مجرد در خانه دارم. خدا شاهد است که هر شب کابوس جهیزیه دخترهایم را می‌بینم. پسرم هم که ۲۷ سال سن دارد، فوق لیسانس دارد و بیکار است.» او در ادامه می‌گوید: «در همه جای دنیا، افراد بعد از ۳۰ سال کار کردن، بازنشسته می‌شوند و وقت‌شان را صرف تفریح و سفر و خوشگذرانی می‌کنند، اما من باید روزی ۱۲ ساعت در بنگاه مشاور املاک به عنوان کارگر، کار کنم تا بتوانم پول بخور و نمیری به دست بیاورم و با آن بخشی از نیازهای زندگی‌ام را پوشش دهم. ۳ نوه دارم که از پدربزرگ‌شان توقعاتی دارند؛ اما خدا شاهد است که چرخ زندگی عادی هم نمی‌چرخد. خیلی از دوستان و هم‌محلی‌های ما به خاطر گران شدن اجاره‌ها ناچار شدند کوچ کنند به ورامین و باقرآباد و...» از عباس آقا درباره انتخابات پیش رو می‌پرسم و اینکه آیا شناختی از افراد حاضر در انتخابات دارد یا نه؟ می‌گوید: «در سال ۹۶ رای دادم اما واقعا دلم راضی به رای نبود. پسر دانشگاهی‌ام، آنقدر اصرار کرد که رای دادم. اما در این دوره اصلا در جریان انتخابات نیستم. نمی‌دونم، کی ثبت‌نام کرده، کی نکرده. البته بعضی از چهره‌ها انگار کنتورات بستند که در هر دوره انتخابات ثبت‌نام کنند. آخه، پدر من وقتی یک بار مردم بهت رای ندادند، دو بار رای ندادند، یعنی نظری بهت ندارند؛ حساب کار باید دستت بیاید و بی‌خیال انتخابات بشی. اما یه جورایی انگار، بعضی افراد برای تو چشم بودن هم که شده، ثبت‌نام می‌کنند. ولی من تو این دوره انتخابات شرکت نمی‌کنم.» در همین حین، یکی دیگر از افراد جمع با لهجه شیرین ترکی، وسط حرف عباس آقا می‌پرد و می‌گوید: «عباس جون، شرکت نکردن که مشکلمون رو حل نمی‌کنه؛ قارداش، فقط وضع رو بدتر می‌کنه.» بعد رو به من می‌کند و می‌گوید: «بدمی گم آقا.» و در ادامه می‌گوید: «تو فکر می‌کنی من و تو، رای ندیم، این افرادی که دنبال پُر کردن جیب خودشون هستند، بی‌خیال مردم میشن؟ من خودم خیلی شاکی‌ام؛ خودت می‌دونی منم مشکل دارم، بچه دارم، نوه دارم، مستاجرم... ولی رای می‌دم. رای می‌دم تا وضع از اینی که هست بدتر نشه. تا این کسایی که دنبال اختلاس و مال مردم خوری و نامردی هستند، خیالشون راحت نشه که هیچکس حواسش نیست. امسال صاحبخونه من قیمت اجاره خونه را ۵ برابر کرده، ۱۰۰ میلیون هم به پول پیش اضافه کرده. خداییش این انصافه؟ من از کجا باید بیارم؟ فرقی نداره، هر شخصی که انتخاب شد، به فکر حل کردن مصیبت‌های مردم باشه. دنبال حل و فصل تحریم‌ها باشه. من از اقتصاد و سیاست و مذاکره سر در نمی‌یارم، اما می‌دونم با تحریم و تورم و گرونی نمیشه زندگی کرد. مسوولان بدونند مشغول‌الذمه مردمند.» در همین حین که آقا بیوک با آب و تاب در حال صحبت کردنه، زنگ تلفن همراهش به صدا در میاد و به زبان ترکی شروع می‌کنه به صحبت کردن با فرد تماس گیرنده.

سکانس سوم؛ روشن‌تر از خاموشی

از پارک کوثر که بیرون می‌آیم، نگاهم به یک مغازه آبمیوه فروشی که عنوان «ایستگاه ویتامین» بر بلندای آن حک شده، می‌افتد که یک مرد میانسال همراه با یک جوان به رتق و فتق اموراتش می‌پردازند. به نظرم هم فال است و هم تماشا. هم می‌توان گلویی تازه کرد و هم فرصتی برای گفت‌وگو پیدا کرد. سفارش یک آب‌هویج‌بستنی را به متصدی فروشگاه می‌دهم. در حین اینکه مشغول جدا کردن هویج برای فرو کردن در دستگاه آبمیوه‌گیری است. از او می‌پرسم، عذر می‌خوام، شما رای می‌دهید؟ چشمانش را برای لحظه‌ای از روی دستگاه آب میوه‌گیری می‌گیرد و با همان ابروان در هم کشیده شده، نگاه عاقل اندر سفیهی به من می‌اندازد و دوباره مشغول کارش می‌شود. چند ثانیه منتظر می‌مانم تا شاید مرد، بعد از فکر کردن پاسخی به پرسش من بدهد. ولی مرد همچنان ساکت به کارش ادامه می‌دهد. جوانی که در مغازه حضور دارد و بعدا متوجه می‌شوم، نامش میلاد است وقتی می‌بیند، پرسش من در هوا معلق و بدون پاسخ مانده، می‌پرسد: «کدوم نامزدها شرکت می‌کنند؟» چند نام مهم از نامزدها که در خاطرم مانده را مطرح می‌کنم. آقای جوان در ادامه می‌گوید: «اگر اجازه بدهند، افراد درست و حسابی تو انتخابات حضور داشته باشند، چرا که نه. مردم شرکت می‌کنند. ولی وقتی مردم می‌بینند، یکسری افراد مشخص تکراری و امتحان پس داده هستند که در هر دوره حضور دارند، بی‌خیال رای دادن می‌شن. من ۲۲ سالمه. دوره دوم روحانی (سال ۹۶) برای اولین بار تو انتخابات شرکت کردم. اما وقتی می‌بینم، رییس‌جمهور کاری از دستش ساخته نیست و کانون‌های قدرت و ثروت بهش اجازه کار کردن نمی‌دهند، چه فایده داره که رای بدم. انگار بعضی‌ها دنبال ناکامی دولت‌ها هستند تا به مردم بگویند، دیدید، رای شما بی‌اثره؟ وقتی بعضی‌ها اهمیتی برای رای مردم قایل نیستند، مردم هم امیدشون رو به تغییرات از دست می‌دهند. البته من به خاطر نامزدم این دوره در انتخابات شرکت می‌کنم. بهش قول دادم، قراره در انتخابات شرکت کنیم و به آقای... رای بدیم.»

با تمام شدن جمله میلاد، اکبر آقا صاحب مغازه آبمیوه‌فروشی هم هویج بستنی مرا آماده کرده و آن را روی میز می‌گذارد. یک قاشق در آن فرو می‌کند و خیره در چشمان من نگاه می‌کند و می‌گوید: «بفرمایید، سفارشتون. امر دیگه‌ای نیست.» بعد هم در حالی که خیره در چشمان من نگاه می‌کند، می‌گوید: «نه داداش، من در انتخابات شرکت نمی‌کنم. اصلا چرا باید شرکت کنم؟ مگر از رای دادن‌های قبلی خیری دیدم که این بار هم به دنبال تکرارش باشم. یه جماعتی تو این کشور هستند که توجهی به رای و نظر مردم ندارند. از قضای روزگار این جماعت هم همه نفوذ و امکانات رو در اختیار دارند. اجاره این مغازه که من توش کار می‌کنم، یکساله شده، ۶ برابر. من و امثال من مگه چقدر درآمد داریم که یک چنین رقم‌هایی رو برای اجاره بپردازیم. نه من خیلی از کسبه این وضع رو دارند. از یک طرف کرونا، از یک طرف تحریم‌ها و فقر. چند ماهه دیگه ناچارم، کاسبی‌ام رو گوشه خیابون ببرم. یعنی بعد از ده سال، دوباره دستفروشی کنم. خیلی شاکی‌ام؛ سنگ هم از آسمون بباره رای نمی‌دم. اینم بگم خیلی‌ها مثل من فکر می‌کنند. منتظر ندببینند چی میشه.»

سکانس چهارم؛ جوانان و مطالبات آنان

برخلاف ظاهر خشن و سبیل‌های از بنا گوش در رفته، اکبرآقا دل پر دردی داشت و انگار دنبال یک گوش می‌گشت تا با درد دل کمی از بار فشارهای اقتصادی‌اش را کم کند. تا زمانی که مشغول خوردن آبمیوه هستم، یکسره درباره گرفتاری‌ها، مشکلات، عوارض گران، مالیات بالا، مشکلات مالی و... صحبت می‌کند. از گرفتاری‌های صنفی، مالیات، عوارض گرفته تا گرانی، نبود واکسن کرونا، حمایت وزیر ورزش از تیم استقلال و... در هنگام حساب پول آبمیوه، بعد از تعارفات معمول، گفت: «انصافا اگر دست به مسوولی، مدیری و... می‌رسه بگو مردم به اینجاشون رسیده. دیگه نمی‌کشن. خداییش یه فکری کنند.» با خارج شدن از مغازه آبمیوه‌فروشی، در یکی از خیابان‌های فرعی، وارد یک مغازه اسباب‌بازی فروشی می‌شوم که متصدی آن یک بانوی نسبتا جوان است. در خصوص موضوع گزارش توضیح کوتاهی می‌دهم. با خوشرویی خودش را مینا معمارزاده، ۲۸ ساله، دانشجوی دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی معرفی می‌کند و می‌گوید: «پدر و پدربزرگ من اهل همین منطقه میدان خراسان بوده‌اند. پدربزرگ من در همین مغازه که امروز اسباب‌بازی فروشی است، تعمیرگاه دوچرخه‌سازی داشت که بعدها پدرم اون رو تبدیل به مغازه اسباب‌بازی فروشی کرد. البته اوضاع کسب و کار کساده و رکود اکثر مشاغل رو گرفتار کرده. چند روز پیش پدرم صحبت می‌کرد که می‌خواد مغازه رو بده اجاره. چون اجاره مغازه به مراتب سود بیشتری از کاسبی داره.» او درباره مشکلات این روزهای مردم ساکن در این مناطق گفت: «هرچند مشکلات اقتصادی و معیشتی واقعا برای مردم دردناک و ریشه اصلی دغدغه‌های خانواده‌هاست، اما مهم‌تر از اون حسی است که مردم در خصوص بی‌اعتنایی مسوولان به مطالبات‌شان دارند. حداقل من اینطور فکر می‌کنم. مسوولان بارها در آمارهایی که ارایه میدن از پنجره جمعیتی جوان کشور صحبت می‌کنند، در واقع ایران، یکی از جوان‌ترین کشورهای دنیا محسوب میشه، اما سرنوشت همین کشور جوان را مسوولانی در دست دارند که اغلب بالای ۷۰ سال و ۸۰ سال سن دارند. طبیعی است که یک چنین تصمیم‌گیرانی نمی‌توانند به مطالبات جوانان کشور پاسخ دهند. اساسا کشورها برای این الگوی جمهوری را برای دوران جدید انتخاب کردند که در هر دوره حداکثر ۸ ساله بنیان‌های تصمیم‌سازی در کشورها متناسب با تغییر نسل‌ها دگرگون شود. اما در ایران این وجه جمهوریت کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد.» او در ادامه می‌گوید: «بسیاری از دوستان و همکلاسی‌های مستعد من مهاجرت کرده‌اند. چرا که چشم‌انداز روشنی از آینده نداشتند و احساس می‌کردند که نظام تصمیم‌سازی‌های کشور دغدغه‌های آنان را محترم نمی‌شمارد. تازه این وضع دانشجویان علوم انسانی است، وضعیت مهاجرت در فارغ‌التحصیلان فنی و مهندسی بسیار بدتر است. تحریم‌های اقتصادی را می‌شود جبران کرد، مسدود شدن دارایی‌ها چندان مشکل‌ساز نیست، اما از دست دادن نیروی انسانی کارآمد و نخبه واقعا ضرری جبران نشدنی است.»

سکانس پنجم

در حین گفت‌وگو یک مشتری وارد مغازه می‌شود و مشغول برانداز کردن محصولات مغازه می‌شود. چند پرسش درباره قیمت برخی اسباب بازی‌ها می‌پرسد و دوباره به بررسی اقلام فروشگاه مشغول می‌شود. از فرصت استفاده می‌کنم و نظر خانم معمارزاده درباره انتخابات را جویا می‌شوم که می‌گوید: «راستش من قصد نداشتم رای بدهم، ولی وقتی بعضی از رفتارهای نماینده‌های مجلس برای محدودتر کردن جامعه، فیلتر کردن فضای مجازی، توهین به ظریف و... رو دیدم، الان دودل هستم که رای بدهم یا نه؟ اغلب دوستان دانشگاهی‌ام هم همین حس رو دارند. ظاهرا افرادی با این مشخصات را در دسته‌بندی‌ها آرای خاکستری می‌دونند که هنوز انتخاب قطعی شون را انجام ندادند. من جزو اون دسته از افراد هستم. از یک طرف دوست ندارم، رای بدم و از طرف دیگه می‌دونم اگر رای ندهم، مشکلات کشور بیشتر خواهد شد. البته باید ببینیم وضعیت صلاحیت‌ها چطور پیش خواهد رفت. آقای ... مدنظرم هست که اگر تایید صلاحیت بشه قطعا بهش رای می‌دم، اما از طرف دیگه تقریبا مطمئنم که صلاحیتش تایید نمی‌شه. به همین دلیله که میگم، نظام تصمیم‌سازی‌های کشور تطابقی با مطالبات جوانان ندارد. خیلی از همکلاسی‌های من در دانشگاه هم نظرشون روی این شخص است، اما احتمال تایید صلاحیت شدنش کمه. در واقع شخصی که مدنظر مردم قرار داره، مدنظر سیستم، قرار نداره و اشخاصی رو که سیستم اوکی می‌کنه رو مردم و جوانان قبول ندارند. این مهم‌ترین تناقض در انتخابات است.»

خانم مشتری که کالای مورد نظر خود را انتخاب کرده و متوجه گفت‌وگوی ما هم شده، وقتی برای حساب کردن محصول خریداری شده، نزدیک صندوق می‌شود خطاب به من می‌گوید: «وقتی خانواده‌ای هشتش گروی نُهش باشه، انتخابات براش بی‌معنا میشه، ۳ ساله دختر ۱۶ ساله‌ام از من خواسته برای روز تولدش یه گوشی چینی بخرم تا جلوی همکلاسی‌هاش که همه گوشی دارند، شرمنده نباشه؛ اولش گفتم باید شاگرد اول بشه؛ از شوق گوشی، اینقدر درس خوند تا شاگرد اول شد. بعد سال بعد بهانه کردم که وقتی ۱۶ سالت بشه، برات می‌خرم. امسال ۱۶ سال رو تموم می‌کنه اما من و پدرش نتونستیم پول جور کنیم. باباش یک کارگر ساده است. امروز که روز تولدشه، ناچارم یک عروسک براش بخرم.» زن که در زمان صحبت، بغضی گلویش را فرا گرفته بود در ادامه گفت: «بدتر از شرمندگی پدر و مادر جلوی بچه‌هاش، هیچ چیزی وجود نداره. البته خدا رو شکر می‌کنم که خونواده‌ام، سالم هستند، اما جدای از نفس کشیدن مردم به چیزای دیگه‌ای هم نیاز دارند. بدون رفاه، آرامش و تفریح، مردم فقط زنده‌اند، اما زندگی نمی‌کنند. کاری ندارم کی رییس جمهور میشه، فقط هر کسی که انتخاب شد، بدونه در صورتی که به جای مردم فکر دوستان و آشناها و هم حزبی هاش باشه، آه مردم پشت سرشه.»

سکانس پایانی؛ زمانی برای بهترین انتخاب

هرچند نظام طبقاتی در محلات مختلف دچار دگرگونی‌های ساختاری عدیده‌ای شده است، اما نکته قابل توجهی که از حدود ۳ ساعت گفت‌وگو با ساکنان یکی از مناطق جنوبی پایتخت، می‌توان برداشت کرد، آن است که موضوع معیشت و رفاه، همچنان یکی از مهم‌ترین مطالباتی است که مردم بهبود آن را از نظام تصمیم‌سازی‌های کشور طلب می‌کنند. تورم افسارگسیخته، گسترش فقر، رشد بیکاری، بحران آسیب‌های اجتماعی و... مهم‌ترین معضلاتی هستند که دولت آینده جدا از اینکه کدام فرد یا جریانی سکان هدایت آن را به دست می‌گیرد، باید در راستای بهبود شاخص‌های آن تلاش کنند. از سوی دیگر پاسخگویی به مطالبات اقشار جوان جامعه و کاستن از بار محدودیت‌های بی‌دلیل اجتماعی دیگر مطالبه‌ای است که اقشار جوان جامعه از مسوولان دارند. اما اینکه آیا مردم در انتخابات شرکت می‌کنند یا نه؟ یا اینکه رای مردم در فاصله حدود یک ماه مانده به موعد رسمی انتخابات متوجه چه شخص یا جریانی است؛ موضوعاتی هستند که هنوز برای پاسخگویی به آنها زمان و داده‌های اطلاعاتی بیشتر مورد نیاز است. در هر صورت به نظر می‌رسد، میزان مشارکت مردم در انتخابات پیش رو بیش از هر عامل دیگری در گروی رفتاری است که شورای نگهبان با روند بررسی صلاحیت‌های کلی نامزدها خواهد داشت. اگر ناظران با سعه‌صدر بیشتری با انتخابات برخورد کنند و امکان حضور چهره‌های مورد وثوق افکار عمومی را فراهم کنند، می‌توان نسبت به حضور پر شور نسل‌های مختلف ایرانی در انتخابات امیدوار بود. در غیر این صورت....

ادامه از صفحه اول

ضرورت پایبندی دولت به هموارسازی زمانی انتشار اوراق

در واقع، الگوی ماهانه عرضه اوراق دولت طی سال‌های اخیر براساس وضعیت بازار و شرایط طرف تقاضا تعیین نشده بلکه صرفا تابعی از نیاز دولت برای منابع نقد بوده است. از آنجا که حجم اوراق در نظر گرفته شده برای انتشار در قانون بودجه سال جاری نیز مانند سال گذشته رقم بسیار بالایی است، به نظر می‌رسد که واگذاری این اوراق می‌توانست هر چه سریع‌تر آغاز شود و به صورت هموار طی زمان ادامه یابد. تداوم رویه حراج‌های هفتگی اوراق از همان هفته‌های ابتدای سال ۱۴۰۰ می‌توانست طی دو ماه سپری شده از سال، رقم قابل ملاحظه‌ای منابع در اختیار دولت قرار دهد و مانع از انباشت عرضه اوراق طی ماه‌های آینده شود. لازم به ذکر است تجربه سال‌های اخیر نشان می‌دهد که نرخ بازده ماهانه اوراق طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ رابطه مستقیمی با میزان عرضه اوراق داشته به شکلی که مثلا در اسفندماه به دلیل حجم بالای انتشار اوراق توسط دولت، میانگین نرخ بازده همواره بالاتر از سایر ماه‌ها بوده است. در کنار این الگوی تاریخی، باید توجه داشت که در دو ماه ابتدایی سال جاری بنا به دلایلی نظیر برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و مذاکرات احیای برجام، شرایط تمامی بازارهای مالی و کالایی در فضای ابهام قرار داشته و فرصت سفته‌بازی چندانی وجود نداشته است. این موضوع به معنای آن است که در این دوره ابزارهای بادرآمد ثابت گزینه جذابی برای سرمایه‌گذاری تلقی شده و احتمالا انتشار اوراق دولت می‌توانست با میزان استقبال مناسبی مواجه شود و هزینه تامین مالی دولت را کاهش دهد. در کنار فواید کوتاه‌مدت مربوط به هموارسازی زمانی عرضه اوراق، پایبندی دولت به عرضه منظم و منضبط اوراق براساس برنامه زمانبندی از پیش تعیین شده می‌تواند قابلیت پیش‌بینی‌پذیری این بازار و امکان برنامه‌ریزی برای فعالان را افزایش دهد و زمینه‌ساز توسعه بلندمدت آن گردد. اعلان عمومی برنامه انتشار اوراق دولتی در فواصل ماهانه یا فصلی، می‌تواند نقش مهمی در تصمیم‌گیری و زمانبندی بخش خصوصی برای عرضه اوراق شرکتی داشته باشد و موجب افزایش کارایی بازار گردد و در مقابل هر گونه توقف یا ابهام در برنامه عرضه اوراق دولتی می‌تواند پیام‌های نامناسبی را به طرف تقاضا مخابره نموده و چالشی برای رشد بیشتر این بازار باشد.

اقتصاد در دعواهای سیاسی گم شد

بحران‌های فراموش شده

آنچه در روز شلوغ وزارت کشور فراموش شد، مشکلات و بحران‌های جدی بود که کشور با آنها روبه‌روست. هر چند اکثر نامزدهای انتخاباتی از وضعیت معیشتی مردم انتقاد کردند و از این گفتند که در دولت‌شان قصد بهبود شرایط اقتصادی را دارند اما در عمل هیچ صحبت دقیقی از راه‌حل‌های احتمالی آنها مطرح نشد. رشد اقتصادی منفی در سال‌های گذشته، نرخ بیش از ۳۰ درصدی تورم، آمار بالای بیکاری، تحریم‌های گسترده امریکا، سرانجام نامعلوم عضویت ایران در اف ای تی اف، افت ارزش پول ملی و از دست رفتن قدرت خرید مردم در بازارهای مهمی مانند مسکن و خودرو، تنها بخشی از مشکلات کلانی است که بسیاری از نامزدهای انتخابات حتی در حد شعار نیز به آنها نپرداختند. در کنار مسائل روز، چالش‌های کلان سیاستگذاری در اقتصاد ایران مانند نقش دولت، سهم بخش خصوصی، قوانین پیچیده و بروکراسی گسترده، فساد ساختاری، بهره‌وری پایین و فراموش شدن اهداف برنامه‌های توسعه مسائلی است که دولت‌ها باید برای آنها برنامه‌ای جدی داشته باشند.

اما لااقل به نظر می‌رسد در روز نام‌نویسی دعواهای سیاسی برای تمامی نامزدها جذاب‌تر ارائه برنامه برای بهبود حقیقی زندگی مردم بود. فراموش شدن مسائل کلان اقتصادی تا جایی پیش رفت که ناصر همتی - رییس کل بانک مرکزی - که به بخش مهمی از انتقادها از عملکرد دولت به خصوص در حوزه تورم و ارزش پول ملی به عملکرد دستگاه زیرمجموعه او باز می‌گردد نیز تصمیم گرفت برای انتخابات نامزد شود.

هرچند تعداد قابل توجهی از مقامات سیاسی فعلی و سابق کشور در روز پایانی ثبت‌نام‌ها وارد وزارت کشور شدند، فهرست انصرافی‌ها نیز طولانی‌تر شد. از علی‌اکبر صالحی و صادق خرازی گرفته تا محمدرضا عارف در روز پایانی نام‌نویسی‌ها سرانجام اعلام کردند که وارد عرصه رقابت نخواهند شد. در میان اصولگرایان نیز محمدباقر قالیباف نیامد و علی نیکزاد، نایب‌رییس مجلس نیز انصراف خود را از حضور در انتخابات اعلام کرد.

انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم از امروز (یکشنبه) وارد فاز جدید خود خواهد شد و در شرایطی که کشور از سویی با مشکلات کلان اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کند و از سوی دیگر سایه سنگین ویروس کرونا هنوز بر سر کشور سنگینی می‌کند، به نظر می‌رسد فعلا جریان‌های سیاسی وزن‌کشی میان نامزدهای انتخاباتی خود را نسبت به ورود به مباحث تخصصی اقتصاد ترجیح داده‌اند، موضوعی که شاید در روزهای آینده و واضح‌تر شدن تصویر انتخاباتی کشور، تغییر وضعیت بدهد.

رویداد

همتی هم نامزد شد

عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی نیز برای ثبت نام در انتخابات ریاست جمهوری، وارد وزارت کشور شد. همزمان با نزدیک شدن به ساعات پایانی ثبت نام سیزدهمین انتخابات ریاست جمهوری، عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی نیز به منظور ثبت نام، وارد وزارت کشور شد. مجموعا ۳۰۴ داوطلب ثبت نام کرده و افرادی از جمله مصطفی تاجزاده، اسحاق جهانگیری، پزشکیان، احمدی‌نژاد، آیت‌الله رییسی، وعلی لاریجانی، عارف، شاخص‌ترین چهره‌هایی بودند که ثبت نام کردند. همچنین محمد عباسی، محمود صادقی، رستم قاسمی، فریدون عباسی، سعید محمد، امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، علی مطهری، علیرضا افشار، برای راهیابی به ساختمان پاستور اسم نوشته‌اند.

پورابراهیمی: دست‌های پشت پرده مانع کاهش نرخ ارز شده است

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه دست‌هایی پشت پرده از کاهش نرخ ارزی جلوگیری می‌کنند گفت: تقاضاهای کاذب در بازار رو به کاهش است. محمدرضا پور ابراهیمی با اعلام اینکه نرخ ارز در اقتصاد ایران متاثر از برخی عوامل اقتصادی مانند وضعیت تراز تجاری کشور و برخی عوامل غیراقتصادی مانند تحریم‌ها، سفته بازی و تقاضای کاذب در بازار است، گفت: تقاضاهای کاذب رو به کاهش است. وی با تاکید بر اینکه پیش بینی‌ها از شرایط کنونی و پیش روی حرکت اقتصاد کشور بگونه‌ای است که میزان اثر عوامل غیراقتصادی در تعیین نرخ ارز به حداقل خواهد رسید، افزود: همین موضوع باعث شده علاوه بر کاهش تقاضاهای کاذب و سفته بازی در بازار، بخشی از منابع ارزی که به‌صورت سپرده‌های فردی و شخصی خارج از شبکه بانکی نگهداری می‌شوند هم در حال بازگشت به چرخه جریان اقتصاد است. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: این روزها دو عامل کاهش تقاضا و ورود دلارهای شخصی به چرخه اقتصاد باعث کاهش نرخ دلار به سوی یک قیمت تعادلی شده، اما گزارش‌هایی رسیده است مبنی بر اینکه دست‌هایی سعی می‌کنند از روند منطقی کاهش قیمت دلار جلوگیری کنند. پور ابراهیمی تقویت ارزش پول ملی در کنار مدیریت تورم را اولویت اصلی همه بانک‌های مرکزی در دنیا خواند و گفت: مجلس به این موضوع ورود کرده است و گزارش‌ها در حال پیگیری است. وی افزود: مجلس بر اساس مبنای عرضه و تقاضای بازار و سیستم مرتبط با احکام برنامه ششم توسعه که نرخ ارز را نرخ شناور مدیریت شده تعیین کرده است، مسیر حرکت اقتصادی کشور را دنبال می‌کند.

سهمیه وام تکلیفی ساخت و ساز به همه بانک‌ها ابلاغ شد

بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۰ مجموعاً بانک‌ها باید ۳۶۰ هزار میلیارد تومان برای واحدهای مسکونی شهری و روستایی که در مجموع یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد است پرداخت کنند. محمود محمودزاده گفت: بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۰، یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد اعم از واحدهای مسکونی شهری و روستایی، مقرر است تا از تسهیلات ساخت مسکن استفاده کنند که از این تعداد ۴۰۰ هزار واحد برای واحدهای مسکونی روستایی و ۸۰۰ هزار واحد برای واحدهای مسکونی شهری در نظر گرفته شده است. همه مالکان خصوصی، خودمالکان و سازندگان بخش خصوصی می‌توانند بر اساس ضوابطی که وزارت راه و شهرسازی تعیین کرده به بانک‌ها مراجعه و تقاضای استفاده از تسهیلات ساخت کنند. بر اساس شاخص بندی‌ای که انجام شده این تسهیلات در اختیار واجدان شرایط که عموماً سازندگان واحدهای متوسط و ارزان قیمت هستند، قرار می‌گیرد. معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی تصریح کرد: پرداخت تسهیلات ساخت مسکن افزایش یافته به واحدهای گران قیمت تعلق نمی‌گیرد و این بخشی از ضوابط وزارت راه و شهرسازی است. واحدهای متوسط و ارزان قیمت مشمول قانون دریافت تسهیلات ساخت هستند. همچنین حدود ۴۰۰ هزار از یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسکونی برای واحدهای مسکونی روستایی و ۸۰۰ هزار واحد برای مسکن شهری در نظر گرفته شده است. محمودزاده در خصوص سقف تسهیلات ساخت اعلام کرد: این موضوع هم اکنون در شورای پول و اعتبار در دست بررسی است که بر اساس سیستم بانکی باید این چهارچوب تعیین شود. بانک مرکزی تاکنون جدول سهمیه بانک‌ها را اعلام کرده است اما در خصوص مبلغ ظرف یک تا دو هفته آتی اعلام خواهد شد. بر اساس قانون همه بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری مشمول اجرای این طرح هستند و ابلاغ سهمیه‌هایی که باید به تسهیلات ساخت مسکن اختصاص دهند را دریافت کرده‌اند. سهمیه بانک‌ها در ارایه تسهیلات ساخت مسکن متفاوت است و سهمیه بانک عامل بخش مسکن با توجه به تخصصی بودن آن بانک در حوزه مسکن از سایر بانک‌ها بیشتر است. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان «وام تولید مسکن به پروژه‌های ارزان قیمت پرداخت می‌شود»، گفت: شورای پول و اعتبار در حال بررسی افزایش سقف وام ساخت مسکن است. بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۰ باید ۱،۲ میلیون واحد مسکن شهری و روستایی از تسهیلات ساخت مسکن استفاده کنند. از این تعداد ۴۰۰ هزار واحد برای واحدهای مسکونی روستایی و ۸۰۰ هزار واحد برای واحدهای مسکونی شهری در نظر گرفته شده است. وی با بیان اینکه وام ساخت برای رونق تولید مسکن افزایش یافت، افزود: مالکان خصوصی، خودمالکان و سازندگان بخش خصوصی بر اساس ضوابطی که وزارت راه و شهرسازی تعیین کرده به بانک‌ها مراجعه کرده و تقاضای استفاده از تسهیلات ساخت را داشته باشند. بر اساس شاخص بندی که انجام شده این تسهیلات در اختیار واجدان شرایط که عموما سازندگان واحدهای متوسط و ارزان قیمت هستند، قرار می‌گیرد.

حرکت دلار در کانال ۲۲ هزار تومانی

افزایش قیمت طلا، سکه و ارز در بازار

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

به دنبال افزایش قیمت طلا در بازار جهانی به ۱۸۴۳ دلار که افزایش ۱۸ دلاری را نشان می‌دهد، قیمت انواع ارز نیز در بازار آزاد ارز افزایش یافت و قیمت دلار ۲۲ هزار و ۷۰۰ تومان، قیمت یورو ۲۷ هزار و ۴۰۰ تومان و درهم امارات ۶ هزار و ۲۵۰ تومان اعلام شده است. نرخ دلار در صرافی‌های بانکی شنبه، ۲۵ اردیبهشت‌ماه نیز با ۲۰۲ تومان افزایش به رقم ۲۲ هزار و ۱۸۳ تومان رسید. قیمت فروش یورو نیز با افزایش ۲۰۲ تومانی به رقم ۲۶ هزار و ۶۵۲ تومان رسید. قیمت خرید هر دلار ۲۱ هزار و ۷۴۳ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۲۶ هزار و ۱۲۴ تومان بود. علاوه بر این، نرخ خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۲ هزار و ۳۰۶ تومان و نرخ فروش آن ۲۱ هزار و ۸۱۲ تومان اعلام شد. همچنین نرخ خرید یورو در این بازار ۲۶ هزار و ۵۷۱ تومان و نرخ فروش آن نیز ۲۶ هزار و ۳۰۸ تومان اعلام شد. در سامانه سنا نیز قیمت دلار ۲۱ هزار و ۷۹۰ تومان و قیمت یورو ۲۶ هزار و ۴۵۴ تومان رقم خورده است. همچنین در سامانه نیما، حواله یورو به قیمت ۲۵ هزار و ۱۱۸ تومان فروخته و حواله دلار به قیمت ۲۰ هزار و ۶۸۹ تومان معامله شد.

قیمت سکه افزایش یافت

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید شنبه در بازار تهران با افزایش ۱۶۰ هزار تومانی به ۱۰ میلیون و ۱۷۰ هزار تومان رسید. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۰ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان معامله شد. نیم‌سکه بهار آزادی پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تومان، ربع سکه سه میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی هم ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به ۱ میلیون و ۲۲ هزار تومان رسید. قیمت مثقال طلا نیز چهار میلیون و ۴۰۰ هزار تومان شد. نایب رییس اتحادیه طلا و جواهر گفت: به‌دلیل بالا رفتن تقاضا برای خرید سکه و طلا و همچنین افزایش نرخ ارز، شاهد بالا رفتن قیمت طلا و سکه در بازار هستیم. محمد کشتی آرای با بیان اینکه صبح شنبه انس جهانی ۱۸۳۸ دلار قیمت گذاری شده بود افزود: هر قطعه سکه طرح جدید ۹ میلیون و ۹۲۰ هزار تومان، سکه طرح قدیم ۹ میلیون و ۵۵۰ هزار تومان، نیم سکه ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سکه گرمی ۲ میلیون و ۵۰ هزار تومان بفروش می‌رسد. هر مثقال طلا ۴ میلیون و ۱۹۵ هزار تومان و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۹۶۸ هزار و ۴۰۰ تومان فروخته می‌شود. قیمت ارز در بازار با افزایش روبرو بوده است؛ هر دلار ۲۲ هزار و ۶۰۰ تومان و هر یورو ۲۷ هزار و ۱۰۰ تومان فروخته شده است. به دلیل موج جدید کرونا و اعلام شرایط قرمز در تهران، بازار طلا و جواهر تهران نیز به مدت ۴ هفته تعطیل بود و از ۱۸ اردیبهشت ماه بعد از یک دوره تعطیلی، مجدداً فعالیت خود را آغاز کرده است. قیمت‌های درج شده در این خبر با استناد به نرخ‌های اعلامی از سوی اتحادیه طلا و جواهر است. نوسان قیمت در بازار ارز در حالی رخ داده که در تعطیلات نوروز، با تلاش سفته بازان، قیمت دلار به مرز ۲۶ هزار تومان هم رسیده بود اما انتشار خبرهای مربوط به مذاکرات هسته‌ای و... باعث عقب‌نشینی دلار از این سطح قیمتی شده است. نرخ خرید و فروش دلار و یورو در صرافی‌های بانکی و بازار متشکل ارزی متغیر است و متناسب با نوسانات بازار آزاد در طول روز چندبار تغییر می‌کند.

دلار پایین رفت

ارزش دلار مقابل ارزهای مهم کاهش پیدا کرد. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانی را اندازه می‌گیرد، در معاملات با ۰.۴ درصد کاهش نسبت به روز گذشته در سطح ۹۰.۳۶۸ واحد بسته شد. در تازه‌ترین دور از معاملات، پوند با ۰.۵۲ درصد افزایش نسبت به روز قبل خود و به ازای ۱.۴۰۹ دلار مبادله شد. یورو ۰.۵۷ درصد بالا رفت و با رفتن به کانال ۱.۲۱ به ۱.۲۱۳ دلار رسید. در معاملات بازارهای ارزی آسیایی، هر دلار با ۰.۱۲ درصد کاهش به ۱۰۹.۴۳۲ ین رسید. در برابر همتای استرالیایی، هر دلار امریکا به ازای ۱.۲۸۶ دلار مبادله شد. همچنین نرخ برابری دلار معادل ۶.۴۳۶ یوان چین اعلام شد.

پیش‌بینی تحلیلگران از قیمت طلا در هفته جاری

نظرسنجی هفتگی کیتکونیوز نشان داد با افزایش فشارهای تورمی و تجدید ابهامات اقتصادی، تحلیلگران وال‌استریت و سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای خوش‌بینی بالایی به افزایش قیمت طلا در معاملات هفته جاری پیدا کرده‌اند. نوسان بازار طلا هفته گذشته اوج گرفت. با این حال تحلیلگران اظهار کردند فضای فعلی می‌تواند این فلز ارزشمند را به بالای مرز ۱۸۵۰ دلار برساند که محدوده فنی مهمی به شمار می‌رود و میانگین قیمت ۲۰۰ روزه است. رابین بیهار، تحلیلگر مستقل بازار به کیتکونیوز گفت: سوال اینجاست که به‌دلیل رشد تورم آیا بانک مرکزی امریکا ناچار می‌شود نرخ‌های بهره را زودتر از موعد افزایش دهد. اگرچه تورم رو به رشد است اما تصور می‌کنم بانک مرکزی امریکا فضا برای صبوری دارد و این امر از قیمت طلا پشتیبانی خواهد کرد. با بازگشایی اقتصادها، بالا رفتن تورم منطقی است اما آمار اقتصادی همچنان یکسان نیست. در نظرسنجی هفته جاری کیتکونیوز از تحلیلگران وال‌استریت، ۱۳ نفر شرکت کردند که از میان آنها ۱۰ نفر معادل ۷۷ درصد به افزایش قیمت طلا و یک نفر معادل هشت درصد به کاهش قیمت طلا رای دادند. دو نفر معادل ۱۵ درصد نظری نداشتند. در این بین، مجموعا ۴۶۴ نفر در نظرسنجی آنلاین کیتکونیوز از سرمایه‌گذاران خُرد شرکت کردند که از میان آنها، ۳۳۰ نفر معادل ۷۱ درصد به افزایش قیمت و ۸۰ نفر معادل ۱۷ درصد به کاهش قیمت طلا رای دادند در حالی که ۵۴ نفر معادل ۱۱ درصد نظر خنثی داشتند. به دلیل مسائل فنی، شمار شرکت‌کنندگان در نظرسنجی آنلاین از سرمایه‌گذاران خُرد به میزان قابل توجهی پایین‌تر از حد متوسط بود. بهای هر اونس طلا در معاملات روز جمعه بازار امریکا با ۱۴ دلار و ۱۰ سنت معادل ۰.۸ درصد افزایش، در ۱۸۳۸ دلار و ۱۰ سنت بسته شد و برای کل هفته حدود ۰.۴ درصد رشد هفتگی ثبت کرد. شون لاسک، یکی از مدیران شرکت والش تردینگ اظهار کرد: من هنوز به رشد قیمت طلا خوش‌بین هستم و این تنها به دلیل داغ شدن تورم نیست بلکه تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه با ادامه درگیری میان رژیم صهیونیستی و فلسطینی‌ها در نوار غزه شدت می‌گیرد. تصور می‌کنم قیمت طلا در چند هفته آینده تقاضا برای دارایی امن را جذب کند که ممکن است این فلز ارزشمند را به بالای مرز ۱۸۵۰ دلار ببرد. وی در ادامه پیش بینی کرد طلا احتمالا به سمت مرز ۱۹۰۰ دلار پیشروی می‌کند و سال را بدون تغییری به پایان می‌برد و سپس روند صعودی قوی جدیدی را آغاز می‌کند. آدرین دی، رییس شرکت مدیریت دارایی آدرین دی به کیتکونیوز گفت: به افزایش قیمت طلا خوش‌بین است زیرا سرمایه‌گذاران یک بار دیگر این فلز را به عنوان پناه امن در برابر تورم پذیرا شده‌اند. دارین نیوسام، رییس شرکت دارین نیوسام آنالایز ضمن ابراز خوش‌بینی به روند افزایشی طلا در کوتاه‌مدت، گفت: انتظار دارد ضعف فنی بیشتری در دلار امریکا مشاهده کند. با این حال سطح ۱۸۴۳ دلار سطح مقاومتی کوتاه‌مدت طلاست. اما همه تحلیلگران انتظار ندارند طلا قیمت بالاتری را بشکند. آدام بوتون گفت: قیمت طلا ممکن است پس از اینکه از مرز ۱۸۰۰ دلار عبور کرد، حرکت قیمت ثابت یا رو به پایین پیدا کند. مارک چندلر، مدیر کل شرکت بانوک برن گلوبال فارکس به کیتکونیوز گفت: اگرچه قیمت طلا قوی‌تر از حد انتظار بوده اما وی در خصوص روند صعودی محتاط مانده است.

ایلان ماسک ۲۰ میلیارد دلار از دست داد

مدیرعامل تسلا کماکان سومین فرد ثروتمند در جهان است. به گزارش فوربس، پس لرزه‌های حضور در برنامه جنجالی طنز برای ایلان ماسک تمامی ندارد و بررسی‌ها نشان می‌دهد که ثروت وی از زمان حضور در آن برنامه ۲۰.۵ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده است. وی همچنان با ۱۴۵.۵ میلیارد دلار ثروت، سومین فرد ثروتمند در جهان محسوب می‌شود. ماسک در آن برنامه آن طور که انتظار می‌رفت از دوج کوین دفاع نکرد و روز بعد نیز با انتشار توییتی در خصوص نگرانی‌های زیست‌محیطی از استخراج بیتکوین و توقف قبول این رمزارز برای خرید محصولات تسلا، بازار ارزهای دیجیتالی را با یکی از بزرگ‌ترین ریزش‌های روزانه چند سال اخیر مواجه کرد. ارزش سهام تسلا اکنون به ۵۸۶ دلار رسیده است که آشکارا نسبت به رقم ۷۰۶ دلار ثبت شده در هفته قبل فاصله دارد. ارزش دوج کوین طی ۲۴ ساعت بیش از ۵۰ درصد رشد کرد. به گزارش سی‌ان‌بی‌سی، رمزارز پر سر و صدای این روزها به دنبال انتشار خبر لیست شدنش در صرافی کوین بیس و توییت جدید ایلان ماسک جان تازه‌ای گرفته است. بنیان گذار اسپیس ایکس و تسلا در توییتی نوشت: با توسعه‌دهندگان دوج کوین همکاری خواهم کرد تا کارایی آن را در هنگام استفاده از تراکنش‌ها افزایش دهیم. ماسک پیشتر نیز یک نظرسنجی توییتری برگزار کرد که اکثر رای‌دهندگان به استفاده از دوج کوین به عنوان ابزار پرداخت خرید محصولات تسلا رای مثبت دادند. به فاصله چند ساعت پس از آنکه ایلان ماسک-مدیر عامل تسلا- در تغییر موضعی عجیب اعلام کرد که قبول بیتکوین برای خرید محصولات این شرکت به‌دلیل نگرانی‌های زیست محیطی متوقف شده است، دفتر خدمات مالی داخلی امریکا هم از آغاز رسیدگی به تخلفات صرافی بایننس-بزرگ‌ترین صرافی ارزهای دیجیتالی در جهان- به اتهام پولشویی و تخلفات مالیاتی گسترده خبر داد. مقر صرافی بایننس در جزایر کایمن و سنگاپور قرار دارد. هرچند که ارزهای دیجیتالی کماکان در حال ثبت رکوردهای جدیدی هستند اما اندرو بیلی- رییس بانک مرکزی انگلیس که یکی از منتقدان سرسخت آنها نیز محسوب می‌شود کماکان معتقد است که رمزارزها دارای هیچ ارزش ذاتی نیستند. بیلی با بیان اینکه سقوط آزاد قیمت رمزارزها کاملا محتمل است گفت: توصیه من به سرمایه‌گذاران این است که اگر می‌خواهند جایی سرمایه‌گذاری کنند که شاید تمام سرمایه‌شان نابود شود سراغ رمزارزها بروند. مجموع ارزش بازار جهانی ارزهای دیجیتالی در حال حاضر ۲۳۵۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود که این رقم نسبت به روز قبل ۱۰۸۳ درصد بیشتر شده است. در حال حاضر ۴۶ درصد کل بازار ارزهای دیجیتالی در اختیار بیت کوین و ۱۸ درصد در اختیار اتریوم است. بیت کوین ۱۲ سال پیش توسط گروه گمنامی از معامله‌گران بر بستر بلاک چین ایجاد شد و از سال ۲۰۰۹ معاملات اولیه آن شکل گرفت. در معاملات بازار جهانی ارزهای مجازی بیت کوین ۳ درصد دیگر هم ریخت. به گزارش کوین مارکت کپ، در بازار جهانی ارزهای مجازی قیمت بیت کوین ۳.۱ درصد کاهش یافت و به حدود ۴۸ هزار و ۷۰۰ دلار رسید. این قیمت نسبت به ۷ روز پیش ۱۷.۷ درصد پایین‌تر است. با احتساب افت، قیمت پادشاه ارزهای مجازی ارزش کل بازار بیت کوین حالا به ۹۰۶ میلیارد دلار کاهش یافته و ممکن است طی روزهای آینده از ۹۰۰ میلیارد دلار هم پایین‌تر بیاید. تعداد بیت کوین‌های موجود در بازار جهانی هم به ۱۸ میلیون و ۷۱۰ هزار و ۵۵۶ عدد رسیده است. اتریوم برخلاف بیت کوین ۰.۹ درصد رشد کرد و به حدود ۳۹۰۰ دلار رسید. بایننس کوین هم ۲.۴ درصد پایین آمد و ۵۸۴ دلار در هر توکن معامله شد. اتفاق مهم این بود که داج کوین جایگاه چهارمین ارز مجازی جهان از نظر ارزش بازار را از دست داد و با ۰.۹ درصد کاهش با قیمت ۵۱ سنت به جایگاه پنجم نزول کرد.

«حقوق اقتصادی» دستاورد میان رشته‌ای برای کاهش مشکلات اجتماعی و تعادل اقتصادی

مریم دهقان

باوجود گسترش علوم و فناوری‌های جدید از جمله ابزارهای اطلاع‌رسانی، شبکه‌های اجتماعی و عصر انفجار اطلاعات، چند برابر شدن تجارت جهانی و ارتباط بین کشورها و استفاده از مزیت‌های نسبی در مناطق مختلف جهان، همچنان مشکلاتی مانند فقر، جنگ، بزهکاری، تخلفات اقتصادی، کلاهبرداری، پولشویی، اختلاس، فساد مالی و... باقیست و شکل‌های جدید و پیچیده‌تری به خود گرفته است و همچنان بخش عمده زندانیان را تخلف کنندگان از مقررات مالی تشکیل می‌دهد و مردم بسیاری به خاطر چک بی‌محل، مهریه، تعهدات مالی و... در زندان هستند. در روابط تجاری و اقتصادی، سازمان‌های بین‌المللی، تجارت جهانی، استانداردها و قواعد و موافقت نامه‌های بانکی و تجاری و بیمه‌ای نیز عدم اجرای تعهدات از سوی دولت‌ها و شرکت‌ها به شکل‌های دیگری ایجاد شده است و همه این موارد در کنار حاشیه نشینی و عدم تعادل‌های اجتماعی، حقوق دانان، اقتصاددانان و متفکران رشته‌های علوم انسانی و علوم تجربی را با این پرسش اساسی مواجه کرده که برای ایجاد تعادل در فضای اجتماعی، اقتصاد، قراردادهای حقوقی و روابط بین اشخاص حقوقی و حقیقی، چه مواردی باید مورد توجه قرار گیرد تا از شدت بزهکاری‌ها، تخلفات قانونی، عدم اجرای تعهدات و هزینه‌های مبادله تحمیل شده به ملت‌ها و دولت‌ها کاسته شود و موضوعاتی مانند تحریم اقتصادی، خروج از تعهدات بین‌المللی کاهش یابد و جامعه شاهد کاهش مشکلات اقتصادی و اجتماعی و حقوقی و اختلاف بین افراد و هزینه‌های سنگین حاشیه نشینی و گسترش فقر باشد. بر این اساس، متفکران دانش و تخصص و تجربه خود را در یک رشته تخصصی به متفکران سایر رشته‌ها انتقال می‌دهند تا از طریق دانش و اطلاعات و تخصص بین رشته‌ای بتوانند به کاهش مشکلات مشترک کمک کنند. به عنوان مثال، مشکلات بسیاری در فضای حقوقی، دادگستری‌ها، حقوق افراد و شرکت‌ها وجود دارد که با تجزیه و تحلیل اقتصادی امکان حل آنها بهتر فراهم می‌شود. به عنوان مثال، اگر قانون چک، قراردادهای اقتصادی، همکاری‌های تجاری و مقررات بانکی اصلاح شود و تعداد چک برگشتی و بی‌محل کاهش یابد، به‌طور خودکار، بر کاهش بزهکاری‌ها، زندانیان مالی و چک، اختلافات مالی، پرونده‌های دادگستری و... اثرگذار خواهد بود. از این رو، در رشته حقوق اقتصادی، به‌عنوان یک دانش بین رشته‌ای در اقتصاد و حقوق، با تجزیه و تحلیل اقتصادی موضوعات حقوقی، از جمله استانداردها، قراردادها، قوانین و مقررات، و عملکرد سازمان‌های اقتصادی، می‌توان به کاهش مشکلات اقتصادی و تجاری و حقوقی کمک کرد و با مبنا قرار دادن بهره وری، کارایی و اثرگذاری قوانین و سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌ها و قراردادها، به کاهش مشکلات جامعه از جمله حاشیه نشینی، بزهکاری، و بسیاری از اختلافات موجود کمک کرد. در عصر حاضر دایره علوم و موضوعات مختلف اجتماعی بسیار گسترده و عمیق شده و بشر ناچار به فراگیری تخصصی حوزه‌های مختلف علم و اندیشه شده است. به تدریج مشخص شده که هر چه تکنولوژی و دانش گسترده‌تر می‌شود، با خود مسائل فراوان‌تری را ایجاد می‌کند. با ایجاد مشکلات اقتصادی جاری، نابرابری اجتماعی افزایش یافته و مشکلاتی مانند افزایش دعاوی، درگیری‌های مربوط به بنیان خانواده، مشکلات و شکایات مربوط به تسهیلات بانکی، قراردادهای اقتصادی، مالی، حقوقی و بزه‌های مختلف، حجم بزرگی از پرونده‌های حقوقی و کیفری را در دادگستری ایجاد کرده است. گسترش مشکلات اقتصادی و حقوقی، معضلات مشترک بین فعالان علم حقوق و علم اقتصاد و تجارت را افزایش داده است؛ و در نتیجه در بین حوزه‌های مشترکی چون «حقوق و اقتصاد»، از نظر تعدد دعاوی و هم از نظر تنوع مشکلات موجود، با افزایش پرونده‌ها و مشکلات مشترک مواجه شده‌ایم. در گذشته مشکلات ارضی و ملک عمدتا مربوط به مالک و مستاجر، سرقفلی و حق کسب و پیشه بود، اما امروز انواع اختلاف‌ها و مشکلات زمین و ملک از مجتمع‌سازی و شهرک‌سازی، تا مسکن مهر، ساخت مشارکتی و... را شاهد هستیم که نیازمند دانش تخصصی در مورد مسائل حقوقی و همچنین آشنایی با روابط اقتصادی مانند اثر نرخ ارز و تورم بر هزینه تولید ساخت و ساز است که عملا اجرای تعهد توسط پیمانکار را غیر ممکن کرده است و بسیاری از قراردادها در شرایط رشد بالای تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی غیرممکن می‌شود. حل این مشکلات، درکی دو طرفه از «حقوق و اقتصاد» را الزم دارد. بر این اساس متخصصان حوزه‌های مختلف حقوقی، اقتصادی، سیاسی، علوم انسانی نظیر روانشناسی و مردم‌شناسی... به دنبال پاسخ به این پرسش هستند که برای «آینده‌نگری» و «آینده‌پژوهی» و کمک به تعادل جامعه چه باید کرد و چگونه می‌توان از دانش گسترده امروز بشر جهت اثربخشی در ابعاد مختلف استفاده کرد و مشکلات مشترک حوزه‌های اقتصادی و حقوقی جامعه را به تدریج به سمت تعادل نسبی حرکت داد. در سال‌های اخیر، موضوعات میان رشته‌ای برای حل مشکلات پیچیده جامعه مورد توجه دولتمردان، اندیشکده‌های حقوقی و اقتصادی و علوم اجتماعی قرار گرفته است. ایجاد رشته‌هایی مانند «حقوق اقتصادی»، «اقتصادِ حقوق» و... با نگاه به بررسی موضوعات مشترک اقتصاد و حقوق شکل گرفته است؛ و با تحلیل اقتصادی موضوعات حقوقی، شناخت عمیق‌تری از معضلات، بزهکاری‌ها، قراردادهای اجتماعی و اقتصادی ارایه می‌دهد. در این ترکیب، تاکید بر انگیزه‌ها و واکنش‌های افراد به انگیزه‌ها موضوع مهمی است و به‌دنبال ارایه بینشی جهت تنظیم بهتر قراردادهای اقتصادی و حقوقی هست تا «بهره وری» و «کارآمدی» افراد، شرکت‌ها و «اثرگذاری» قانون و مقررات، افزایش یابد. «کارآیی اقتصادی» به‌عنوان یک مطلوب و یکی از عوامل سازنده و تأثیرگذار در حقوق قابل قبول است. در «علم حقوق» نیز که هدف اصلی آن برقراری عدالت است «کارآیی اقتصادی» در این راه، یک ملاک است. «کارآیی اقتصادی» و «عدالت» اغلب قابل جمعند؛ یعنی قانونگذار در وضع قانون باید هم «کارآیی اقتصادی» و هم «عدالت» را در نظر بگیرد و در اغلب موارد قابل جمعند. «حقوق و اقتصاد» بر این فرض که افراد، عقلایی و متعارف هستند و به محرک‌ها پاسخ می‌دهند، وارد تحلیل مشترک می‌شوند. به‌طور مثال، برای فعالان اقتصادی و حقوقی این پرسش مطرح بوده که با چه روش‌هایی می‌توان اعتبار چک را افزایش داد تا چک به‌عنوان یک «ابزار کارآمد»، بیشتر استفاده شود و به رونق معاملات و مبادلات کمک کند؛ اجازه رشد منفی اقتصادی و کاهش تولید نیز داده نشود. هنگامی که آمار نشان می‌دهد بخش عمده‌ای از پرونده‌های حقوقی، تعداد زندانیان، متعلق به چک‌های برگشتی است، تلاش می‌شود با نگاهی اقتصادی به قوانین، مقررات و قراردادهای حقوقی، اجتماعی و اقتصادی، به «کارآمدی» و «بهره وری» قوانین، کمک کرده و پیشنهادهایی راهگشا در جهت کاهش چک‌های برگشتی و پرونده‌های موجود در محاکم ارایه داد؛ تا در نهایت «اثربخشی» قانون چک را افزایش داده و «بهره وری» و «کارایی» چک و قراردادهای اقتصادی را افزایش داد. در روزهای اخیر حذف چک در وجه حامل و الزام به نوشتن نام افراد موجب می‌شود تا با کاهش چک برگشتی، مانع جدی در فضای کسب و کار، اطاله دادرسی در پرونده‌های چک، تحمیل هزینه بالا به فعالان اقتصادی و استفاده نامناسب در بستر جامعه محدود شود. با استعلام سوابق صادرکننده چک از سامانه صیاد احتمال برگشت چک کاهش می‌یابد و از سوابق صادرکننده چک و تعداد چک برگشتی اطمینان حاصل می‌شود. در تجزیه و تحلیل اقتصادی موضوعات حقوقی، تنها به یک وجه از موضوعات توجه نمی‌شود و همزمان، هدف‌های دو بعدی برای کمک به «رشد بهره وری»، «افزایش کارایی» افراد، «رشد اقتصادی» در سرمایه‌گذاری و تولید، افزایش ثروت و درآمد، کمک به توزیع درآمد، رقابت در بازار و ابعاد حقوقی توجه خواهد شد. از این روی، «حقوق اقتصادی» به یکی از رشته‌های جذاب و بین رشته‌ای تبدیل شده است که می‌بایست جایگاه خود را در سازمان‌های اقتصادی، ادارات، دادگستری و محاکم باز کند و از تخصص‌های موجود این رشته و دانش‌های نوین میان رشته‌ای برای «اثرگذاری»، «بهره‌وری» و «کارایی» بیشتر استفاده شود. امروز گسترده شدن نقش روابط بین‌الملل، افزایش تجارت بین‌الملل، نقش موضوعاتی مانند تحریم‌های اقتصادی، انواع سازو کارها، نهادهای بین‌المللی، موسسات حقوقی و اقتصادی، قراردادهای بین‌المللی و داخلی، ایجاب می‌کند که آگاهی از موضوعات اقتصادی برای حقوق‌دانان و شناخت موضوعات حقوقی بین‌المللی برای اقتصاددانان لازم باشد. وقتی کشوری با تحریم اقتصادی مواجه می‌شود یا عضو یک سازوکار بین‌المللی مانند FATF نیست، موجب افزایش «هزینه‌های مبادله» برای «فعالان اقتصادی» می‌شود. افزایش «هزینه مبادله» به معنای اثرگذاری بر نرخ ارز، هزینه‌های بانکی، بیمه‌ای، قراردادها و... است و حتی گشایش ال سی و درخواست تجارت بین کشورها دچار مشکل شده که این امر ابعاد حقوقی فراوان را پیرو آن ایجاد می‌کند. از جمله اینکه کارمزدهای بانکی و بیمه‌ای افزایش می‌یابد، هزینه‌های بیمه حمل و نقل به خاطر افزایش ریسک کشور بیشتر می‌شود. بر این اساس، کسانی که به صورت همزمان به موضوعات حقوقی، بین‌المللی و اقتصادی توجه دارند و در عین حال به سازو کار، هزینه‌ها و قراردادهای مرتبط با اقتصاد داخلی و بین‌المللی آشنا هستند؛ می‌توانند در زمینه قراردادها، همکاری‌ها، اثر قوانین و مقررات و ارایه راهکارها اثرگذارتر باشند؛ زیرا توان تشخیص، آگاهی و مطالعه موضوعات و ارایه پیشنهادهای موثر را دارند؛ در نتیجه به افزایش «کارایی» و «بهره‌وری» با کاهش هزینه‌ها کمک می‌کنند. از این رو، به نظر می‌رسد که با رشد حجم تجارت جهانی، همکاری‌ها، مبادلات بین کشورها، و همچنین با گسترش تنوع و تیراژ تولید و خدمات در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی، نیازمند رشته‌های تخصصی بین حوزه‌ای مانند «حقوق و اقتصاد» یا «حقوق اقتصادی» هستیم تا «کارایی» و «بهره‌وری» و «اثربخشی» بهتری را در ایجاد تعادل نسبی در جامعه شاهد باشیم. در یک جمع‌بندی باید گفت «تحلیل اقتصادی حقوق» خدمت شایانی به قانونگذاران و تصمیم گیران می‌نماید تا با نگاه به عامل‌های اقتصادی و دیگر بایدها و باورهای حاکم بر جامعه و سیاست‌های عمومی و ارزش‌های معنوی، قوانین و مقررات مناسبی، متناسب با شرایط حاکم و در جهت توسعه در جامعه وضع نمایند.

دریچه

رشد ۹۶ درصدی تسهیلات به بخش‌های اقتصادی

گروه بانک و بیمه | بررسی تسهیلات پرداختی از سوی یک بانک به بخش‌های مختلف اقتصادی همچون کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن و ساختمان، بازرگانی، خدمات و صادرات بیانگر این است که بخش خدمات بیشترین تسهیلات را دریافت کرده‌اند. این در حالی است که طبق آخرین آمار اعلام شده از سوی بانک مرکزی، تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی ۱۱ ماهه ابتدای سال ۱۳۹۹ به بخش‌های اقتصادی مبلغ ۱۶۰۶ هزار میلیارد تومان بوده که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۹۶.۲ درصد افزایش داشته است. سهم بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی از کل تسهیلات پرداختی بانک طی سال گذشته ۷۳۶۹ میلیارد تومان و سهم بخش صنعت و معدن نیز معادل ۴۰ هزار و ۷۶۸ میلیارد تومان بوده است. طبق اطلاعات کسب شده از بانک ملی، بخش مسکن و ساختمان از کل تسهیلات پرداختی بانک طی سال گذشته به میزان ۲۰۴۵ میلیارد تومان دریافت کرده است. سهم بخش بازرگانی و خدمات نیز از کل تسهیلات پرداختی بانک طی سال گذشته به ترتیب ۲۳ هزار و ۵۸۵ میلیارد و ۸۶ هزار و ۳۶۵ میلیارد تومان بوده است. همچنین، بخش صادرات معادل ۳۰۰ میلیارد و ۲۶۹ میلیون تومان بوده است. علاوه‌براین، کل میزان تسهیلات قرض الحسنه ازدواج و تهیه جهیزیه پرداخت شده توسط بانک ملی ایران در سال گذشته معادل ۱۱ هزار و ۳۳۱ میلیارد تومان در قالب ۲۱۷ هزار و ۲۱۵ فقره بوده است.

نوسان نرخ ارز مانع تصمیم‌گیری می‌شود

مدرس علوم اقتصاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد با بیان اینکه نوسانات نرخ ارز تاثیرات مثبت و منفی گسترده‌ای دارد، گفت: زمانی که در اقتصاد ثبات وجود نداشته باشد، امکان ایجاد ضرر و زیان اقتصادی برای فعالان این حوزه افزایش پیدا خواهد کرد، بنابراین مهم‌ترین پیامد نبود ثبات اقتصادی این است که فرآیند تصمیم‌گیری برای این قشر با مشکل مواجه می‌شود. بهمن قدمی دمابی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه یکی از عوامل تاثیر گذار در فرآیند تعیین عرضه و تقاضا در کالا، ارز، مسکن، طلا و...، بحث انتظارات در پایین و بالا شدن قیمت است، اظهار کرد: خریدار و فروشنده عموما در بحث عرضه و تقاضا پیش‌بینی از آینده قیمت‌ها را مدنظر قرار می‌دهند و بر همین اساس اقدام به معامله در بازارهای مختلف اعم از سرمایه، مسکن و ... می‌کنند. مدرس علوم اقتصاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد افزود: به عنوان مثال اگر فردی بخواهد مسکن خریداری کند در این فرآیند به بحث درآمد خود، سلیقه و قیمت آن توجه می‌کند، اما همانطور که اشاره شد، یک عامل اثر گذار در موضوع خرید و فروش مسکن بحث انتظارات است، یعنی پیش‌بینی‌ها از آینده قیمت مسکن چگونه است و سطح درآمدها در آینده تا چه اندازه‌ای تغییر خواهد کرد. وی با اشاره به اینکه در اقتصاد ایران عوامل مختلفی در فرآیند عرضه و تقاضا تاثیر دارد، گفت: در این میان نقش انتظارات پررنگ‌تر است و این انتظارات از آینده، در هیچ کشوری همانند ایران اثر گذار نیست، زیرا سهم عوامل غیر اقتصادی از متغیرهای اقتصادی در بالا و پایین رفتن قیمت‌ها بسیار تاثیر دارد. قدمی ادامه داد: پیش‌بینی می‌شد که نرخ ارز قبل از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری امریکا و پس از اعلام نتایج انتخابات در این کشور تفاوت خواهد داشت، یعنی اقتصاد ایران به عوامل غیر اقتصادی وابسته است و از آنها تاثیر می‌پذیرد. در حال حاضر کشور در آستانه تحولات سیاسی قرار دارد و این مسائل موجب می‌شود پیش‌بینی‌ها نسبت به آینده اقتصاد ایران تغییر پیدا کند، همین اتفاقات باعث کاهش نرخ دلار شده است و در نتیجه کاهش تورم را رقم می‌زند، البته باید منتظر ماند تا ببینیم این اتفاقات مثبت در عالم واقعی اقتصاد کشور محقق خواهد شد یا خیر؟ وی در ادامه با اشاره به وضعیت بازار سرمایه، بیان کرد: این بازار در سال گذشته به‌دلیل فضای روانی حاکم بر کشور، جهش فوق العاده‌ای پیدا کرد، اما آینده بازار سرمایه قابل پیش‌بینی نیست، اعتقاد بر این است که فضای بازار سرمایه به همین منوال پیش برود و افزایش قیمتی در این بازار رخ ندهد، مگر اینکه فعالیت‌های تولیدی در اقتصاد افزایش پیدا کند. قدمی با بیان اینکه رفع تحریم‌ها در کوتاه‌مدت تاثیری بر بازار سرمایه ندارد، اضافه کرد: احتمالا روند فعلی بازار سرمایه ادامه پیدا می‌کند و حتی ممکن است شاخص آن با روند نزولی مواجه شود، حتی این احتمال می‌رود که به‌دلیل مبادلات پولی و ارزی یک رکود در این بازار به وجود بیاید. وی با تاکید بر اینکه بازار سرمایه شفاف، پرریسک و پرنوسان است، اظهار کرد: بهتر است مسوولان در این بازار دخالتی نداشته باشند، زیرا قانون گذاری‌ها و برخی سیاست‌ها تاثیر نامطلوبی بر این بازار دارد و در این صورت است که ثبات اقتصادی پدید می‌آید. به‌نظر می‌رسد اگر مسوولان در این بازار دخالت نکنند بازار سرمایه راه درست را پیدا خواهد کرد، باید اجازه داد که تغییرات بازار سرمایه متاثر از متغیرات اقتصادی باشد و تصمیمات مسوولان در این حوزه تاثیر چندانی نداشته باشد. این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه نوسانات نرخ ارز تاثیرات مثبت و منفی گسترده‌ای بر اقتصاد دارد، تصریح کرد: زمانی که در اقتصاد ثبات وجود نداشته باشد، امکان ایجاد ضرر و زیان اقتصادی برای فعالان این حوزه افزایش پیدا خواهد کرد، بنابراین مهم‌ترین پیامد نبود ثبات اقتصادی این است که فرآیند تصمیم گیری با مشکل مواجه می‌شود و افراد نمی‌دانند در کدام بازار سرمایه‌گذاری کنند. بازار بورس نیز همانند دیگر بازارها از عوامل مختلفی مانند قیمت، پیش‌بینی‌ها، انتظارات، وضعیت اقتصادی کلان، وضعیت اقتصادی بین‌الملل، مراودات اقتصادی داخل و خارج کشور تاثیر می‌پذیرد اما مهم‌ترین عامل در اقتصاد ایران انتظارات یعنی همان پیش‌بینی‌های افراد از آینده است.

رویداد

سهام خزانه ابزاری در اختیار ناشران برای حمایت از سهام

امیر تقی خان تجریشـی، رییس هیات‌مدیره بورس تهران گفت: سازمان بورس و اوراق بهادار نیز آیین نامه خرید، نگهداری و عرضه سهام خزانه را در تاریخ ۱۵ تیر ۱۳۹۴ و دستورالعمل اجرایی خرید، نگهداری و عرضه سهام خزانه را در تاریخ ۶ خرداد ۱۳۹۶ مورد تصویب قرار داد با این حال علی رغم گذشت بیش از ۵ سال از زمان تصویب آن، متاسفانه در مدت اخیر شرکت‌های زیادی خواستار استفاده از این ابزار نبوده‌اند. در حالی که سهام خزانه در بسیاری از کشورهای دنیا بخش عمده‌ای از معاملات شرکت را به خود اختصاص داده است. امیر تقی خان تجریشی بیان کرد: در بازارهای مالی پیشرفته دنیا، شرکت‌ها به‌طور روز افزونی به بازخرید سهام به عنوان روش مکمل یا حتی جایگزین تقسیم سود روی آورده‌اند. پرداخت سود و بازخرید سهام منجر به کاهش ارزش بازار حقوق صاحبان سهام می‌شود، اما شیوه تاثیر این دو متفاوت اسـت، در واقع سود تقسیمی، قیمت بازار سهام را کاهش می‌دهد، اما بر تعداد سهام منتشره شرکت تاثیری ندارد، در حالی که بازخرید سهام، تعداد سهام شرکت را کاهش می‌دهد و اغلب موجب افزایش قیمت سهام می‌شود و شـرکت می‌تواند در شرایطی که قیمت سهام در بازار، از ارزش ذاتی شرکت پایین تر است، با به کارگیری «سهام خزانه» و خرید سهام خود، میزان غلظت سـهام را افزایش داده و در نتیجه سود سهام بیشتری را میان سهامداران خود تقسیم کند. وی ادامه داد: همین طور در شـرایطی که قیمت سهام در بازار از ارزش ذاتی بیشتر شده باشد، می‌تواند با فروش «سهام خزانه "ای که قبلا خریداری شده است، نسبت به تامین مالی خود با هزینه کمتر (به‌دلیل بالاتر بودن قیمت سهام از ارزش ذاتی) بهره‌مند شود که در حقیقت مکانیزم آن مشابه افزایش سرمایه‌ای است که در اختیار هیات‌مدیره است و می‌تواند در این شرایط منابع وارد شرکت شود که در بورس‌های دنیا نیز انجام می‌شود.

امیر تقی خان تجریشی شرط اصلی برای استفاده از این ابزارها را فاصله گرفتن قیمت‌های بازاری از ارزش ذاتی شرکت عنوان کرد که باید توسط نهاد ذی‌صلاح گزارش شود و افزود: شکی نیست که سهام خزانه به عنوان یک ابزار مالی، کارکردهای مثبتی در توسعه بازارهای مالی دارد با این حال علی رغم کارکرد مفید این ابزار، سایر ابزارهایی نظیر افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی و سود انباشته و صندوق‌های بازارگردانی باعث شده اسـت که جذابیت این ابزار کاهش یابد چرا که طبق آیین نامه انتشار سهام خزانه، در فرآیند افزایش سرمایه یک شرکت، باید فاقد هر گونه سهام خزانه باشد. همچنین مادامی که این سهام در دست شرکت باشد، از اعمال حق رای در مجامع و دریافت سود محروم است. رییس هیات‌مدیره بورس تهران در پایان با تاکید بر آمـوزش و ارتقای آگاهی شرکت‌ها برای استفاده از این ابزار خاطرنشان کرد: اگرچه با معرفی سـهام خزانه ابزارهای مالی تحت اختیار مدیریت جهت جلب رضایت سـهامداران و افزایش ارزش شرکت متنوع خواهد شد، اما شرکت‌ها قبلا هم از طریق شـرکت‌های زیرمجموعه شانیا به تازگـی از طریق صندوق هـای بازارگردانی اقدام به مدیریت سهام‌شان می‌کردند و انعطف عمل بیشتری دارند این موضوعات سبب گردید که کارکرد واقعی استفاده از سهام خزانه به عنوان ابزار مدیریت در حفظ ثبات ارزش شرکت در هاله‌ای از ابهام قرار گیرد. در این راستا امید است با تغییر برخی از این قوانین و ایجاد جذابیت بیشـتر و ارایه برنامه‌های آموزشی آگاهی شرکت‌ها، استفاده از این ابزار افزایش یافته تا شرکت‌ها بتوانند از مزایای آن برخوردار شوند.

اجماع برای عرضه و خرید سنگ آهن از بورس کالا

جعفری طهرانی، تحلیلگر بازار بین‌المللی فولاد با تأکید بر اینکه باید زودتر از این عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا انجام می‌شد گفت: در عرضه‌های اولیه که قبل از عید اتفاق افتاد استقبال محدودی صورت گرفت چرا که مدتی زمان خواهد برد تا بازار به یک اجماع برای عرضه و خرید سنگ‌آهن برسد. مشاور راهبردی کمیته معدن و صنایع معدنی تفاهم‌نامه ایران و چین با اشاره به افزایش قیمت محصولات بعـد از عرضه در بـورس متذکر شـد: باید در نظر داشت، قیمت جهانی سـنگ‌آهن افزایش یافته و گاهی فاصله قیمت جهانی سـنگ‌آهن با قیمت داخلی این محصولات به دو برابر هم رسیده است. این باعث می‌شود که حاشیه سود تولیدکنندگان صنایع بالادستی اعم از بخش خصوصی و دولتی در مخاطره قرار بگیرد. او افزود: این اتفاق با گلایه‌هایی روبرو شد. شاید این گلایه‌ها تا حدی درست باشد زیرا می‌بینیم معدنی‌های بزرگ در جهان به عنوان تولیدکننده محصولات معدنی باقی مانده‌اند و وارد تولید فولاد نشـده‌اند. ولی نباید فراموش کرد که این معدنی‌های بزرگ جهان محصولات خود را با قیمت‌های روز بازار به فروش می‌رسـانند و وقتی قیمت شـمش فولاد به ۸۰۰ دلار می‌رسـد آنها می‌توانند سنگ‌آهن را به قیمت ۲۰۰ دلار به فروش برسانند؛ اما تولیدکنندگان داخلی، سنگ‌آهن را زیر ۱۰۰ دلار می‌فروشند. تحلیلگر ارشد بازار بین‌المللی فولاد و سنگ‌آهن توضیح داد: در چنین شرایطی، نمی‌توانیم گلایه کنیم که چرا معدنی‌های بزرگ، وارد تولید فولاد شدند مگر اینکه با عرضه در بورس کالا، قیمت‌ها به‌طور متناسب کشف‌شده و همراه با افزایش قیمت سایر بخش‌ها، محصولات معدنی هم رشد قیمت منطقی داشته باشند. او بیان کرد: طبیعتا، نمی‌توان انتظار داشت قیمت سنگ‌آهن با عرضه در بورس دو برابر شـود. اما می‌توان انتظار داشـت که قیمت این محصولات نسـبت به قبل متناسب‌تر تعیین شود و به فروش برسد. این مورد، یکی از نیازهای واقعی اسـت که باعث می‌شـود قیمت‌ها به یک نقطه تعادلی بهتری برسد.

«تعادل» در گفت‌وگو با کارشناسان اقتصادی تغییرات جدید بازار سرمایه را بررسی می‌کند

مصوبات جدید وضعیت بورس را تغییر می‌دهند؟

گروه بازار سرمایه |

دامنه نوسان نامتقارن به عنوان یک ریسک خودساخته و دستوری که طی چندماه گذشته توسط متولیان بازار اجرایی شده بالاخره تغییر یافت. هرچند سایه آن همچنان بر سر معامله‌گران بورسی سنگینی می‌کند اما بازگشت به عقب، یعنی مثبت و منفی ۵ درصدی دامنه نوسان در این برهه زمانی و افزایش یک‌درصدی مجموع دامنه از نگاه معامله‌گران گامی رو به جلو محسوب می‌شود. نگاهی به جریان معاملات طی روزهای اخیر نشان می‌دهد که یک هیجان به نسبت مثبت وارد بازار سرمایه شده و می‌تواند تا چند روزی تعدادی از سهم موجود در بازار را مثبت نگاه دارد. در حال حاضر مصوبات جدیـدی در بازار تصویب شده که براساس نظر برخی از مسـوولان و کارشناسان بازار سـرمایه بر این نظرند که مصوبات جریان حرکتی شـاخص را تغییر می‌دهد و طی چندهفتـه آینده وارد یک فاز مثبت می‌شویم اما؛ بررسی‌ها نشان می‌دهد که این مصوبات تاثیری بر روی بورس نداشته‌اند و بسیاری از فعالین و کارشناسان این بازار بر این عقیده هستند که مصوبات کارساز نیست و تنها سرگرم کننده است. یکی از کارشناسان بازار سرمایه در گفت‌وگو با «تعادل» در خصوص مصوبات جدید و تغییر دامنه نوسان می‌گوید: بازگشت دامنه نوسان به حالت قبل و افزایش آن با استقبال فعالان بورسی رو به رو شده و با توجه به ارزندگی قیمت سهام در صورت پیشروی بازار بدون اتفاقات غیرمترقبه احتمالا بازار از شرایط نامطلوب خارج می‌شود. سازمان بر اساس هیجان فروش دست به دامن سیاستی اشتباه شد و همانطور که از قبل نیز قابل پیش‌بینی بود نه تنها بازار متعادل نشد حتی شاهد کاهش شدید نقدشوندگی و قفل معاملاتی ماه‌های اخیر بودیم. از بهمن ۹۹ و اجرای دامنه نوسان نامتقارن بازار روزهای پرافت و خیزی را پشت سر گذاشته، این در حالی است که سیاستگذار بادخالت در بازار تحت‌عنوان حمایت از بورس و با وجود تمام مخالفت‌ها و انتقادها این مصوبه جنجالی را اجرا کرد اما همانطور که بارها در مصاحبه‌های گذشته نیز به آن اشـاره کردم بازار تشنه برداشته شدن محدودیت‌های اعمال شـده توسط دامنه نوسان است و این انتظار می‌رود تا هر چه سریع‌تر دامنه نوسان از چرخه معاملات حذف شـود تا تعادل به بازار برگـردد. اما آیا با بازگشت دامنه نوسان به معاملات، بازار از قرمزپوشی رهایی می‌یابد؟ این شرایط در حالی اتفاق می‌افتد که متولیان بورسی برنامه‌ای منسجم برای حمایت از بازار در دستور کار خود قرار دهند؛ به عنوان مثال اعلام کنند اگر در یک ماه متوالی معاملات روزانه به ۱۰ هزار میلیارد تومان برسد دامنه یک درصد افزایش می‌یابد. در چنین شرایطی فعالان بورسی با چشم‌انداز روشن‌تری وارد تالارهای شیشه‌ای می‌شوند. دامنه نوسان در ماه‌های آینده باید بازتر یا حتی حذف شود اما در کوتاه‌مدت برای به تعادل رسیدن بازار و در چنین شـرایطی هیچ دلیل موجهی برای بازگشت بازار به مدار صعـودی وجود ندارد. بازار بعد از خبر حذف دامنه نوسان نامتقارن از شنبه در دو روز سبزپوشی خود را حفظ کرد اما این روند به معنای بازگشـت شـاخص و متعادل شدن بازار نیست. بازار برای متعادل شدن نیازمند محرک‌هایی است؛ محرک‌هایی که بتواند گره مشکلات را باز کند اما هیچ محرکی برای رسیدن به این امر وجود ندارد. مهم‌ترین محرکی که بـورس را از لاک دفاعی به سمت تقاضا پیش می‌برد کاهش تحریم‌ها و برداشته‌شدن محدودیت‌های بین‌المللی است. این موضوع در بلندمدت به قدری بر معاملات تاثیر گـذار خواهد بود که می‌تواند تغییرات عمده‌ای در روند داد و ستدها ایجاد کند. رویکرد دولت جدید نسبت به بازار سهام نیز بازار و سرمایه‌گذاران را از بلاتکلیفـی خارج می‌کند اما با توجه به اینکه این دو موضوع با ابهامات بسیاری همراه است، اجرای مصوبات اخیر و حمایت‌سران قوا نیز نمی‌تواند تغییر جدی در بازار ایجاد کند. در حال حاضر قیمت حدود ۶۰ درصد سهم‌های بازار بالاتر از ارزش واقعی آن است و تنها ۴۰ درصد سهام از ارزندگی قیمت برخوردارند، از این رو نمی‌توان انتظار رشد قیمت در همه سهم‌ها را داشت. به‌طور کلی می‌توان گفت تصمیمات جدید فایده چندانی برای بورس ندارد و «تعادل» نیز در چند گزارش علل سـقوط بازار و عوامل رشد بازار را همراه با کارشناسان مورد نقد و بررسی قرار داد که بر همین اساس یعنی از مهم‌ترین عوامل که موجبات خروج نقدینگی را فراهم می‌سازد، بی‌اعتمادی و سیاسی شدن بورس است.

اگر بازار سرمایه را تا ۱۳۹۷ بررسی کنیم به یک وضعیت معقول برمیخوریم تا زمان مذکور بازار این حجم از سیاسی کاری و بی‌اعتمادی را در خود ندیده بود. سیاست و اقتصاد دو مقوله جدا هستند (که البته در ایران سیاست و اقتصاد دو مقوله با رابطه مسـتقیم هسـتند) از زمانی که دولت حسن روحانی حمایت خود را از بورس اعلام کرد شاهد یک وضعیت اسفناک در تالار شیشه‌ای هستیم. بسیاری از فعالین بازار سرمایه می‌گویند که کار رییس جمهور حمایت از بورس یا تزریق نوسـان و برداشـت پول از بازار خاصی نیست و این کار رییس جمهور وقت نشان‌دهنده برخی از مشکلات عمیق و سودآورهای خاص است که باید دید در آینده به آن رسیدگی می‌شود یا خیر؟

موضـوع بی‌اعتمادی نیسـت یک مقولـه کاملا واضح است دولت با پاسـکاری عملکرد و بی‌برنامگی موجبات بی‌اعتمادی را در بورس فراهم ساخت و این بی‌اعتمادی از مرداماه تاکنون بدین شکل بوده و تغییر وضعیت نداده است. مسوولان بورسـی با اینکه می‌دانند بی‌اعتمادی در بـورس رخنه کرده اسـت امـا عملکرد خاصی برای اعتمادسازی ندارد و تنها مصوبه می‌دهند که این مصوبات نتیجه‌ای خاصی برای بازار ندارد. البته نباید از این موضوع گذشت که سـازمان بورس طی یک سال سه رییس به خود دید و هر یک رویکرد و عملکرد خاص خود را داشتند. به عقیده بسـیاری از فعالین بورسی مصوبه‌ها نتیجه‌ای ندارد و بازار با مصوبات سبز نمی‌شود. در حال حاضر یکی از مهم‌ترین مشکلات موجود کمبود نقدینگی در بازار است و باید یک نقدینگی مطلوب به بازار نیز تزریق شود چرا که تنها اعتمادسازی یا خروج بورس از بازارهای سیاسی نمی‌تواند وضعیت را تغییر بدهد و باید یک نقدینگی در بازار وجود داشته باشد. درست است که نقدینگی‌ها جدید به صورت خرد در بازار وارد می‌شوند اما مساله اصلی اینجاست که سال گذشته دولت برداشت بسیار بسیار خوبی از بورس داشـته و باید مقدار کوچکی از این برداشـت‌ها در بازار جبران شود.

فرصت بورس بارکود بازارهای موازی

با بررسی احوالات مذاکرات وین و دیگر سینگال‌های موجود در جامعه می‌توان دریافت که بازارهای مالی در سیرنزولی قرار دارند برای نمونه بازار خودور، مسکن، ارزهای دیجیتال و حتی لـوازم دیجیتال روند نزولی و اصلاحـی قیمت را تجربه می‌کننـد که این موضوع می‌تواند برای بورس خوب و مطلوب باشد چرا که میزان سوددهی و سرمایه‌گذاری در این بازارها کاهش می‌یابد، نقدینگی کمتری از بورس خارج و وارد بازارهای موازی می‌شـود. از زمان آغاز روند اصلاحی بـورس در مرداد سال گذشـته، یک نقد رایج در بین اهالی بازار سرمایه عبارت از اشاره به تداوم رشد نرخ مسکن و پررنگ کردن تناقض رفتاری آن با روند نزولی سـهام بوده است. این مقایسه البته سـبقت قابل ملاحظه بازده بازار سهام از مسـکن پیش از این دوره خاص را در نظر نمی‌گیرد و صرفا برواگرایی رفتاری در نیمه دوم سال گذشته تاکید دارد. در هر صورت، با عبور نرخ متوسـط معاملاتی هر مترمربع آپارتمان مسـکونی در تهران از ۳۰ میلیون تومان در اسفند گذشته، معادل دلاری ارزش معاملاتی مسکن برای اولین‌بار از سـقف این متغیر در دهه ۹۰ شمسـی فراتر رفت. با این حال، گزارش فروردین ماه بانک مرکزی از اولین افت ماهانه ارزش مسکن در یک سـال گذشـته حکایت دارد. به این ترتیب، با کاهش ۳درصدی در فروردین، نرخ مورد اشـاره به کانال ۲۹ میلیون تومانی بازگشت. مطالعات میدانی در اردیبهشت ماه نیز حکایت از تداوم افت قیمت و حجم معاملات دارد که می‌تواند دومین نشانه تایید رکود در شرایط کنونی باشد. رفتارهای تاریخی بازار املاک نشان می‌دهد که دوره‌های رکود معمولا به صورت فرسایش زمانی چند ساله محقق می‌شود؛ با این وجود، افزایش بیشتر نرخ مسکن نسبت به دلار در سیکل اخیر این احتمال را ایجاد می‌کند که در کوتاه‌مدت، اصلاح تدریجی نرخ مسکن به سمت کانال تاریخی هزار تا ۱۲۰۰ دلاری ادامه یابد. از منظر بازار سهام نیز کشیده‌شدن ترمز رونق مسکن می‌تواند پتانسـیل بهتری برای جـذب نقدینگی در هماوردی با این رقیب دیرینه فراهم کند.

روزهای پرنوسان بورس تهران

شـاخص کل در بازار بورس اولین روز کاری هفته یعنی شنبه، ۲۵ اردیبهشت‌ماه پنج هزار و ۵۱۹ واحد رشد داشت که در نهایت این شاخص به رقم یک میلیون و ۱۸۹ هزار واحد رسید. بر پایه معاملات این روز بیش از سه میلیارد و ۹۴۲ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۳۸ هزار و ۹۴۶ میلیارد ریال داد و ستد شد. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با دو هزار و ۹۶۷ واحد کاهش به ۴۱۴ هزار و ۹۰۳ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با یک هزار و ۹۲۴ واحد افت به ۲۶۹ هزار و ۱۶۰ واحد رسید. شـاخص بازار اول پنج هزار و ۸۶۳ واحد و شـاخص بازار دوم چهار هزار و ۸۷۱ واحد افزایش داشتند. حقوقی‌ها در این روز حدود ۱۰۰ میلیارد تومـان وارد بازار سـهام کردند. ارزش کل معاملات خرد دو هزار و ۸۸۰ میلیارد تومان بود، اشخاص حقوقی ۲۴ درصد یعنی ۶۹۰ میلیارد تومان سهام خریدند و مازاد خریدشان چهار درصد از کل معاملات شد. بیشترین تزریق پول حقوقی به بازار سـهام در سه گروه «بانک‌ها و موسسات اعتباری»، «محصولات شیمیایی» و «خودرو و ساخت قطعات» رقم خورد در حالی که بر آیند معاملات گروه‌های «اسـتخراج کانه‌های فلزی» و «فرآورده‌های نفتی» به نفع حقیقی‌ها تمام شـد. علاوه بر این در بین همه نمادها، نماد «معدنی و صنعتی گل گهر» با یک هزار و ۷۰۱ واحـد، «معدنی و صنعتی چادرملو» با یک هزار و ۴۱۶ واحـد، «ملی صنایع مس ایران» با یک هزار و ۱۰۰ واحد، «صنایع پتروشیمی خلیج فارس» با یک هزار و پنج واحد، «فولاد مبارکه اصفهـان» با ۹۴۱ واحد، «پالایش نفت اصفهان» با ۷۹۸ واحد، «توسعه معادن و فلزات» با ۷۱۴ واحد و «پالایش نفت بندرعباس» با ۶۶۷ واحد تاثیر مثبت بر شاخص بورس داشتند. در مقابل «گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید» با یک هزار و ۴۳۱ واحد، «مخابرات ایران» با ۴۸۰ واحد، «بانک تجارت» با ۳۶۴ واحد، «بانک صادرات ایران» با ۱۹۷ واحد، «گـروه دارویی برکت» با ۱۵۵ واحد، «شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی» با ۱۴۹ واحد و «گروه بهمن» با ۱۳۸ واحد تاثیر منفی را بر شاخص بورس داشتند. بر پایه این گزارش، روز شنبه نماد «پالایش نفت اصفهان»، «ملی صنایع مس ایران»، «گروه دارویی برکت»، «ایران خودرو»، «کاما»، «پالایش نفت تهران» و «شـرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی» در گروه نمادهای پرتراکنش قرار داشتند. گروه فرآورده‌های نفتی هم در معاملات امروز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه ۳۶۶ میلیون و ۹۸۷ هزار برگه سهم به ارزش چهار هزار و ۵۸۶ میلیارد ریال داد و ستد شد.

آخرین وضعیت شاخص فرابورس

طی روز شنبه شاخص فرابورس نیز نزدیک به ۶۱ واحد افزایش داشت و بر روی کانال ۱۷ هزار و ۵۵۳ واحد ثابت ماند. همچنین در این بازار یک میلیارد و ۲۵۵ هزار برگه سهم به ارزش ۱۵۹ هزار و ۲۷۹ میلیارد ریال داد و ستد شد. در روز مذکـور تنهـا نمـاد «هلدینگ صنایـع معدنی خاورمیانه»، «سنگ آهن گهرزمین»، «فولاد هرمزگان جنوب»، «پتروشیمی زاگرس»، «پتروشیمی تندگویان»، «سـرمایه‌گذاری مالی سـپهر صـادرات»، «پلیمر آریا ساسول»، «شرکت آهن و فولاد ارفع»، «نفت ایرانول»، «گروه توسـعه مالی مهر آیندگان»، «سهامی ذوب‌آهن اصفهان»، «توسعه مولدنیروگاهی جهرم» و «زغال سنگ پرورده‌طبس» تاثیر مثبت بر شاخص این بازار داشتند. در مقابل «توکاریل»، «بیمه تجارت نو»، «توسعه و عمران اسـتان کرمان»، «ذوب روی اصفهان»، «پالایش نفت لاوان»، «شـرکت صنایع غذایی مینو شرق»، «مجتمع صنایع لاستیک یزد»، «پالایش نفت شـیراز»، «برق و انرژی پیوند گستر پارس»، «توزیع دارو پخش»، «شرکت سرمایه‌گذاری صباتامین» و «بیمه سامان» تاثیر منفی بر شاخص فرابورس داشتند.

امروز افزایش سهام حقیقی‌ها در ۳۳ نماد و افزایش سهام حقوقی‌ها در ۸۳ نماد به بیش از یک میلیارد تومان رسید که جمع تغییر مالکیت دسته اول ۲۳۰ میلیارد تومان و تغییر مالکیت دسته دوم ۳۰۰ میلیارد تومان بود. آخرین قیمت ۴۰ نماد حداقل سه درصد نسبت به قیمت روز قبل آنها افزایش یافته و ۳۸۷ نماد با کاهش بیش از سه درصدی قیمت همراه بوده‌اند.

افزایش ارزش سهام عدالت

در پایان معاملات روز شنبه بازار سـرمایه، ارزش سهام عدالت در مقایسه با چهارشنبه یعنی ۲۲ اردیبهشت ماه، ۱.۲ درصد افزایشـی یافت و ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی و یک میلیون تومانی سهام عدالت به ترتیب به ۱۱ میلیون و ۱۷۰ هزار تومان و ۲۰ میلیون و ۴۰ هزار تومان رسید. با احتساب این موضوع، ارزش ۶۰ درصد قابل فروش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سـهام عدالت به ۶ میلیون و ۷۰۲ هزار تومان رسیده است.

ابلاغ نصاب سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق اختیار فروش تبعی

مدیریت نظـارت بر نهادهـای مالی سـازمان بورس با ابلاغیه‌ای به مدیران صندوق‌های سرمایه‌گذاری، نصاب سـرمایه‌گذاری این صندوق‌ها را در اوراق اختیار فروش تبعی اعلام کرد. بر اسـاس این گـزارش، در این ابلاغیه آمده است: ۵۰ درصد مبلغ سرمایه‌گذاری صندوق‌های سـرمایه‌گذاری در سهام پایه مبنای انتشار اوراق اختیار فروش تبعی با هدف تامین مالی (جهت خرید سهام) در ردیف نصاب سـرمایه‌گذاری در سهام و حق تقدم سهام قرار می‌گیرد.

دامنه نوسان تغییر کرد

براسـاس مصوبه شـورای عالی بورس مبنی بر افزایش تدریجی و پیرو مطالعات بود که در این راستا هفته گذشته و در جلسه (۱۹ اردیبهشت‌ماه) هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص متقارن‌سازی دامنه در همین مقطع و سپس افزایش تدریجی دامنه به صورت متقارن تصمیم گرفت و قرار بر این شد تا تغییر دوباره دامنه نوسان از روز گذشـته ۲۵ اردیبهشت ماه به مرحله اجرا برسد. از همین رو دامنه نوسـان به جای مثبت ۶ و منفی سـه به مثبت و منفی پنج تغییر یافت و اعلام شد که در آینده با رصد شرایط بازار نسبت به افزایش دامنه اقدام خواهد شد. همچنین در خصوص دامنه نوسان و حجم مبنا در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مقرر شد از روز گذشته یعنی شـنبه حداقل ارزش مبنا در حجم مبنا برای همه نمادهای معاملاتی سهام بورس اوراق بهادار تهران، بازار اول و دوم فرابورس ایران به ۱۵ میلیارد ریال و همچنین این مقدار در خصوص بازار پایه تابلوهای زرد، نارنجی و قرمز به ترتیب ۱۰ میلیارد، ۵ میلیارد و ۲.۵ میلیارد ریال تغییر یابد.

بازار سرمایه

اقدامات راهبردی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی

حسین فهیمی، مدیرعامل شـرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسـویه وجوه در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه سال ۱۴۰۰ ضمن بیان مطلب فوق اظهار داشـت: بازار سرمایه کشـورمان در سال ۱۳۹۹ فراز و نشیب‌های تاریخی‌ای را تجربه کرد که از جمله می‌توان به حضور میلیونی مردم در بازار، انتشار واحدهای سرمایه‌گذاری، صندوق دارایکم و صندوق پالایشـی، ثبت رکوردهای تاریخی شاخص و حجم معاملات و از همه مهم‌تر آزادسازی سهام عدالت اشاره کرد. وی در ادامه گفت: هرچند شرکت سپرده‌گذاری مرکزی از سال‌های قبل روند توسعه و ظرفیت‌سازی را آغاز کرده بود اما وقایع و حوادث سال ۹۹ به گونه‌ای بود که تناسبی با ظرفیت‌های نهادها و ارکان بازار سرمایه نداشت، از این رو تمامی ارکان و نهادها با چالش بسیار بزرگی مواجه شدند. برنامه‌ریزی و تدابیر اتخاذ شده در این شرکت به گونه‌ای بود که نه تنها بر چالش‌های بزرگ ناخواسته غلبه کند بلکه به موتور محرکه بازار نیز تبدیل شود. فهیمی در خصوص مهم‌ترین تحولات، برنامه‌ها و پروژه‌هایی که در سال گذشته در شرکت سپرده‌گذاری مرکزی عملیاتی شده است نیز گفت: افزایش ظرفیت صدور کد به روزانه یک میلیون کد، شناسایی مشتری و احراز هویت آنها به روش الکترونیکی و غیرحضوری، تسـویه معاملات روزانه با رکوردهای تاریخی بدون هیچ گونه مشـکل و انحراف همراه با اعمال تغییرات کارمزدها، توزیع یکپارچه و متمرکز سود شرکت‌های بورسی و فرابورسی و عملیاتی کردن ۵ مرحله از مراحل مختلف آزادسـازی سـهام عدالت، برگزاری مجامع عمومی شرکت‌های بورسی و فرابورسی و شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی به صورت الکترونیکی، از جمله فعالیت‌های ویژه و شاخص این شرکت در سال مالی گذشته بود. وی در ادامه این جلسه مجمع گفت: تکیه بر توان، ظرفیت و دانش همـکاران و ایجاد اعتماد به نفس در آنها تنها ابزاری بود که می‌توانستیم با اتکا بر آن بر مشکلات غلبه کنیم، چالش‌ها را پشت سر بگذاریم و همراه با فراز و نشیب‌های بازار طرح‌های بزرگ را هم به سرانجام برسانیم. در همین راستا بود که علی‌رغم سخت‌ترین شـرایط کاری ناشی از همه‌گیری کرونا تمام کارکنان شرکت در انجام وظایف و مسوولیت‌های جاری شـرکت که چند برابر شـده بـود، طرح‌های توسـعه‌ای را نیز دنبال کردند و دو مورد از پروژه‌های مهم شرکت شامل «درگاه یکپارچه مجامع الکترونیکی و سامانه جامع توزیع سود ناشران در تاریخ ۹ آذر ماه ۹۹ توسط رییس جمهور محترم رونمایی و به بهره‌برداری رسید. مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه در خصوص مهم‌ترین برنامه‌ها و اقدامات راهبردی سال ۱۴۰۰ نیز اعلام کرد: تجهیز و آماده‌سازی مرکز داده، پشتیبانی و توسعه سامانه تسویه بورس‌های کالایی بخش انرژی-Enexis، پشتیبانی و توسـعه سامانه دانش، پشـتیبانی و توسعه سامانه سپاس، پشتیبانی و توسعه سامانه سجام، پشتیبانی و توسعه سامانه صندوق تضمین-SGF، پشتیبانی و توسعه سامانه درگاه الکترونیکی کارگزاران «کارا» -نسخه ۲، پشتیبانی و توسعه سامانه مکانیزه توزیع سود، پشتیبانی و توسعه سامانه‌های داخلی معاونت فناوری و توسعه نوآوری، توثیق سهام عدالت، توسعه درگاه یکپارچه ذینفعان بازار سرمایه «DDN» -فاز ۲، توسـعه پروژه انبـار داده و درگاه تبادل اطلاعات سمات «IX» -فاز ۲، بررسی و امکان سنجی خریدیا پیاده‌سازی سامانه جدید پس از معاملات، طراحی و پیاده‌سازی ساختار جدید DNS، طراحی و پیاده‌سازی طرح تداوم کسب و کار «BCP» و طراحی و پیاده‌سازی معماری جدید لبه WAN منطبق بر استانداردها با توجه به نیازهای شـرکت از جمله برنامه‌ها و اهداف استراتژیک شرکت است.

مقصر رشد تورم شاخص یا بازار سرمایه نیست

سـنا | رضا عیوضلو، کارشـناس بازار سرمایه گفت: نکته‌ای که در بازارهای دارایی دیده می‌شود این است که قیمت‌گذاری نسـبی وجود دارد. به این معنی که وقتییک طبقه دارایی با رشد قیمت همراه می‌شود، بقیه طبقات دارایی هـم می‌توانند با حرکت قیمتی روبرو شـوند. مانند بازار سهام، مسکن، ارز و بازارهای دارایی جایگزیـن. این بازارها از یـک قیمت‌گذاری نسبی پیروی می‌کنند و ممکن است به ترتیب بازدهی داشته باشـند ولی این مسـاله که روند بازدهی یک بازار را به تورم کالاهای مصرفی ربط دهیم، استدلالی غیرمنطقی است. عیوضلو در ادامه گفت: در خصوص رشد بازار سرمایه در سال ۹۹ باید عوامل تأثیرگذار بر آن را بررسـی کرد که یکی از مهم‌ترین آنها نرخ سود بود. شـاخص بورس در سه ماه ابتدایی سال ۹۹ رشد خوبی را پشت سر گذاشت و در واقع رشد قیمت سهام و ارزش معاملات اتفاق افتـاد و همزمان نرخ بازده تا سررسید اوراق به ۱۵ درصد یا حتی کمتر از این عدد رسـید. به این معنی که از نزدیک بـه نرخ ۲۰ درصد در پایان سـال ۹۸، با روند نزولی رو به رو شده و به ۱۵ درصد در اردیبهشت کاهش یافت. این تغییر خود یکی از عوامل اثرگذار بر رشد بازار بود. وی در این خصوص ادامه داد: متولی نرخ سود بانکی قاعدتا بانک مرکزی است. یعنی اینکه می‌توانیم بگوییم که سیاست‌هایی که بانک مرکزی دنبال کرده اسـت منجر به کاهش نرخ بهره و نرخ بازده تا سررسـید اوراق شـده است و این خود، عامل محرکی برای بازار سـهام بوده است. در نظریات اقتصادی کاهش نرخ سود از عوامل موثر بر حجم نقدینگی است. عیوضلو گفت: یکی از مهم‌ترین دلایلی که تورم در سال ۹۹ افزایشی بود بحث تورم مواد خوراکی بود. به خصوص مواد خوراکی که سابق بر این از دولت ارز ۴۲۰۰ تومانی را اخذ می‌کردند و بر اساس محدودیت‌های ارزی موجود در سال ۹۹، ارز ترجیحی به آنها پرداخت نشـد. به این ترتیب مقصر رشد تورم، شاخص یا بازار سرمایه نیست.

گلایه از فرصت‌سوزی در دوران وفور درآمدهای نفتی

دیروز با افتتاح دو ایستگاه مترو اقدسیه و مرزداران، شهرداری تهران دو گام دیگر در مسیر توسعه مترو و حمل و نقل عمومی برداشت و تعداد ایستگاه‌های فعال متروی تهران به ۱۳۹ ایستگاه رسید. این دو ایستگاه جدید در خط ۳ و ۶ مترو قرار دارد.

پیروز حناچی، شهردار تهران در مراسم افتتاح ایستگاه‌های اقدسیه و مرزداران اظهار کرد: روزهایی که کشور سالانه صدها میلیارد دلار درآمد داشت و باید از آن برای تأمین منابع مترو استفاده می‌شد، از دست رفت اما امیدواریم در افق پیش رو با گشایش‌هایی که ایجاد می‌شود از شرایط سَخت تحریم خارج شویم و گشایش‌های مالی شامل مگاپروژه مترو در تهران و سایر شهرها شود.

وی ادامه داد: علی‌رغم همه شرایط سخت، کرونایی، تحریم و کاهش شدید ارزش پول به قول‌هایی که به مردم دادیم پایبند بودیم؛ توسعه مترو و فضای سبز، جلوگیری از تخریب باغات و ایجاد انضباط مالی و کالبدی از کارهایی بود که در دستور کار قرار دادیم.

شهردار تهران تصریح کرد: شاید یکی از اصلی‌ترین پروژه‌های ما به ویژه از نیمه سال ۹۷ به بعد جلوگیری از فروش شهر بود، قبلا برای اجرای همین پروژه‌ها عارضه‌های کالبدی سنگینی به جا گذاشته بودیم و خوشبختیم که به ازای حدود ۴۰ ایستگاهی که به بهره‌برداری می‌رسانیم از طرح تفصیلی و برنامه‌های مصوب تهران تخطی نکرده‌ایم.

وی اضافه کرد: در واقع مگاپروژه ما شهرفروشی بوده و هست به این معنا که از ضوابط طرح تفصیلی عبور نکرده‌ایم؛ برای اینکه یک جا را درست کنیم عارضه سنگینی به جا نگذاشته‌ایم و مطمئنیم این روش باید ادامه پیدا کند.

حناچی همچنین گفت: بعضا گفته می‌شود که شهرفروشی در این دوره ادامه داشته و به عنوان مثال شما خانه شهردار را فروخته‌اید. این در حالی است که خیلی از املاک وجود دارد که آنها را می‌خریم یا می‌فروشیم ولی شهرفروشی به عنوان زیرپاگذاشتن ضوابط طرح تفصیلی نبوده است و متراژ پروانه‌های صادر شده گواه این موضوع است.

وی در ادامه سخنان خود با بیان اینکه به اعتقاد بنده حمل و نقل عمومی یک موضوع حاکمیتی است، اظهار کرد: توسعه مترو یکی از موضوعات اصلی شهرداری تهران است و ما فقط با کنترل آلاینده‌هاست که می‌توانیم هوای پاک را برای مردم به ارمغان آوریم.

شهردار تهران عنوان کرد: بیش از ۱۰ درصد آلایندگی هوای تهران ناشی از موتورهای بنزینی است و هوای پاک جز با گسترش حمل و نقل پاک مانند مترو، اتوبوس، تاکسی و موتورهای برقی محقق نخواهد شد. البته علاوه بر این دوچرخه و اسکوتر نیز گزینه‌های خوبی هستند که مردم با آن نامانوس بوده اما ما ۱۷۰ کیلومتر به مسیرهای دوچرخه اضافه کرده‌ایم و می‌توان تصور کرد که اگر دوچرخه را به عنوان یک وسیله کار مورد استفاده قرار دهیم به ازای هر یک از آنها یک خودرو از سطح شهر کم می‌شود. البته نمی‌گوییم همه شهر را با دوچرخه طی کنیم اما می‌توان از مبدا تا نزدیک‌ترین ایستگاه مترو را با دوچرخه طی کرد.

سیدمناف هاشمی، معاون شهردار تهران نیز در این مراسم با اشاره به اینکه مترو پایتخت ۱۵۰۰ واگن کمبود دارد و ۶۰ درصد اتوبوس‌ها نیز فرسوده هستند، گفت: حمایت دولت برای توسعه حمل و نقل عمومی ضروری است.

هاشمی گفت: برخی مطرح می‌کنند که ایستگاه‌های جدیدی که در این دوره از مدیریت شهری افتتاح می‌شوند در دوره‌های قبل ۹۹ درصد تمام شده بود در حالی که اینچنین نیست و ما ایستگاه اقدسیه را در شرایط ۵۵ درصدی و ایستگاه مرزداران را در شرایط ۳۴ درصدی تحویل گرفتیم.

وی گفت: بسیاری از مصالح و تجهیزات استفاده شده در گذشته در این ایستگاه‌ها مستهلک شده بنابراین آن را تعویض کردیم و با حمایت شورای کنونی افتتاح‌ها در دست انجام بوده و صورت گرفته است.

معاون شهردار تهران ادامه داد: پایتخت ۱۵۰۰ واگن مترو کسری دارد و ما نتوانسته‌ایم اقتصاد حمل و نقل شهری را به هیچ شکلی اصلاح کنیم اگر دولت کمک نکند شاید بیش از ۲۵ سال طول خواهد کشید که مشکل توسعه متروی تهران برطرف شود.

هاشمی بیان داشت: هوای پاک حق شهروندان است و از دولت انتظار داریم که خارج از نگاه سیاسی به این پروژه اقتصادی و ملی توجه کند.

وی گفت: بسیار تلاش کردیم که حمایت بخش خصوصی را در حوزه حمل و نقل عمومی جذب کنیم ولی یکی از قراردادهای ۱۰۵ دستگاه واگن به نتیجه نرسید و حتی برای ۱۵ سال هم انجام این پروژه برای بخش خصوصی توجیه اقتصادی ندارد.

معاون شهردار تهران تأکید کرد: دولت باید سهم خود را در حمل و نقل عمومی بپردازد به غیر از مترو وضعیت اتوبوسرانی هم مناسب نیست و ۶۰ درصد اتوبوس‌ها عمر بالای ۱۰ سال داشته و فقط هزار دستگاه اتوبوس طی یک و نیم سال گذشته دست از کار کشیده‌اند چرا که فعالیت آنها برای مالکانشان توجیه اقتصادی نداشته است.

هاشمی خاطرنشان کرد: دو قرارداد تأمین واگن یکی قرارداد ۱۵۰ موردی با شرکت واگن‌سازی و دیگری از محل قرارداد با شرکت واگن‌سازی ملی با همکاری وزارت صمت در حال انجام است و امیدواریم از محل ۶۲۰ دستگاه واگن ۴۲۰ سهمیه مانده به شهرداری تهران تأمین شود.

وی اعلام کرد: خط ۱۰ متروی تهران با ۳۰ هزار میلیارد تومان نیاز بودجه‌ای فعالیت خود را آغاز کرد ولی باید توجه داشت شهرداری به تنهایی نمی‌تواند حمل و نقل عمومی را توسعه دهد.

جزییات تازه‌ای از «طرح ساخت مسکن ارزان‌قیمت توسط شهرداری‌ها» اعلام شد

ساخت مسکن اجاره‌ای به سبک اتریش

گروه راه و شهرسازی |

یک هفته پس از اعلام وصول «طرح ساخت مسکن ارزان‌قیمت توسط شهرداری‌ها» در مجلس، یکی از نمایندگان مجلس جزییاتی از این طرح را اعلام کرده است. به گفته این نماینده، در این طرح، شهرداری‌ها مکلف هستند که متناسب با جمعیت شهر خود، مسکن اجاره‌ای تولید و در اختیار نیازمندان قرار دهند. او همچنین به‌طور مثال، گفته است که شهرداری تهران مکلف به ساخت ۵ هزار دستگاه آپارتمان اجاره‌ای خواهد شد که با هزینه ساخت هر متر مربع ۴ تا ۵ میلیون تومان رقمی برای شهرداری تهران نمی‌شود. این طرح در شرایطی به هیات رییسه مجلس تقدیم شده که هنوز تمام مفاد طرح جهش تولید و تامین مسکن در صحن علنی مجلس بررسی و تصویب نشده‌است. طرحی موسوم به ساخت ۴ میلیون مسکن در ۴ سال از تابستان سال گذشته از سوی کمیسیون عمران مجلس ارایه شده اما هنوز به سرانجام نرسیده است.

به گزارش «تعادل»، هفته گذشته، مرکز پژوهش‌های مجلس ۱۲ سیاست تجربه شده مسکن در جهان را مرور کرد و از «سیاست تولید برای اجاره» به عنوان یکی از این سیاست‌ها نام برد و نوشت: «در این سیاست سازندگان بخش خصوصی و دولتی تشویق و ملزم می‌شوند که بخشی از تولید مسکن خود را به مسکن اجاره اختصاص دهند. گاهی در این سیاست، واحد مسکونی اجاره‌ای توسط بخش خصوصی، بر روی زمین‌های دولتی که با شرایط تخفیف، تقسیط یا اجاره واگذار می‌شود، با بهره‌گیری از وام‌های کم بهره احداث می‌شود.» حالا به نظر می‌رسد، نمایندگان مجلس تلاش دارند در طرح مسکنی تازه خود این مدل را مصوب و اجرایی کنند.

اگرچه طرح ساخت مسکن اجاره‌ای از سوی شهرداری‌ها، طرح مفیدی به نظر می‌رسد، اما از آنجا که شهرداریها و به ویژه تهران از نظر مسائل مالی در شرایط خاصی قرار دارند، شاید اجرایی شدن چنین طرحی به نتیجه نرسد.

شهرداری‌های کشور بنا به دلایل متعدد، فاقد درآمد پایدار هستند و تنها درآمد رانتی آنها یعنی فروش تراکم و شهرفروشی دستکم به دلیل رکود در بازار ساخت وساز فعلا به‌شدت افت کرده است. در این حال، شیوع ویروس کرونا نیز توان مالی شهرداری تهران را طی ۱۵ ماهه گذشته به‌شدت تضعیف کرده است. از سویی، افزایش هزینه‌های رعایت نکات بهداشتی و ضدعفونی‌های مکرر روزانه و از سوی دیگر، افت تعداد مسافران ناوگان مترو و اتوبوس منجر به آسیب بیشتر به توان مالی شهرداری شده است.

در این حال، با فرض اختصاص زمین رایگان از سوی شهرداری یا دولت، هزینه ساخت هر متر مربع در شهر تهران دیگر ۴ تا ۵ میلیون تومان نخواهد بود، بلکه با جهش قیمت مصالح ساختمانی بین ۸ تا ۱۰ میلیون تومان است و این کار، دستکم به ۵ هزار تا ۱۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. یعنی رقمی معادل یک پنجم بودجه سال جاری شهرداری تهران! در صورتی که مجلس این طرح را تصویب کند، کسری بودجه بزرگی بر شهرداری تهران تحمیل خواهد شد و معلوم نیست که این کسر بودجه چگونه و از چه محلی ترمیم خواهد شد.

به گزارش «تعادل»، این همه در حالی است که ارایه طرح‌های موازی و متعدد در حوزه مسکن نیز خود به معضل تبدیل شده است. به‌طور مثال، در ۲۷ مرداد سال گذشته وزارت کشور نیز طرحی در خصوص اجاره داری حرفه‌ای ارایه کرد. طرح وزارت کشور با نام ساخت واحدهای مسکونی «کوچک اندازه» به کمیسیون امور زیربنایی دولت با ریاست وزیر راه و شهرسازی ارجاع شده و این وزارتخانه به عنوان متولی شهرداری‌ها، خواستار صدور مجوز دولت برای ساخت واحدهای کوچک اندازه با هدف حمایت از اقشار آسیب پذیر و خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی شده است. در این طرح که مساحت و متراژ واحد مسکونی مورد نظر (کوچک اندازه) تعیین نشده و قرار است متراژ واحدهای کوچک اندازه هر شهر را شهرداری همان شهر تعیین کند، دو روش اجاره داری و فروش برای ایجاد تعادل بخشی در بازار مسکن و نیز خانه‌دار شدن اقشار کم درآمد در نظر گرفته شده است. فروش این واحدها به عموم متقاضیان مسکن آزاد اعلام شده است اما برای اجاره‌داری واحدهای کوچک متراژ ضوابطی در نظر گرفته شده است.

گروه‌های هدف خانه‌های کوچک اندازه اجاره‌ای شامل خانوارهایی است که درآمد ماهیانه آنها حسب مورد کمتر از دو برابر حداقل حقوق موضوع قانون کار یا قوانین مربوط به استخدام کشوری بوده و سرپرست خانوار دارای شرایط زیر باشند:

۱- قرارگیری در دهک‌های درآمدی ۱ تا ۵ با دهک‌های ۱، ۲ و ۳ و زوج‌های جوان

۲- دارای حداقل ۱۰ سال سابقه سکونت در شهر مربوطه

۳- نداشتن زمین و واحد مسکونی تا ۱۰ سال قبل از تصویب و ابلاغ این آیین نامه

۴- عدم استفاده سرپرست خانوار و افراد تحت تکفل از امکانات دولتی یا امکانات نهادهای عمومی غیردولتی شامل زمین، واحد مسکونی یا تسهیلات یارانه‌ای خرید یا ساخت واحد مسکونی از تاریخ ۲۲ بهمن ۱۳۵۷.

همچنین روز ۲۲ مهرماه ۱۳۹۹ محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی در حاشیه یک مراسم از آمادگی وزارتخانه متبوعش برای ارایه زمین‌های ۹۹ ساله به سازندگان مسکن استیجاری خبر داد و گفت: سازندگانی که برای دهک‌های پایین خانه می‌سازند می‌توانند زمین ۹۹ ساله به صورت ۱۰ ساله از ما خریداری کنند. آیین نامه این مصوبه را به دولت بردیم تا اقساط زمین از ۵ سال به ۱۰ سال افزایش یابد.

اسلامی این را هم گفت که متراژ این خانه‌ها ۳۰ متری نیست و ساخت مسکن برای ما همان الگوی ۷۵ متری است. پیروز حناچی، شهردار تهران هم که بارها آمادگی شهرداری برای احداث مسکن استیجاری را اعلام کرده روز ۲۲ مهرماه در همان مراسم یک بار دیگر بیان کرد: آمادگی داریم تا با همین تسهیلاتی که به سازندگان داده می‌شود، در صورت پرداخت این تسهیلات به شهرداری، با امکانات خودمان اقدام به ساخت مسکن استیجاری کنیم. او البته این را هم گفت که قانونا در این زمینه وظیفه‌ای نداریم، ولی اعلام آمادگی کرده‌ایم که شهرداری می‌تواند در این خصوص ساخت و ساز کند.

از طرف دیگر آیین‌نامه حمایت از اجاره‌داری حرفه‌ای بهمن ماه ۱۳۹۹ توسط وزارت راه و شهرسازی به دولت ارایه شد اما هنوز در کمیسیونهای تخصصی دولت به تصویب نرسیده است. طرحی که گفته شد به مباحثی همچون ودیعه، احداث واحدهایی به قصد اجاره‌داری، مدت زمان اجاره نامه و ورود شرکت‌های دانش‌بنیان می‌پردازد.

کنترل اجاره و درآمدزایی برای شهرداری‌ها

دیروز اما علیرضا پاک فطرت، عضو کمیسیون عمران مجلس درباره جزییات طرح ساخت مسکن ارزان‌قیمت توسط شهرداری‌ها گفته است: شهرداری شهرهای بزرگ بر اساس این طرح مکلف به ساخت خانه‌هایی با قیمت مناسب می‌شوند تا طبق وظیفه مدیریت شهری و حقوق شهروندی به خانواده‌های کم درآمد و آسیب پذیر با نرخ پایین اجاره دهند. وی کنترل نرخ اجاره در سطح شهرها و کسب درآمد برای شهرداری را از مزایای این طرح دانسته است.

این عضو کمیسیون عمران مجلس با اشاره به یکی از مدل‌های اجرای این برنامه در کشورهای مختلف خاطرنشان کرد: شهری مانند وین اتریش که سال‌ها از نظر ارتقای فرهنگ شهروندی در اروپا رتبه اول را کسب کرده است، حدود ۳۰ درصد کل آپارتمان‌های مسکونی آن متعلق به شهرداری است. بدین معنی که شهرداری این مساکن را ساخته تا با اجاره آن هم کسب درآمد و هم قیمت اجاره‌بها را تنظیم کند.

ساخت ۱۰۰۰ خانه با قیمت متری ۵ میلیون تومان

عضو کمیسیون عمران مجلس گفت: ساخت خانه با قیمت متری ۴ تا ۵ میلیون تومان برای شهرداری‌هایی که زمین، پروانه ساخت و نیروی فنی در اختیار دارند، مبلغ قابل توجهی نیست.

به گزارش خانه ملت، علیرضا پاک فطرت افزود: با ارایه طرح ساخت مسکن ارزان‌قیمت توسط شهرداری‌ها به دنبال این هستیم که شهرداری‌ها بر اساس جمعیت هر شهر اقدام به ساخت واحدهای استیجاری کنند چرا که شهرداری‌ها به لحاظ منابع مالی خود کفا بوده و تمام درآمد و هزینه‌های آن زیر نظر شوراهای شهر صورت می‌گیرد. از طرفی ساخت ۱۰۰۰ واحد خانه با قیمت هر متر ۴ تا ۵ میلیون تومان برای شهرداری‌هایی که زمین، پروانه ساخت و نیروی فنی در اختیار دارند، به نسبت پروژه‌های عمرانی آنها مبلغ قابل توجهی نیست.

پاک فطرت ادامه داد: اما این تعداد واحد مسکونی در کنار یک دیگر موجب به دست آوردن سرمایه مناسبی برای شهرداری‌ها شده و همچنین خانواده‌های آسیب پذیر را در خودش جای خواهد داد. البته بخشی از آنها به صورت خیریه در اختیار نیازمندان قرار می‌گیرد.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی، با تاکید بر اینکه اجرای طرح ساخت مسکن ارزان‌قیمت توسط شهرداری‌ها آسیب‌پذیری شهر را کاهش می‌دهد عنوان کرد: این طرح مختص محرومان و نیازمندان بوده و کارمندان شهرداری حق استفاده از آنها را ندارند. عضو کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه شهرداری‌ها در طرح مذکور بر اساس مکانیزمی مشخص و جمعیت هر منطقه اقدام به ساخت خانه می‌کنند، خاطرنشان کرد: به عنوان مثال شهرداری تهران موظف به ساخت ۵۰۰۰ واحد سکونی می‌شود که تداوم این اقدام، تعداد قابل توجهی خانه در اختیار شهرداری قرار می‌دهد که می‌توانند مسکن بخش عمده‌ای از اقشار آسیب پذیر و محروم جامعه را با پرداخت مبلغ ناچیزی به عنوان اجاره‌بها تأمین کنند.

وی اظهار کرد: ساخت خانه ارزان‌قیمت توسط شهرداری‌ها موجب جذب بیشتر جوانان شده که با این کار ازدواج و فرزندآوری نیز افزایش خواهد یافت.

ارزش خانه‌های خالی، برابر با نصف رقم تفاهم ۲۵ ساله ایران و چین است

حبس ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه در خانه‌های خالی

ارزش خانه‌های خالی که علیرغم سرمایه‌گذاری سنگین حدود ۲۰۰ میلیارد دلاری، خدمتی به اقتصاد کشور نمی‌کنند و راکد مانده‌اند به اندازه نصف تفاهم‌نامه ۲۵ ساله ایران و چین است. این روزها اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی با قدرت در حال پیشروی است و سازمان امور مالیاتی نیز اعلام کرده که از مرداد ماه امسال، برگه‌های مالیاتی برای مالکان خانه‌های خالی که در ۴ ماهه نخست امسال اقدامی برای اجاره دادن یا فروش واحدهای خالی خود نکرده‌اند، صادر می‌کند. گفته می‌شود نقش مالیات بر خانه‌های خالی، اصلاح وضعیت کنونی بازار مسکن و رهایی از اقدامات سوداگران با خالی نگه داشتن واحدهای مسکونی و احتکار آنها به امید افزایش قیمت مسکن و در نتیجه حفظ ارزش دارایی‌های مالکان این واحدهاست که به جای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد اقتصادی، بخش‌هایی چون مسکن و املاک را برای سوداگری انتخاب می‌کنند که نتیجه آن، دامن زدن به نابسامانی‌های بازار مسکن است. با این حال به گفته کارشناسان، در کنار اجرای مالیات بر خانه‌های خالی، پایه مالیاتی عایدی سرمایه نیز به کمک این پایه مالیاتی می‌آید و به تولید بها می‌دهد؛ نظریه‌ای که بعضاً با مخالفت‌هایی هم روبروست و مخالفان این نظریه معتقدند باید از همه بخش‌های اقتصاد غیر مولد که برای سرمایه‌گذاری و افزایش عایدی سرمایه‌گذاران در کشور فراهم شده، مالیات اخذ شود و به جای آن حجم مالیات از تولیدکننده کاهش یابد.

مالیات بر خانه‌های خالی به تنهایی کارآمد نیست

محمد یزدی‌زاده اقتصاددان در گفت‌وگو با مهر گفت: مالیات بر خانه‌های خالی یک مالیات با ماهیت هدایتی در اقتصاد است و هزینه نگهداری خانه‌های خالی را به عنوان یکی از جنبه‌های سرمایه، افزایش می‌دهد و با تصویب اصلاحیه اخیر این قانون، این اتفاق در حال رخ دادن است. وی افزود: مالیات عایدی بر سرمایه، مالیاتی است برای هدایت سرمایه‌ها به بخش‌های مولد؛ به این معنا که بخش‌هایی که غیر مولد هستند و اقتصاد ما بیشترین گرفتاری را از همین بخش‌ها دارد و سرمایه‌های کشور به شکل عجیبی در این بخش‌ها متورم شده و درصد کوچکی از آنها می‌تواند اقتصاد کشور را از خام فروشی راحت کند، با جرایم مالیاتی، به سمت بخش‌های مولد هدایت می‌شوند.

ارزش خانه‌های خالی چقدر است؟

عضو هیات علمی دانشگاه با بیان اینکه مالیات بر خانه‌های خالی، املاک بلااستفاده را فعال می‌کند و مالیات بر عایدی سرمایه، این سرمایه‌ها را هدایت می‌کند ادامه داد: مثلاً در آماری که درباره املاک بلااستفاده اعلام می‌شود، نزدیک به ۲۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود که صرفاً ارزش املاک خالی در کشور است. وی تصریح کرد: امیدواریم با مالیات بر خانه‌های خالی، این ۲۰۰ میلیارد دلار از راکد بودن به فعال بودن تغییر وضعیت دهد؛ اما نه بخش مولد؛ بلکه صرفاً از رکود خارج می‌شود. تبدیل وضعیت آن از فعال بودن به مولد بودن با استفاده از مالیات بر عایدی سرمایه امکان پذیر است. این اقتصاددان تأکید کرد: ۲۰۰ میلیارد دلار ۵ برابر سرمایه‌ای است که کشور نیاز دارد تا از خام فروشی خلاص شود؛ این رقم، نصف تفاهم نامه ایران و چین برای ۲۵ سال است. یزدی‌زاده ارزش خودروهای لوکس را یک و نیم برابر سرمایه مورد نیاز برای اتمام خام فروشی در ایران دانست و گفت: ارزش این خودروها چیزی حدود ۱،۵۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

پایه‌ریزی اشتباه سیاست‌های کلان

عضو سابق شورای راهبردی نظام مالیاتی کشور با تأکید بر اینکه آمارها نشان می‌دهد سیاست‌های کلان اقتصادی کشور، اشتباه پایه‌ریزی شده، ابراز داشت: در اقتصاد ما، زمینه سرمایه‌گذاری برای بخش‌هایی که ذاتاً بدون ریسک بوده، سوددهی ذاتی دارند و همواره مورد اقبال عمومی بوده‌اند را فراهم کرده‌ایم و اتفاقاً از مالیات هم معافشان کرده‌ایم. وی با بیان اینکه رشد قیمت املاک و خودرو از رشد طلا و ارز در کشور به مراتب بیشتر بوده، گفت: علت آن این است که هر از گاهی واردات خودرو ممنوع می‌شود و نوعی انحصار ایجاد می‌کند که این انحصار به رشد قیمت منجر می‌شود بنابراین پیشنهاد می‌شود مالیات بر عایدی سرمایه برای ملک و خودرو اعمال شود تا کسی که قصد سرمایه‌گذاری در این دو بازار را دارد، منصرف شده و به سمت تولید بیشتر تشویق شود.

بازارهای دارایی مالیات عایدی سرمایه دهند

این مدرس دانشگاه با بیان اینکه اگر ۴ بازار اصلی را مورد اصابت همزمان مالیات بر عایدی سرمایه قرار ندهیم، این اتفاق می‌افتد که یک بازار برای سایر بازارها تخریب شود افزود: ۴ پایه ملک، خودرو، ارز و طلا باید همزمان مورد اصابت مالیات بر عایدی سرمایه باشند؛ در غیر این صورت اجرای ناقص آن به اقتصاد صدمه می‌زند. یزدی‌زاده ادامه داد: ۲۰ تا ۲۵ میلیارد دلار ارز خانگی و معادل همین میزان، ذخیره خانگی شمش یا سکه طلا در کشور برآورد می‌شود بنابراین نمی‌توان گفت که بازار مسکن و املاک از بازارهای ارز و طلا قدرتمندتر، بزرگ‌تر و پُرنقدینگی‌تر است. ارز و طلا به عنوان شاخص بی‌ثباتی اقتصادی ما تبدیل شده‌اند و ابزار اقتصادی دشمن در جنگ اقتصادی هستند.

وی خاطرنشان کرد: این دو بازار چون شاخص تورم هستند، بر بازار مسکن هم اثرگذارند و متأسفانه به جایگزین پول ملی تبدیل شده‌اند؛ البته مسکن هم به محلی برای حفظ ارزش دارایی‌ها تبدیل شده است؛ اما فرق بازار مسکن با دو بازار ارز و طلا در این است که برای تبدیل مسکن به نقدینگی، ارقام بالایی نیاز است اما با هر میزان تقاضایی، می‌توان وارد دو بازار ارز و طلا شد بنابراین اجرای مالیات بر عایدی سرمایه باید در همه بازارها همه‌جانبه باشد.

مافیای واردات خودروهای چینی مانع نوسازی با ناوگان اروپایی

دبیر کانون انجمن‌های کامیون‌داران کشور اظهار کرد: روشن است که وقتی ناوگان جاده‌ای اروپایی با ۵۰ تا ۶۰ هزار یورو وارد کشور شود، بازار خودروسازهای داخلی که کامیون‌های چینی را با قیمت ۲ میلیارد و بعضا نزدیک به ۳ میلیارد تومان به مردم قالب می‌کنند، کساد خواهد شد. احمد کریمی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره انتقادات به واردات وسیع کامیون‌های چینی برخلاف خواسته کامیون‌داران و فعالان این حوزه اظهار کرد: از سال ۸۴ بازار خودروهای چینی در ایران رونق گرفت و این جنایتی بود که خودروسازان داخلی واردات کشنده‌های چینی مرتکب شدند. وی ادامه داد: در همان سال مجلس ۱۰۰۰ میلیارد تومان، اعتبار برای نوسازی ناوگان فرسوده تصویب کرد. در آن زمان از کمیسیون عمران مجلس خواهش کردیم این منابع را در اختیار شرکت‌های خودرو ساز قرار ندهند و اعلام کردیم که این ۱۰۰۰ میلیارد تومان اگر در اختیار شرکت‌ها قرار گیرد، آن را خرج نوسازی نخواهند کرد. او با بیان اینکه متاسفانه به دلیل سودجویی این شرکت‌های خودروساز داخلی، با این اعتبارات خودروهای چینی فاقد کیفیت وارد کشور شد، افزود: موضوع بسیار مهم این است که این خودروها قیمت بسیار پایینی داشتند البته کیفیت بسیار پایینی هم داشتند. این روند ادامه پیدا کرد و به یک مافیا تبدیل شد. مافیای خودرو در کشورمان اجازه نمی‌دهد که روال درست واردات خودروهای باکیفیت شکل بگیرد. وی گفت: باید توجه داشت که کامیون سه سال کارکرده اروپایی به‌طور قطع اورهال شده است نباید این تصور وجود داشته باشد که این کامیون‌ها مستعمل و کارکرده خسته هستند. ضمن اینکه شرایطی فراهم شده که در صورت واردات کامیون کارکرده نامناسب اروپایی، جلوی آن گرفته شود. روشن است که وقتی این ناوگان با ۵۰ الی ۶۰ هزار یورو وارد کشور شود، بازار خودروسازهای داخلی که کامیون‌های چینی را با قیمت ۲ میلیارد و بعضا نزدیک به ۳ میلیارد تومان به مردم قالب می‌کنند، کساد خواهد شد. او ادامه داد: ما هم به رونق تولید داخل اعتقاد داریم اما اینکه شرکت داخلی یک کامیون چینی را وارد کند که بعضا زحمت مونتاژ را هم نمی‌کشد، تولید داخل نیست و حمایت از آن معنا ندارد. آیا باید به این موضوع که شرکت‌های داخلی کامیون‌های بی‌کیفیت چینی را با دو برابر قیمت به مردم می‌دهند، افتخار کنیم؟ کریمی گفت: سال گذشته به یکی از شرکت‌هایی که خودروی چینی مونتاژ می‌کند، گفتیم آنالیزی ارایه دهید که چگونه قیمت این کامیون‌های چینی به یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان می‌رسد؟ هر آنالیزی را ارایه دادند قیمت به یک میلیارد تومان هم نرسید. از سوی دیگر در حالی که نسبت به ۸ ماه پیش نرخ ارز کاهش پیدا کرده، چرا قیمت این خودروهای وارداتی کم نمی‌شود؟ قاعدتا قیمت این کامیون‌ها حداقل باید به یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان برسد.

افزایش سفرها و ممنوعیتی که رعایت نشد

در هفته‌ای که گذشت با وجود ممنوعیت ترددی که از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام شد، سفرهای جاده‌ای نسبت به هفته قبل از آن افزایش داشت و به نظر می‌رسد که این ممنوعیت‌ها آن طور که باید رعایت نشده است. به گزارش ایسنا، بر اساس مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا از ساعت ۱۲ سه شنبه هفته گذشته (۲۱ اردیبهشت ماه) تا ۱۲ ظهر دیروز (شنبه ۲۵ اردیبهشت) ممنوعیت تردد بین استانی اجرا و همه ورودی و خروجی شهرها و استان‌های مختلف کنترل شود اما این محدودیت‌ها به نظر اجرایی نشد و سفرهای جاده‌ای در هفته گذشته افزایش یافت. این در حالی است که اگر سخت‌گیری‌ها مانند ایام نوروز سال گذشته با جدیت اعمال می‌شد و مردم همکاری می‌کردند سفرهای جاده‌ای تا حد بسیار زیادی کاهش پیدا می‌کرد. اما آمارها خلاف آن را نشان می‌دهند. بر اساس آخرین آمارهای منتشر شده از سوی مرکز مدیریت راه‌های کشور، در بازه زمانی ۱۷ تا ۲۳ اردیبهشت ماه (هفته گذشته) متوسط تردد وسایل نقلیه مختلف در محورهای بین استانی یک میلیون و ۴۵۶ هزار و ۲۵۷ وسیله نقلیه بوده است. این میزان تردد نسبت به هفته قبل از آن دو درصد افزایش یافت اما نسبت به هفته مشابه سال گذشته هفت درصد کمتر بود. در این بازه زمانی پنج میلیون و ۶۳۰ هزار پلاک یکتا در محورهای مواصلاتی مشاهده شده است که خودروهای متعلق به استان‌های تهران و البرز با ۲۰ درصد در صدر قرار دارند و پس از آنها خودروهای با پلاک استان‌های فارس، خراسان رضوی، اصفهان، مازندران و گیلان در رتبه‌های بعدی در این ترددها قرار دارد. ترددهای بین استانی در هفته گذشته در استان‌های گلستان، اردبیل، فارس و کهکیلویه و بویراحمد به ترتیب با ۱۳ درصد، ۱۲ درصد، ۱۰ درصد و ۱۰ درصد بیشترین افزایش را نسبت به هفته قبل از آن تجربه کرده و در استان‌های کرمان هرمزگان و سیستان و بلوچستان نیز به ترتیب با منفی ۱۳ درصد، منفی ۹ درصد و منفی ۶ درصد بیشترین کاهش را داشته است. در کنار این اعداد و ارقام نگاهی به آمارهای تخلیه خودرو در استان‌های تهران و البرز و انباشت خودرو در استان‌های مازندران و گیلان و تعداد خودروهای غیر بومی در این استان‌ها نشان می‌دهد که ممنوعیت تردد بین استانی در هفته گذشته چندان جدی گرفته نشد و سفرها با افزایشی نسبی همان روند هفته‌های قبل را ادامه داد. اما اگر کنترل‌ها و اعمال این ممنوعیت سفر باشدت و جدیت بالایی در سراسر کشور اجرایی می‌شد، می‌توان کاهشی محسوس و جدی را در سفرهای جاده‌ای دید و پیش‌بینی‌ها حاکی از رسیدن تردد متوسط روزانه به حدود ۶۰۰ هزار وسیله نقلیه در روزهای ممنوعیت (مانند ایام نوروز سال گذشته) است.

همکاری گوگل و اسپیس ایکس برای اینترنت ماهواره‌ای

گوگل و اسپیس ایکس قراردادی برای همکاری امضا کرده‌اند که طبق آن ایستگاه‌های زمینی استارلینک در دیتاسنترهای گوگل نصب می‌شود. به گزارش مهر، اسپیس ایکس تصمیم دارد شبکه اینترنت ماهواره‌ای استارلینک خود را با همکاری سرویس ابر گوگل راه‌اندازی کند. این شرکت‌ها اعلام کرده‌اند از ۲۰۲۱ میلادی برای فراهم کردن سرویس‌های اطلاعات و ابررایانشی و موارد استفاده شرکتی مشتریان استارلینک در سراسر جهان با یکدیگر همکاری می‌کنند. ارزش این قرارداد فاش نشده است. در حال حاضر نشانه‌های مهمی از گسترش خوشه ۱۵۰۰ تایی ماهواره‌های استارلینک در مدار زمین وجود دارد، از جمله آنکه اسپیس ایکس مشغول ساخت ایستگاه‌هایی زمینی در دیتاسنترهای گوگل و اتصال ماهواره‌ها به زیربنای ابر رایانشی این شرکت است. در همین راستا قرار است اسپیس ایکس نخستین پایانه استارلینک را در دیتا سنتر گوگل واقع در نیوآلبانی (ایالت اوهایو امریکا) نصب کند. گوین شاتول رییس بخش عملیات اسپیس ایکس در این باره می‌گوید: ترکیب اینترنت پرسرعت استارلینک با زیربنای گوگل و قابلیت‌های آن، ارتباطی سریع و ایمن برای سازمان‌های جهانی فراهم می‌کند. طی این پروژه همکاری سرویس‌های نوظهور ابر رایانشی مانند هوش مصنوعی و ماشین یادگیری برای تصمیم‌گیری درباره ارسال کدام یک از داده‌ها به زمین، به کار می‌روند. گوگل و اسپیس ایکس در سال ۲۰۱۵ میلادی قرارداد دیگری را امضا کرده بودند.

اینستاگرام بالاخره انتشار پست از طریق دسکتاپ را ممکن می‌کند

طبق گزارش‌ها، اینستاگرام در حال توسعه قابلیتی برای انتشار پست از طریق دسکتاپ است. این ویژگی که فعلا به‌صورت داخلی در خود این شرکت آزمایش می‌شود، با محدودیتی همراه خواهد بود اما می‌تواند کار بسیاری از تولیدکنندگان محتوا را راحت‌تر کند. براساس تصاویری که از سوی یک منبع توییتری لو رفته، کاربران با کمک این قابلیت می‌توانند با کشیدن و رها کردن عکس‌ها از روی کامپیوتر، آنها را در اینستاگرام آپلود کنند. این ابزار به کاربران اجازه برش، افزودن فیلتر، ویرایش و تقریبا همه دستکاری‌هایی را می‌دهد که در موبایل به آنها دسترسی دارند. تنها امکانی که در این رابط کاربری دیده نمی‌شود، قابلیت تصویربرداری با دوربین خود دستگاه خواهد بود. این ویژگی در نسخه تحت وب موبایل در دسترس است اما در کامپیوتر وجود نخواهد داشت. این محدودیت در مورد ویدیوهای IGTV هم صادق است. اینستاگرام تاکنون به‌طور عمده پلتفرمی با تمرکز بر موبایل بوده است، ولی اضافه شدن قابلیت انتشار پست از طریق رابط دسکتاپ موجب ارتقای تجربه کاربری این شبکه اجتماعی خواهد شد. در حال حاضر مشخص نیست که این قابلیت به‌صورت عمومی در دسترس کاربران قرار خواهد گرفت یا نه. همچنین، نمی‌دانیم که اگر بنا بر عرضه عمومی باشد، چه زمانی می‌توانیم از آن استفاده کنیم. فعلا وضعیت انتشار سایر انواع محتوا مثل استوری یا Reels هم روی دسکتاپ مشخص نیست. منبع تصاویر امروز می‌گوید قابلیت انتشار پست احتمالا به این زودی‌ها در دسترس قرار نمی‌گیرد چون هنوز به‌صورت داخلی در اینستاگرام در دست توسعه قرار دارد. ولی از روی تصاویر می‌توانیم حدس بزنیم که این ویژگی حداقل از نظر ظاهری آماده شده باشد. اینستاگرام هفته پیش به کاربرانش اجازه داد تادر پروفایل خود معین کنند که چه ضمیری را ترجیح می‌دهند. این ویژگی در رابط تحت وب اینستاگرام دیده نمی‌شود و مانند بسیاری از ویژگی‌های این شبکه اجتماعی فقط مختص اپلیکیشن موبایل آن در نظر گرفته شده است.

طرح‌های مجلس در حوزه مدیریت داده حاصل عدم شناخت از ساختار اداری کشور است

دستگاه‌ها تمایلی به استفاده از خدمات الکترونیکی ندارند

طرح «نظام جامع مدیریت داده‌های کشور اواخر فروردین ماه با هدف تسهیل ارایه خدمات الکترونیکی» با هدف یکپارچه‌سازی داده‌های کشور در صحن علنی مجلس اعلام وصول شد. براساس این طرح پس از تبدیل شدن این طرح به قانون، مرکز ملی تبادل اطلاعات با کلیه امکانات خود از وزارت ارتباطات جدا و به سازمان ثبت احوال منتقل می‌شود. اما رییس سازمان فناوری اطلاعات تهیه چنین طرح‌هایی را حاصل عدم تسلط طراحان بر ساختار اداری کشور می‌داند که سازمان فناوری را محدود به مرکز ملی تبادل اطلاعات می‌دانند. به گفته امیر ناظمی طراحان این طرح هنوز دولت الکترونیکی را داده شهروندان و داده شهروندان را محدود به داده سجلی می‌دانند در صورتی که دولت الکترونیکی، بازطراحی ساختار اداری است. معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات همچنین با بیان اینکه در هیچ فرآیند دولتی نیاز به دریافت کپی شناسنامه نیست، گفت اینکه دستگاه‌ها از طریق وب سرویس‌های موجود به مردم خدمات دهند، به توان ارایه خدمات الکترونیکی برنمی‌گردد و بستگی به تمایل دستگاه‌ها دارد.

امیر ناظمی در نشست خبری رونمایی از دو سامانه «احراز هویت معتبر در فضای مجازی (سماوا)» و «پیام ایران» در مورد طرح مجلس با بیان اینکه مهم‌ترین چالشی که این طرح دارد، فقدان دیدگاه و فقدان نگاه استراتژی است، بیان کرد: طراحان این طرح ساختار سازمان فناوری اطلاعات را نمی‌شناسند و ایده‌ای برای حکمرانی وجود ندارد. در این طرح تصور نمایندگان مجلس از سازمان فناوری اطلاعات صرفا مرکز ملی تبادل اطلاعات بوده است. در حالی که سازمان فناوری اطلاعات پنج محور عملیاتی دارد. او در مورد پنج محور فعالیت سازمان فناوری اطلاعات توضیح داد: اولین محور فعالیت سازمان فناوری اطلاعات دولت الکترونیکی است که زیر مجموعه آن مرکز ملی تبادل اطلاعات قرار دارد. محور دوم امنیت سایبری است که مرکز ماهر زیر مجموعه معاونت امنیت سایبری قرار دارد. سومین محور شبکه ملی اطلاعات است. بخش استارت‌آپی ما محور چهارم است. البته این بخش در کل کسب‌وکارها هستند که به فعالیت استارت‌آپی، طرح نوآفرین، وام وجوه اداره شده و صندوق‌های تامین مالی می‌پردازد و بخش آخر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری و حوزه ارتباطات بین‌الملل است؛ اما نمایندگان در طرح خود به یکی از این موارد اشاره می‌کنند و بقیه را نادیده می‌گیرند. او همچنین در ادامه صحبت‌های خود سوالی مطرح کرد که آیا الکترونیکی کردن صرفا به این معناست که فرآیندهای گذشته را الکترونیکی کنیم یا دولت الکترونیکی فرصتی برای بازطراحی ساختار اداری یک کشور است؟ ناظمی در این مورد گفت: متاسفانه سازمان فناوری اطلاعات محدود به ایجاد زیرساخت‌های اداری شده است. سازمان اداری استخدامی هم به عنوان مسوول طراحی و نگه داشت نظام بروکراسی است. داده‌های اصلی کشور هم در یکسری دستگاه‌ها وجود دارد. اگر ما واقعا به دنبال دولت الکترونیکی هستیم باید در طراحی جدید همزمان نظام اداری بازطراحی شود و از نظام اداری پوسیده و اتاق‌های بایگانی رها شویم؛ اما طراحی جدید می‌خواهد ما را سال‌ها به عقب بازگرداند. آنطور که ناظمی می‌گوید هنوز طراحان این طرح فکر می‌کنند دولت الکترونیکی یعنی داده شهروندان و داده شهروندان یعنی داده سجل و می‌خواهند تنها فرآیندهای موجود در دستگاه‌ها الکترونیکی کنند. به همین خاطر مجموعه‌ای از نابلدی و عدم تسلط و ادعاهای بزرگ منجر به تهیه چنین طرح‌هایی در مجلس می‌شود. البته پیشتر مصطفی طاهری، رییس کمیته ارتباطات و فناوری اطلاعات مجلس اعلام کرده بود که در این کمیته در حال تجمیع طرح‌های گوناگون مجلس در حوزه داده هستند و هنوز مشخص نیست آیا در طرح جدید هم مرکز ملی تبادل اطلاعات از سازمان فناوری جدا می‌شود یا نه.

سازمان فناوری اطلاعات تنها وظیفه راه‌اندازی زیرساخت‌ها را دارد

ناظمی همچنین در این نشست در مورد دو سامانه پیام ایران و سماوا گفت: امروز رونمایی از سامانه‌هایی است که پیشتر هم بخش‌های مختلفی از آن مورد استفاده قرار می‌گرفت؛ اما براساس اینکه کاربران مختلفی دارند، جنبه‌های مختلفی از کارکرد آنها هم رونمایی می‌شود. البته در این زمینه در بسیاری از موارد مغفول واقع می‌شود و چون نادیده گرفته می‌شود نارضایتی‌هایی ایجاد می‌کند. این نکته در مورد وظیفه سازمان فناوری اطلاعات است. او ادامه داد: وظیفه سازمان فناوری اطلاعات در یک دنیای فرضی دیگر می‌توانست توسعه‌دهنده خدمات الکترونیکی باشد؛ اما براساس ساختار فعلی کشور و ساختار اداری که در حال حاضر وجود دارد، این سازمان چنین کارکردی ندارد. به گفته ناظمی صرفا بخشی از کارکرد سازمان فناوری اطلاعات ایجاد زیرساخت برای توسعه دولت الکترونیکی است. او تاکید کرد که سازمان فناوری اطلاعات نمی‌تواند جانشین دستگاه‌های دیگر در ارایه خدمات به شهروندان شود. وی با بیان اینکه میل و اراده به توسعه و دانش فنی باعث می‌شود سازمان‌ها از خدمات الکترونیکی استفاده کنند، گفت: در حل حاضر نیاز به دریافت کپی شناسنامه در هیچ فرآیند دولتی وجود ندارد و این سرویس کاملا الکترونیکی است، اما اینکه دستگاه‌ها از طریق این وب سرویس به مردم خدمات دهند، به توان ارایه خدمات الکترونیکی برنمی‌گردد و بستگی به تمایل دستگاه‌ها دارد. رییس سازمان فناوری اطلاعات با بیان اینکه این سازمان ارایه‌دهنده خدمات دولت الکترونیک نیست و تنها وظیفه دارد زیرساخت‌های لازم را فراهم کند تا دستگاه‌ها بهانه‌ای برای عدم ارایه خدمات الکترونیکی به مردم نداشته باشند، اظهار کرد: خدمات سجلی در سال‌های گذشته الکترونیکی شده اما سوال این است که چند درصد کسب و کارها و دستگاه‌ها و بانک‌ها از آن استفاده می‌کنند؟ بنابراین عدم توسعه دولت الکترونیک در کشور به ضعف دستگاه‌هایی برمی‌گردد که از این زیرساخت‌ها استفاده نمی‌کنند.

نحوه فعالیت سامانه احراز هویت معتبر در فضای مجازی

در این نشست همچنین ناصر اسماعیلی، مدیر پروژه سماوا در مورد این پروژه و روند اجرایی شدن آن با بیان اینکه در سال‌های اخیر ارایه خدمات روی بستر اینترنت رشد روزافزونی داشته و در این فضا امکان دارد اطلاعات افراد هم نشت پیدا کند، گفت: در همین راستا سازمان فناوری اطلاعات ایران همزمان با ابلاغ مصوبه نظام هویت معتبر در فضای مجازی به راه‌اندازی سامانه سماوا یا احراز هویت معتبر اقدام کرد. این سامانه می‌تواند از خطراتی که از جمع‌آوری و افشای اطلاعات ناشی می‌شد، جلوگیری کند. یکی از اهداف دیگر این سامانه این بود که اطلاعات هویتی پایه را به صورت یکپارچه به همه متقاضیان ارایه می‌دهد. او به مشخصات این سامانه اشاره کرد و گفت: یکی از مشخصه‌هایی این سامانه دارد، مقیاس‌پذیر بودن آن است. یعنی کلیه خدمات را به کاربران به صورت یکپارچه ارایه می‌دهد. خدمات را با پیچیدگی کم در اختیار کسب‌وکارها قرار می‌دهد. این سامانه قابلیت توسعه دارد. یعنی می‌تواند تمامی شناسه‌ها و صفت‌های هویتی را تحت پوشش قرار دهد. به گفته اسماعیلی این سامانه از سطوح مختلف اطمینان پشتیبانی می‌کند؛ سطح اطمینان پایه یک با احراز هویت و استعلام افراد بر پایه شاهکار یعنی تطبیق کدملی با شماره موبایل صورت می‌گیرد. آن‌طور که مدیر پروژه سماوا می‌گوید در سطوح بعدی، اطلاعات هویتی افراد را از ثبت احوال استعلام می‌گیرند و در سطح بالاتر تطبیق عکس و زنده بودن فرد و در بالاترین سطح هم از امضای دیجیتال استفاده می‌کنند.

سامانه سماوا و پیام ایران در سازمان فناوری اطلاعات راه‌اندازی شد

او همچین بیان کرد: این سامانه از شهریور ماه ۹۹ بهره‌برداری شده و نزدیک ۳۵ شرکت به این سامانه متصل هستند و حدود ۲ میلیون ۸۰۰ نفر در این سامانه احراز هویت شدند و بازار هدف در حال توسعه است. بهنام ولی‌زاده، معاون دولت الکترونیکی در ادامه همچنین در مورد این سامانه گفت: سند نظام هویت معتبر در فضای مجازی که در شورای عالی فضای مجازی تصویب شده، به موجودیت و شناسه اشاره دارد. همین سند هم تعیین کرده که چه سازمانی تامین کننده شناسه است. یعنی سازمان ثبت احوال تامین کننده شناسه حقیقی ایرانی است. باید یک پنجره واحد هم برای بحث احراز هویت پیاده‌سازی می‌کردیم. سامانه سماوا پنجره واحد احراز هویت در فضای دیجیتال است و تمام موجودیت و تامین کنندگان شناسه معتبر پشت این پنجره واحد قرار دارند. او در ادامه اضافه کرد: کمیسیون عالی امنیت فضای مجازی کشور که ذیل شورای عالی فضای مجازی فعالیت می‌کند، مردادماه تامین کنندگان شناسه هویت معتبر را مشخص کرد. سازمان ثبت احوال کشور را به عنوان متولی اصلی شناسه معتبر برای اتباع داخلی، وزارت کشور برای اتباع خارجی و سازمان ثبت اسناد را برای اشخاص حقوقی و شرکت‌ها تعیین کرد. او همچنین بیان کرد: وقتی ما می‌گوییم سماوا برخی از همکاران فکر می‌کنند که تنها شاهکار و ثبت احوال مدنظر است. در صورتی که برای سماوا مولفه‌ها و شناسه‌های کاربردی در نظر گرفتیم. پشت سر سماوا شاهکار وجود دارد که تطبیق کدملی با شماره ملی شخص را انجام می‌دهد. سرویس‌های دیگر هم چون اطلاعات اتباع خارجی و تطابق پلاک ماشین با کدملی و اطلاعات مکانی و امضای الکترونیکی را هم پیاده‌سازی کرد. آنطور که ولی‌زاده می‌گوید سماوا به عنوان پنجره واحد عمل می‌کند و پشت پنجره سماوا بازیگران دولتی و غیردولتی حضور دارند. بازیگران دولتی مانند سازمان تنظیم مقررات و ثبت احوال و وزارت کشور و شرکت پست و سازمان اسناد و نیروی انتظامی و بانک مرکزی است. او همچنین در صحبت‌های خود به بازیگران غیردولتی سماوا اشاره کرد و گفت: غیر از بازیگران دولتی شرکت‌های غیردولتی هم که در حوزه هویت فعالیت می‌کنند را شناسایی کردیم و با آنها جلسه برگزار کردیم. برخی از آنها پشت سامانه سماوا به ارایه سرویس می‌پردازند. روی امضای الکترونیکی بازیگران غیردولتی با ما مذاکره کردند و بخش نرم‌افزاری خود را پیاده کردند و برخی هم در حال پیاده‌سازی هستند.

بستر ارتباطی مکاتبات دستگاه‌های اجرایی با مردم

ولی‌زاده در ادامه صحبت‌های خود به سامانه پیام ایران و نحوه فعالیت آن اشاره کرد و گفت: سامانه مکاتبات مردم با دولت یا پیام ایران سامانه دیگری است که ما در سازمان فناوری اطلاعات راه‌اندازی کردیم. این سامانه از ماژول‌های فراوانی تشکیل شده است. او ادامه داد: از ماژول‌هایی چون سامانه کارپوشه ایرانیان، سامانه پیامکی ۴۰۴۰ و کد دستوری ستاره ۴ مربع و پست الکترونیکی که کاربران به راحتی با آن به دستگاه‌های اجرایی مکاتبه کنند، تشکیل شده است. این سامانه مطابق مستند قانونی جلسه ۱۶ شورای اجرای فناوری اطلاعات با هدف تبادل داده بین مردم و دستگاه‌های اجرایی پیاده‌سازی شده و دستگاه‌ها ملزم هستند که تمامی پیام‌های خود را به مردم از طریق سرشماره ۴۰۴۰ ارسال کنند. به گفته ولی‌زاده این سامانه به آدرس payam.iran.ir به بهره‌برداری رسیده و سه نوع کاربر حقیقی و حقوقی و دستگاه‌های اجرایی دارد. او همچنین بیان کرد: «این سامانه درگاه‌های متعددی برای اینکه مردم بتوانند با دستگاه‌های اجرایی ارتباط برقرار کنند، دارد. درگاه وب، ussd، پیامک، ایمیل و نیز پیام‌رسان‌های داخلی که API در اختیار آنها قرار می‌دهیم تا مردم یا کسب‌وکارها بتوانند با دستگاه‌های اجرایی ارتباط برقرار کنند. او همچنین به آمار و ارقامی از سامانه پیام ایران اشاره کرد و گفت: از ابتدای سال ۹۸ که کارپوشه شروع شد، حدود ۳۷۲ هزار کاربر فعال داشته و حدود ۶۰۰ هزار تبادل بین دستگاه‌های دولتی و مردم انجام شده و ۴۶ هزار دستگاه به آن متصل است. تا پایان سال ۹۸ این تعداد کاربر فعال به ۵۵۰ هزار کاربر رسید. تعداد نامه‌های ارسالی تقریبا ۲۰ برابر شد و به ۱۰ میلیون سند ارسالی بین دستگاه‌های دولتی و مردم رسید. تعداد دستگاه‌های متصل به ۶۵ دستگاه رسید. از ابتدای ۹۹ تا پایان سال گذشته، ۵۹۳ هزار کاربر فعال روی این سامانه داریم و نزدیک به ۶۰ میلیون داده بین مردم با دستگاه‌های دولتی و برعکس انجام شده و ۸۲ دستگاه به این سامانه متصل هستند. به گفته ولی‌زاده از سال گذشته تاکنون که ۴۰۴۰ را راه‌اندازی کردند، ۱۶ و نیم میلیون پیامک ارسال شده و ۳۳ سرویس USSD برای ۱۱ سامانه دستگاه اجرایی پیاده‌سازی شده و پاسخ بیش از ۳۱۰ میلیون درخواست در قالب USSD داده شده است.

ایتالیا گوگل را جریمه کرد

رگولاتور رقابت ایتالیا گوگل را ۱۲۳ میلیون دلار جریمه کرده زیرا بیش از دو سال است که اجازه نمی‌دهد یک اپ مخصوص وسایل نقلیه برقی در سیستم اندروید فعال شود. به گزارش مهر به نقل از رویترز، رگولاتور رقابت ایتالیا جریمه‌ای ۱۰۲ میلیون یورویی (معادل ۱۲۳ میلیون دلار) برای گوگل تعیین کرده زیرا اجازه نداده یک اپ خودروی برقی (توسعه یافته توسط شرکت انل) در سیستم اندروید اتو بماند. اندروید اتو سیستمی است که به اپ‌ها اجازه می‌دهد به‌طور ایمن در خودروها فعال شوند. گوگل بیش از دو سال است که به اپ جوس پس (JuicePass) اجازه نمی‌دهد در اندروید اتو فعال شود و به این ترتیب دسترسی آن به گوگل مپس را به‌طور ناعادلانه‌ای محدود کرده است. در بیانیه رگولاتور ایتالیایی آمده است: این رفتار ممکن است روی توسعه اپ‌های مخصوص خودرو در یک بازه خاص تاثیر گذار باشد و احتمالا پیامدهای منفی روی رشد خودروهای برقی دارد. در این بیانیه دلیل جریمه گوگل سوءاستفاده از موقعیت برتر ذکر شده و همچنین از شرکت خواسته شده اپ مذکور را در سیستم اندروید اتو عرضه کند. اپ «جوس پس» سرویس‌های یافتن و رزرو ایستگاه‌های شارژ خودروهای برقی در نقشه و جزییات دیگر را نشان می‌دهد. گوگل نیز اعلام کرد با تصمیم رگولاتور رقابت ایتالیا مخالف است و برای اتخاذ گام‌های بعدی اسناد مربوطه را بررسی خواهد کرد. سخنگوی گوگل در ایتالیا در این باره می‌گوید: اولویت گوگل در اندروید اتو به کارگیری دستورالعملی سختگیرانه در پشتیبانی از اپ‌ها است تا به این ترتیب ایمنی افراد هنگام رانندگی تضمین شود. از سوی دیگر رگولاتور ایتالیایی اشاره کرد موقعیت برتر این شرکت امریکایی در اروپا به آن اجازه می‌دهد از طریق اندروید و گوگل پلی دسترسی توسعه‌دهندگان اپ به کاربران نهایی را کنترل کند.

حمله باج‌افزاری سیستم تست کووید۱۹ را در ایرلند مختل کرد

یک حمله باج افزاری به اپراتور سیستم سرویس‌های بهداشتی در ایرلند سبب شده خدمات تشخیص کووید۱۹، تست این بیماری و همچنین سرویس‌های رادیولوژی بیمارستان‌های این کشور مختل شود. به گزارش مهر به نقل از رویترز، اپراتور سرویس بهداشت ایرلند تمام سیستم IT خود را تعطیل کرده تا آن را در مقابل یک حمله عظیم باج‌افزاری محافظت کند. این حمله سایبری سرویس‌های تشخیص ابتلا به کووید۱۹ را از کار انداخته و فرایند تست این بیماری را مختل کرده و بیمارستان‌ها مجبور به لغو وقت‌های ویزیت بسیاری از بیماران شده‌اند. یک گروه جرایم سایبری بین‌المللی این حمله را انجام داده است. این در حالی است که برنامه واکسیناسیون کووید۱۹ ایرلند به‌طور مستقیم تحت تأثیر حمله سایبری قرار نگرفته، اما سیستم‌های IT تمام بخش‌های دیگر سرویس بهداشت ملی و محلی این کشور از کار افتاده‌اند. مایکل مارتین نخست‌وزیر ایرلند در این باره گفت: ما هیچ گونه باجی پرداخت نمی‌کنیم. به گفته مقامات حمله باج‌افزاری مذکور بسیار پیشرفته است. آنها به عنوان یک اقدام احتیاطی شبکه رایانه را تعطیل کردند. این حمله بیشتر روی اطلاعات ذخیره شده در سرورهای مرکزی تأثیر داشته و هنوز مشخص نیست اطلاعات بیماران به خطر افتاده یا خیر. به غیر از سرویس‌های رادیولوژی بقیه تجهیزات بیمارستان‌ها نیز تحت تأثیر حمله قرار نگرفته‌اند.

ویژه

برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه همراه اول

مجمع عمومی عادی سالانه شرکت ارتباطات سیار ایران، روز پنجشنبه ۳۰ اردیبهشت‌ماه برگزار می‌شود. استماع گزارش هیات‌مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰، استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی، بررسی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان، تصمیم‌گیری درباره سود تقسیمی، تعیین حسابرس و بازرس قانونی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹، از موارد دستور جلسه ذکر شده است. با توجه به مصوبه ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونا، همراه اول به سهامداران توصیه کرده از حضور در مجمع خودداری و نسبت به مشاهده آنلاین جلسه از طریق نشانی Live.mci.ir اقدام کنند.

شرکت ملی حفاری ایران
سهامی خاص

شرکت ملی نفت ایران

نوبت دوم
شناسه آگهی: ۱۱۳۲۹۲۱

آگهی مناقصه دو مرحله‌ای (به‌صورت نیمه‌فشرده)

● مشخصات مناقصه: خرید مته‌های حفاری سه کاجی Tri-ConeBits

نام مناقصه‌گزار	شماره تقاضا/مناقصه	شماره ثبت در پایگاه ملی مناقصات	مبلغ برآورد (یورو)
شرکت ملی حفاری ایران	48-22-9822014 PFP/AZD/99/003	۳۸۶۲۸۰۸۷	۶۸۴۰۰۲۸

● ارزیابی کیفی مناقصه‌گران:

روش ارزیابی	
براساس کسب حداقل امتیاز (۵۰) مربوط به معیارهای موجود در استعلام‌های ارزیابی کیفی که توسط متقاضیان شرکت در مناقصه تکمیل می‌شود، انجام می‌گردد.	✓

● نحوه دریافت/تحویل اسناد مناقصه:

دریافت اسناد	تاریخ شروع دریافت	توزیع اسناد از یک روز پس از چاپ آگهی نوبت دوم آغاز شده و تا ده روز پس از آن ادامه خواهد داشت.
	محل دریافت	اهواز-بلوار پاسداران-بالاتر از میدان فرودگاه-شرکت ملی حفاری ایران-ساختمان عملیاتی-طبقه سوم سالن ۳۱۶ تدارکات خارجی پروژه‌های حفاری. تلفن: ۰۶۱۳۴۱۴۶۸۲۲
	نحوه دریافت	۱-ارائه فیش واریزی به مبلغ ۱۹۰۰۰۰ ریال به حساب سیبا شماره ۴۰۰۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱ (شماره شبا IR۵۲۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱) نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان تمرکز وجوه درآمد شرکت ملی حفاری ایران ۲-درخواست رسمی متقاضی (باذکر نام دقیق) مبنی بر دریافت اسناد مناقصه
تحویل اسناد	آخرین مهلت	۱۴ روز پس از آخرین روز دریافت استعلامهای ارزیابی کیفی
	محل تحویل	نشانی: اهواز-بلوار پاسداران بالاتر از سه راه فرودگاه-شرکت ملی حفاری ایران-ساختمان پایگاه عملیاتی-طبقه اول پارت B-اتاق ۱۰۷-دبیرخانه کمیسیون مناقصات-شماره تماس ۰۶۱۳۴۱۴۸۵۶۹-۰۶۱۳۴۱۴۸۵۸۰

● تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند رجاع کار):

مبلغ تضمین	مبلغ ۲۳۸۸۰ یورو
انواع تضامین قابل قبول	✓ ضمانتنامه بانکی و یا ضمانتنامه‌های صادره از موسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی ۳-اصل فیش واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ (شماره شبا IR۳۵۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶) نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان تمرکز وجوه سپرده شرکت ملی حفاری ایران
مدت اعتبار پیشنهاد/تضمین	۹۰ روز (و برای یک بار در سقف مدت اعتبار اولیه قابل تمدید باشد.)

تذکر: با توجه به بخشنامه شماره ۹۸/۶۶۵/۱۱۳۸ مورخ ۹۸/۴/۳ معاونت پژوهش و فناوری وزارت نفت مبنی بر بکارگیری سامانه تدارکات الترونیکی دولت (ستاد) ثبت نام کلیه متقاضیان حضور در مناقصات، مزایدات شرکت ملی حفاری ایران در پایگاه setadiran.ir میباشد.
کانال های اطلاع رسانی شرکت ملی حفاری ایران http://sapp.ir/nidc_pr www.nidc.ir

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان

آگهی برگزاری مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان در نظر دارد عملیات اجرایی به شرح زیر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

شماره مناقصه	موضوع مناقصه	محل تامین اعتبار	برآورد (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)
۱۴-۱-۴۰۰/۳	اجرای خط انتقال فاضلاب زیباشهر قسمت دوم	جاری	فهرست منضم به اسناد	۶۸۵،۰۰۰،۰۰۰
۱۵-۱-۴۰۰/۳	اجرای خط انتقال فاضلاب زیباشهر قسمت سوم	جاری	فهرست منضم به اسناد	۶۴۷،۰۰۰،۰۰۰
۵۲-۱-۴۰۰	عملیات اجرایی آسفالت و ترمیم ترانشه در سطح منطقه دو اصفهان	جاری	۷،۱۶۴،۳۲۳،۶۲۵	۳۰۵،۰۰۰،۰۰۰
۴۰۰/۵۳-۱-۹۹	عملیات احداث ساختمان اداری منطقه شش اصفهان - فاز۱ خاکبرداری و احداث اسکلت بتنی (باارزیابی کیفی)	جاری	۳۰،۶۳۲،۳۱۳،۰۱۶	۱،۰۱۰،۰۰۰،۰۰۰
۵۴-۱-۴۰۰	تهیه تجهیزات و اجرای سامانه حفاظت کاتدیک خط انتقال پساب تصفیه خانه زربن شهر (دو مرحله‌ای)	جاری	۴،۷۷۷،۹۲۰،۰۰۲	۲۳۳،۳۴۰،۰۰۰

مهلت تحویل اسناد به دبیرخانه معاملات شرکت اتاق ۲۹۲: تا ساعت ۱۵:۰۰ روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۸
تاریخ گشایش اسناد مناقصه: از ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز یکشنبه به تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹
دریافت اسناد: سایت اینترنتی
شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان www.abfaesfahan.ir
پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات www.iets.mporg.ir
شماره تلفن گویا: ۸-۳۶۶۸۰۰۳۰-۰۳۱ (داخلی ۳۹۵)

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود درمورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

آگهی حصر وراثت

آقای داریوش عبدی پور فرزند بهروز دارای شناسنامه شماره ۴۴۹۰۵۴۲۲۳۲ به شرح دادخواست به کلاسه ۵۲/۱۴۰۰/۵ از این شورا درخواست گواهی حصر وراثت نموده و چنین توضیح داده که شادروان بهروز عبدی پور فرزند یاخی و زیبا به شناسنامه شماره ۹۵۸ در تاریخ ۹۷/۱۰/۵ در اقامتگاه دائمی خود بدرود زندگی گفته و ورثه آنمرحوم منحصر است به:
۱-داریوش عبدی پور فرزند بهروز و غزال به شناسنامه ۴۴۹۰۵۴۲۲۳۲ متولد ۸۱/۵/۱۶ فرزند متوفی اینک با انجام تشریفات مقدماتی درخواست مزبور را در یک نوبت آگهی می‌نماید تا هر کسی اعتراضی دارد و یا وصیتنامه‌ای از متوفی نزد وی می‌باشد از تاریخ نشر نخستین آگهی ظرف مدت یک ماه به شورا تقدیم دارد و الا گواهی صادر خواهد شد.
دفتر شعبه پنجم شورای حل اختلاف شهرستان ایلام

گزارش

ضربه سهمگین کرونا به تولیدات صنعتی

اتاق بازرگانی تهران در جدیدترین گزارش خود به بررسی وضعیت تولید صنعتی کشورهای جهانی در فصل پایانی سال ۲۰۲۰ پرداخته است. این گزارش به بررسی ماه‌های پایانی سال گذشته میلادی پرداخته که در اوج شیوع کرونا طی شد و پیش از آغاز جدی روند واکسیناسیون در کشورهای مختلف به کار خود پایان داد. بر اساس آمارهایی که از وضعیت صنعت در فصل چهارم سال ۲۰۲۰ منتشر شده، میزان تولید این بخش در قیاس با مدت مشابه سال ۲۰۱۹، افزایشی ۲.۴ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین رشد صنعت نسبت به فصل سوم سال ۲۰۲۰ نیز رشد ۳.۹ درصدی داشته است. در میان صنایع مختلف، بیشترین رشد به تجهیزات الکترونیکی، محصولات رایانه‌ای و الکترونیکی و نوری اختصاص داشته است و در این بین بیشترین رشد مثبت به چین تعلق دارد. بیشترین زیان در فصل چهارم سال ۲۰۲۰ نیز به بخش‌های پوشاک، چرم و محصولات آن اختصاص یافته است. آمارها نشان می‌دهد که صنعت چین در فصل پایانی سال ۲۰۲۰، تنها در سه بخش با افت مواجه بوده و در دیگر حوزه‌ها رشد داشته است. این در حالی است که در میان سایر کشورهای صنعتی، اغلب صنایع رشد منفی را تجربه کرده‌اند. در میان کشورهای در حال توسعه نیز رشد از چین کمتر اما از دیگر کشورهای صنعتی بهتر بوده است. در مجموع سال ۲۰۲۰ نیز جز چین، دیگر کشورهای جهان با افت تولید صنعتی مواجه بوده‌اند که بیشترین میزان آن به آفریقا، آسیا، اقیانوسیه و امریکای لاتین اختصاص داشته است. در حوزه‌های مختلف، چین توانسته در حوزه وسایل نقلیه موتوری رشد ۱۴ درصد را به ثبت برساند که بالاترین آمار در این بخش است. پایین‌ترین آمار چین نیز در حوزه چرم با منفی ۸.۵ درصد به ثبت رسیده است. در اقتصادهای نوظهور، بالاترین رشد به محصولات معدنی غیر فلزی با مثبت ۱۰.۵ درصد اختصاص یافته و تجهیزات حمل و نقل، با منفی ۱۰.۴ درصد بدترین عملکرد را داشته است. در کشورهای صنعتی بدترین عملکرد به حوزه پوشاک با منفی ۲۰ درصد اختصاص یافته و محصولات یارانه‌ای با بیش از ۴.۷ درصد بالاترین رشد را داشته است. در سطح جهان نیز بیشترین افت مربوط به چرم با رشد منفی ۹.۳ درصد است و تجهیزات الکترونیکی با رشد ۸.۸ درصد بهترین عملکرد در سطح جهانی را داشته است.

اخبار

تجارت میلیاردی با ارمنستان با پیوند مناطق تجاری

ایلنا | به گفته عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، راه‌اندازی منطقه آزاد تجاری مغری در ارمنستان و پیوند اقتصادی آن با منطقه آزاد ارس، می‌تواند حجم مبادلات بازرگانی میان دو کشور را به بیش از یک میلیارد دلار در سال افزایش دهد. رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و ارمنستان از راه‌اندازی منطقه آزاد مغری ارمنستان در نزدیکی منطقه آزاد ارس، در آینده‌ای نزدیک خبر داد و یادآور شد که با ایجاد مناطق آزاد اقتصادی و تجاری در مرزهای دو کشور، حجم مبادلات دو طرف طی یک سال به بیش از یک میلیارد دلار افزایش می‌یابد. هرویک یاریجانیان با بیان اینکه تجارت ایران و ارمنستان طی سال‌های گذشته تا ۵۰۰ میلیون دلار در نوسان بوده، گفت: به زودی منطقه آزاد مغری در ارمنستان در جوار منطقه آزاد ارس در ایران راه‌اندازی می‌شود که می‌تواند حجم مبادلات دو کشور را افزایش دهد. وی، افزود: این همجواری شرایط آزادانه‌تری را برای هر دو کشور جهت تسهیل مبادلات فراهم می‌کند و می‌تواند در کمتر از یکسال تجارت دو کشور را به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار ارتقا دهد.

ادامه از صفحه اول

شمایل بی‌رحم تورم برای فرودست‌ها

درنتیجه کاهش قدرت خرید، حقوق‌ها و دستمزدهای ثابت: موضوع مهم بعدی در اقتصاد که تورم می‌آفریند، مرتبط با موضوع کاهش ارزش پول ملی است. وقتی قیمت کالا یا خدماتی ۱۰ واحد افزایش پیدا می‌کند، به این معناست که ارزش پول ملی ۱۰ واحد کاهش پیدا کرده است.

سوم) کسری بودجه: باید توجه داشت، دولت متضرر می‌شود، چون در تورم شدید رشد قیمت‌ها بیشتر از رشد درآمدهای بودجه است. لذا دولت یا متوسل به کسری بودجه بیشتر می‌شود که تورمی بیشتر را به دنبال دارد یا قدرت خریدش کمتر می‌شود یا هردو. که معمولا آخری اتفاق می‌افتد. در این روند قدرت خرید درآمدهای ثابت کاهش می‌یابد و قدرت خرید درآمدهای متغیر تطابق می‌یابد. در نتیجه شکاف طبقاتی افزایش می‌یابد و خط فقر افزایش می‌یابد. در این صورت تورم موجب افزایش نارضایتی در جامعه می‌شود. از سوی دیگر، وام گیرنده‌ها منتفع می‌شوند، زیرا ارزش وجوه قرض داده شده به دلیل تورم کاهش می‌یابد. وام دهنده‌ها متضرر می‌شوند، زیرا پولی را که الان وام می‌دهند قدرت خریدش بیشتر است تا زمانی که اصل و فرع وام را پس می‌گیرند.

چهارم) تورم علامت دهندگی قیمت‌ها را به هم می‌زند. در شرایط تورم پایین، قیمت‌ها نوعی عنصر علامت دهنده برای تخصیص منابع هستند. قیمت بالاتر در کالای مشابه نشان دهنده کیفیت برتر است و بالعکس. امادر تورم شدید تناسب قیمت‌ها به هم می‌خورد.

پنجم) بی‌اعتمادی مردم در تورم شدید به سیاست‌گذار و نظام اقتصادی افزایش می‌یابد؛ در این شرایط اخلاق مداری در جامعه تضعیف می‌شود. مردم سعی می‌کنند به‌صورت بی‌رحمانه‌ای اگر بتوانند از یکدیگر چیزی بکنند تا جبران تورم کنند. لذا اخلاق و روحیات انسانی تضعیف می‌شود. در یک چنین شرایطی است که نظام طبقاتی کشور نیز دستخوش تغییرات بنیادین می‌شود. در واقع مخاطب اصلی تورم در جوامع گوناگون طبقات کمتربرخوردار جامعه و حاشیه‌نشین‌ها هستند. ساختارهای تصمیم‌ساز باید تلاش کنند از طریق مهار تورم، رفاه و آرامش بیشتری را برای طبقات فرودست جامعه ایجاد کنند.

خبر

واگذاری زمین به متقاضیان صنایع کشاورزی

شاتا | علیرضا رزم حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت از برنامه‌ریزی برای واگذاری زمین و تسهیلات به متقاضیان فعالیت در زمینه صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی خبر داد. وی درباره بازدیدهایی که از دو واحد تولیدی در شهرستان دماوند داشت، گفت: مشکل تأمین مواد اولیه کارخانه تولیدی تکاب اتصال (تولیدکننده لوله و اتصالات پلی اتیلن) با افزایش ظرفیت در بورس حل می‌شود تا این واحد با ظرفیت کامل به تولید ادامه دهد. وزیر صمت با بیان اینکه سال گذشته ۱۵۷۷ واحد صنعتی راکد و تعطیل در شهرکها ونواحی صنعتی به چرخه تولید بازگشت، گفت: امسال نیز برای احیا و راه‌اندازی مجدد ۱۸۰۰ واحد تعطیل و راکد درون شهرکها و نواحی صنعتی هدفگذاری و برنامه‌ریزی نموده‌ایم. رزم حسینی در خصوص برنامه‌های وزارت صمت برای صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی، اضافه کرد: در این حوزه تسهیلات بانکی از محل تبصره ۱۸ و رونق تولید در اختیار متقاضیان قرار می‌دهیم. وی همچنین بیان کرد: شهرکهای صنعتی نیز آمادگی برای واگذار زمین برای فعالیت این صنایع تبدیلی را دارد. وزیر صمت تنظیم بازار در حوزه محصولات کشاورزی را بر عهده وزارت جهاد کشاورزی دانست و گفت: بر اساس توافق انجام شده در ۲۰ اسفند ۱۳۹۹، تمرکز تنظیم بازار محصولات کشاورزی به عنوان سازمان متولی به وزارت جهاد واگذار شده است.

ویژه

بررسی فرآیندها و تسهیلات موردنیاز ورود و خروج کالا از /به منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد

مدیرکل بنادر و دریانوردی امیرآباد به همراه جمعی از معاونین و مسوولان بندری جهت بررسی فرآیندها و تسهیلات مورد نیاز جهت ورود و خروج کالا از /به منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد با مدیرکل گمرک بندر امیرآباد دیدار کرد. محمدعلی اصل سعیدی‌پور در دیدار با مدیرکل گمرک بندر امیرآباد ضمن تشکر از زحمات همکاران در خروج گمرک که بصورت مستمر و مداوم فعالیت می‌نمایند و همچنین تعامل تنگاتنگ بنادر و گمرکات گفت: مجتمع بندر امیرآباد متشکل از ادارات و نهادهایی است که با همکاری یکدیگر وظیفه ارایه خدمات مطلوب به مشتریان و صاحبان کالا را دارند و مطمئنا با چالش‌ها و مشکلاتی هم در راستای انجام وظایف خود مواجهند، لذا نوک پیکان به سمت بنادر و گمرک نشانه رفته و این وظیفه را سنگین‌تر از پیش نموده است. سعیدی‌پور در ادامه اظهار داشت: انتظار صاحبان کالا، خطوط کشتیرانی و سرمایه‌گذاران تسهیل و تسریع در انجام خدمات است که تمام تلاش بر این است که در کمترین زمان بهترین کیفیت خدمات ارایه گردد. تنها عاملی که اخیرا فرآیند عملیات را مختل ساخته است توقف غیرضروری و ماندگاری بیش از حد کالا در انبارها و محوطه‌های بندری می‌باشد که خارج از اختیارات بندر بوده و انتظار می‌رود دستگاه‌های ذی‌ربط در راستای حل و فصل مشکل اقدام نمایند.

اساتید و کارگران نمونه شرکت گاز مازندران تجلیل شدند

طی آیینی از اساتید و کارگران نمونه شرکت گاز مازندران تجلیل شد. حمزه امیر تیموری سرپرست شرکت گاز مازندران با اشاره به نقش اثرگذار معلم در طول تاریخ، گفت: در طول تاریخ معلمان بسیاری با سعی و کوشش خود به ترویج الگوی تعلیم و تربیت پرداخته و حتی در این راه از جان خود نیز گذشتند. وی همچنین با گرامیداشت هفته کار و کارگر گفت: چرخ اقتصاد مبتنی بر تلاش و کوشش کارگران است. سرپرست شرکت گاز مازندران تصریح کرد: نقش و جایگاه کارگران در توسعه پایدار، نقشی سازنده و انکارناپذیر است و حمایت از کارگران زحمتکش، از مصادیق پشتیبانی از مقوله تولید و اقتصاد کشور خواهد بود. وی افزود: کارگران شرکت گاز استان با خلاقیت، حسن خلق، وظیفه شناسی و همکاری گام موثری را در راستای تحقق اهداف سازمانی این شرکت برمی‌دارند. در پایان این مراسم به رسم یادبود با اهدای لوح تقدیر از اساتید و کارگران نمونه شرکت گاز مازندران تقدیر شد.

افزایش نقاط قوت فولاد مبارکه از سوی هیات‌مدیره

به گفته وی، شرکت فولاد مبارکه یک مجموعه ممتاز در کشور است و اکنون تیمی که با تمام مسائل شرکت فولاد مبارکه آشنایی دارند در قالب هیات‌مدیره در کنار هم قرار گرفته‌اند. اولین جلسه هیات‌مدیره نیز تشکیل شد و در آن اتفاقات خوبی رخ داد و تصمیم‌گیری‌های مناسبی برای این شرکت فولادی صورت گرفت. ایمانی ادامه داد: شرکت فولاد مبارکه باید به نقطه اوج خود که سیاست و تدابیر هیات‌مدیره نیز بر پایه آن استوار شده، دست پیدا کند؛ چراکه اگر این شرکت در شرایط کنونی و با مدیریت فعلی نتواند به آرمان‌ها و واقعیت‌هایی که لازمه کار است دست یابد، باید تعمق بیشتری داشته باشد و درصدد رفع مشکلات و ایرادات برآید. رییس هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه افزود: همه اعضای هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه تصمیم گرفتند با تدابیر ویژه و سیاست‌های مناسب، همچنین در نظر گرفتن تمامی مسائل و مشکلات مجموعه فولاد مبارکه و با تکیه بر نیروی انسانی وارتباطات موجود، این شرکت را که همیشه خوش درخشیده و با تلاش کارشناسان و مدیران طی سال‌های گذشته باعث سربلندی و سرافزاری ایران اسلامی شده، در این مسیر نگه دارند و نقاط قوت شرکت فولاد مبارکه را افزایش دهند.

قیمت خودرو را در نهایت چه کسی تعیین می‌کند؟

چکش‌کاری طرح ساماندهی خودرو در مجلس

تعادل |

طرح مجلس برای ساماندهی عرضه خودرو ۲۹ آبان ۹۹ در کمیسیون صنایع مجلس به تصویب اولیه رسید. براساس این طرح، محدودیت خرید ۳ سال یک‌بار برای خریداران در نظر گرفته شد و در عین حال مقرر شد خرید و فروش خودروهای پرتیراژ باید از طریق بورس صورت گیرد. بنابه اظهارات برخی از اعضای کمیسیون صنایع مجلس، طرح ساماندهی خودرو امروز بررسی می‌شود و پس از نهایی شدن در کمیسیون به صحن ارایه می‌شود. البته چش کاری طرح ساماندهی بازار خودرو و عرضه خودرو در بورس در حالی از سوی مجلسی‌ها و خودروسازان قرار است چکش کاری شود، که وزارت صنعت معتقد است قیمت خودرو در بورس باید توسط خودروسازان تعیین شود، امانمایندگان مجلس بر لزوم تعیین این قیمت با مکانیزم سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و توسط شورای رقابت تاکید دارند. حال باید دید امروز مجلس چه تصمیمی برای نحوه عرضه خودرو در بورس و قیمت‌گذاری می‌گیرد.

طرح ساماندهی خودرو

آبان‌ماه ۹۹ طرح مجلس برای ساماندهی عرضه خودرو در کمیسیون صنایع مجلس به تصویب اولیه رسید. براساس این طرح، مقرر شد عرضه همه خودروهای پرتیراژ در بورس کالا صورت گیرد و فقط خودروهایی که تیراژ تولید محدود دارند یا شرکت‌هایی که تولیدشان بسیار محدود است، از این قاعده مستثنی می‌شوند. طبق طرح اولیه، خودروهایی که در بورس کالا عرضه نشوند، اعم از فروشنده و خریدار، جرم‌انگاری شده و مجازات می‌شوند و کالا نیز به عنوان کالای قاچاق محسوب می‌شود. به عبارتی بهتر، بر اساس طرح اولیه ساماندهی عرضه خودرو، در بورس کالا به هر خودرو توسط بورس یک شناسه یا کد تعلق می‌گیرد که به این شکل خرید و فروش خودرو قابل ردیابی خواهد بود و هر شخصی می‌تواند هر ۳ سال یک بار با یک کد ملی، یک خودرو در بورس کالا خریداری کند و قبل از پایان سه سال مقرر نمی‌تواند اقدام به فروش خودرو کند و اگر شخصی قبل از پایان ۳ سال، اقدام به فروش خودرو کند، باید ۸۰ درصد از مابه‌التفاوت قیمت پایه و قیمت فروش بازار را به عنوان مالیات به دولت پرداخت کند و این موضوع برای از میان برداشتن دلالی است. بر اساس این طرح، از محل مازاد قیمت تمام شده هر خودرویی که توسط کارخانه‌دار ساخته و به بورس ارایه می‌کند، صندوقی در وزارت صنایع تشکیل می‌شود که از محل آن صندوق، ۱۰ درصد به عنوان پاداش به تولیدکننده خودرو بابت افزایش کمی و کیفی خودرو پرداخت می‌شود. از محل این صندوق همچنین ۲۰ درصد به عنوان تسهیلات وام به زوج‌های جوان که توان خرید خودرو را ندارند، ۵۰ درصد به عنوان تسهیلات قرض‌الحسنه به خودروسازان برای تحقیق و توسعه، ۲۰ درصد برای شبکه حمل و نقل عمومی و جایگزین کردن خودروهای فرسوده و توسعه حمل و نقل تعلق می‌گیرد.

حال در پی اعتراض خودروسازان به عملکرد شورای رقابت در افزایش ۱۰ درصدی قیمت خودرو، حالا صنعتگران تلاش بیشتری برای رایزنی با مجلس و اجرای راهکاری جهت بالاتر بردن قیمت تولیداتشان هستند. به همین منظور امروز قرار است که طرح ساماندهی عرضه خودرو در دستور کار کمیسیون مجلس قرار بگیرد. در همین رابطه علی جدی عضو کمیسیون صنایع مجلس در گفت‌وگو با «خبرگزاری مهر» در مورد آخرین وضعیت طرح مجلس با محوریت ساماندهی صنعت خودرو، اظهار کرد: امروز یکشنبه این طرح مجدد در کمیسیون صنایع و معادن مجلس بررسی خواهد شد و پس از نهایی شدن در کمیسیون به صحن ارایه می‌شود؛ بحث‌ها در مورد این طرح طولانی شد و اگر نه مقرر بود قبل از تعطیلات مجلس، به صحن ارایه شود.

وزارت صمت چه می‌گوید؟

نایب‌رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس افزود: یکی از مهم‌ترین محورهای این طرح، عرضه خودرو در بورس است که موافقان و مخالفانی در کمیسیون دارد اما احتمال تصویب این بند در کمیسیون زیاد است. او در مورد اینکه آیا این طرح در خرداد ماه نهایی می‌شود، گفت: این طرح در واقعی طرحی است که در مجلس قبلی آماده شده و از سوی شورای نگهبان اعاده شده بود؛ بنابراین با توجه به اینکه این طرح اعاده شورای نگهبان است، پس از ارایه به صحن، باید سریع‌تر در صحن تعیین تکلیف شود. البته به خاطر انتخابات شاید ۲ هفته به تعویق بیفتد.

اظهارات این نماینده نشان از این دارد که وزارت صمت تلویحاً موافق این بند است اما در مورد نحوه تعیین قیمت پایه اختلافاتی وجود دارد. به گفته او، وزارت صمت معتقد است که تعیین قیمت پایه حق خودروساز بوده و خودروساز را سا باید قیمت پایه خودرو در بورس را تعیین کند اما نمایندگان تاکید دارند که قیمت پایه با ضابطه قیمت‌گذاری سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و توسط شورای رقابت تعیین شود؛ در واقع مجلس معتقد است که این مبالغ باید در خزانه دولت برود و در صنعت خودرو هزینه شود نه اینکه برای خودروساز باشد. فعلاً روی این مسائل بحث زیاد است.

از سوی دیگر، اکبری تالار پشتی که ریاست رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس را بر عهده دارد، در بحث قیمت‌گذاری خودرو، معتقد است که به لحاظ کارشناسی نباید این نوع قیمت‌گذاری‌ها صورت گیرد بلکه باید از سوی دولت یک نظام تامین اجتماعی قوی باشد که بر اساس آن هر شخصی پس از اطلاع از شرایط از جمله پرداخت اقساطی و بهره آن برای دریافت خودروی مورد نظر خود اقدام کند.

مازیار بیگلو، دبیر انجمن قطعه‌سازان نیز در مورد جلسه هفته پیش خودروسازان با اکبری رییس کمیسیون صنایع مجلس به فارس گفته بود: در این جلسه مشکلات اصلی و بحرانی صنعت خودروسازی و قطعه‌سازی مطرح شد که مهم‌ترین آن، کمبود نقدینگی در این صنعت بود و از قیمت‌گذاری دستوری خودروها ناشی شده است. به گفته او، روزی که قیمت دلار روند کاهشی به خود گرفت، شورای رقابت مصوبه افزایش ۱۰ درصدی قیمت خودرو را صادر کرد که دیرهنگام بود و مشکلی از خودروسازان و قطعه‌سازان را حل نمی‌کند. بیگلو با بیان اینکه در حال حاضر عرضه مواد اولیه مورد نیاز قطعه‌سازان خودرو به ویژه در زمینه فولاد وضعیت نابسامانی دارد، گفت: با وجود اینکه قیمت مواد اولیه باید بر مبنای نرخ‌های جهانی تعیین شود، اما شاهد این هستیم که با وجود کاهش نرخ‌های جهانی و همچنین ریزش ۲۰ درصدی قیمت ارز در کشور، قیمت مواد اولیه افزایشی است. دبیر انجمن قطعه‌سازان ادامه داد: در حال حاضر میانگین هزینه سبد مواد اولیه قطعه‌سازان ۲۰ درصد گران‌تر از نرخ‌های جهانی است، به‌طوری که اگر این مواد را از خارج تهیه کنیم، به صرفه‌تر است. او با اشاره به سهم ۵۰ درصدی فولاد در سبد مواد اولیه قطعه‌سازان، گفت: بقیه این سبد را محصولات پتروشیمی، مس و آلومینیوم تشکیل می‌دهد و در حال حاضر مشکلات اساسی در تأمین مواد اولیه داریم. او میزان مطالبات تولیدکنندگان قطعات از خودروسازان را بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: در حال حاضر میانگین قیمت سبد مواد اولیه قطعه‌سازان ایرانی ۲۰ درصد گران‌تر از نرخ‌های جهانی است.

معاون فنی گمرک خبر داد

اعلام جرم قاچاق برای ۳۵۰ خودروی لوکس

تعادل |

معاون فنی گمرک ایران از اعلام جرم قاچاق برای ۳۵۰ خودروی گذر موقت خبر داد. از خودروهایی که دارای پرونده قضایی به دلیل جرم قاچاق در محاکم رسیدگی کننده هستند، می‌توان به حدود ۱۶۰ دستگاه انواع بنز، ۴۰ دستگاه بی‌ام دبلیو، ۴۰ دستگاه لکسوس، ۲۵ لندکروز، ۲۰ دستگاه انواع تویوتا، ۱۰ دستگاه رنجرور، هشت دستگاه آئودی و پنج دستگاه نیسان اشاره کرد. بنابر آمار اعلامی از سوی ارونقی، گمرک آستارا و بیله سوار هر کدام با ۹۷ فقره پرونده، دوغارون ۶۴ و بازرگان با ۲۷ فقره بیشترین پرونده قاچاق را برای خودروهای گذر موقت از سال ۱۳۹۷ تا اردیبهشت سال جاری داشته‌اند.

آخرین وضعیت تردد خودروهای گذر موقت

اواخر شهریور ۱۳۹۹ بود که گمرک ایران اعلام کرد: با توجه به مسدود بودن برخی از مرزها در شرایط کرونایی موجود، صاحبان خودروهای ورود موقتی که مهلت اعتبار پروانه‌های آنها به پایان رسیده و امکان خروج ندارند باید طی حداکثر ۱۰ روز به گمرک مراجعه و نسبت به تعیین تکلیف موضوع اقدام کنند که در صورت عدم تعیین تکلیف در این مهلت، طبق قانون، این خودروها قاچاق محسوب خواهد شد. این در حالی است که تازه‌ترین اعلام مهرداد جمال ارونقی -معاون فنی گمرک ایران- از تعیین تکلیف خودروهای گذر موقت و مشمولیت تعداد بالایی از آنها به جرم قاچاق حکایت دارد. معاون فنی گمرک ایران با اشاره به اینکه حساسیت و اهمیت موضوع گذر موقت خودروهای سواری به دفعات در قالب بخشنامه‌های مختلف به دفاتر ستادی، حوزه‌های نظارت و کلیه گمرکات اجرایی کشور ابلاغ و تاکید شده است، توضیح داد: طبق ماده ۱۴۲ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی و تبصره ۲ آن، مسافران غیرمقیم ایران که با وسایل نقلیه شخصی خود وارد کشور می‌شوند، هرگاه جواز عبور (کارنه دوپاساژ، ترپیتیک یا دیپتیک) از کانون‌های جهانگردی کشورهای ملحق به قرارداد گمرکی ورود موقت وسایل نقلیه شخصی، در دست داشته و به گمرک ورودی ارایه دهند، می‌توانند تا سه ماه با توجه به مدت اعتبار جواز بدون الزام به تسلیم اظهارنامه یا تادیه وجه ضمانت به گمرک، از وسیله نقلیه خود در کشور استفاده کنند. وی افزود: این امکان وجود دارد که خودروهای گذر موقت در این مدت چندین بار از راه‌های مجاز وارد و خارج شوند. ارونقی با بیان اینکه گمرک ایران می‌تواند به درخواست متقاضی، درصورت داشتن عذر موجه، مدت استفاده از وسیله نقلیه در داخل کشور را حداکثر تا پایان مدت اعتبار جواز تمدید کند گفت که ایرانیان مقیم خارج از کشور به شرطی می‌توانند از مقررات این ماده استفاده کنند که قبل از ورود به ایران حداقل سه ماه متوالی در خارج اقامت داشته باشند.

چه برندهایی قاچاق شدند

معاون فنی گمرک با اشاره به بخشنامه ابلاغی به کلیه حوزه‌های نظارت و گمرکات اجرایی کشور در سوم اردیبهشت امسال با موضوع اعلام گزارش خودروهای ورود موقت و آمار دریافتی از ۴۱ گمرک اجرایی گفت: بر اساس این گزارش، از سال ۱۳۹۷ تاکنون برای بیش از ۳۵۰ دستگاه خودروی سواری گذر موقت به دلیل عدم تحویل خودروی سواری به گمرک اجرایی، گزارش وقوع جرم «قاچاق» تنظیم و به مراجع ذی‌صلاح از جمله سازمان تعزیرات حکومتی منعکس شده است. به گفته او، از خودروهایی که دارای پرونده قضایی به دلیل جرم قاچاق در محاکم رسیدگی کننده هستند، می‌توان به حدود ۱۶۰ دستگاه انواع بنز، ۴۰ دستگاه بی‌ام دبلیو، ۴۰ دستگاه لکسوس، ۲۵ لندکروز، ۲۰ دستگاه انواع تویوتا، ۱۰ دستگاه رنجرور، هشت دستگاه آئودی و پنج دستگاه نیسان اشاره کرد. ارونقی یادآور شد که گمرک آستارا و بیله سوار هر کدام با ۹۷ فقره پرونده، دوغارون ۶۴ و بازرگان با ۲۷ فقره بیشترین پرونده قاچاق را برای خودروهای گذر موقت از سال ۱۳۹۷ تا اردیبهشت سال جاری داشته‌اند. بر اساس گزارش اعلامی معاون فنی گمرک ایران، در حال حاضر بیش از ۳۳۰ دستگاه خودروی سواری، به صورت ورود موقت (با پلاک گذر موقت) در کشور و به‌طور قانونی در حال تردد هستند. وی همچنین با اشاره به خودروهای ورود موقتی که تحویل گمرک شده است، یادآور شد: ۳۶۰ دستگاه خودروی سواری به دلیل پایان یافتن مهلت مجاز تردد در کشور و عدم امکان خروج با توجه به بسته بودن برخی از مرزهای زمینی به دلیل شرایط کرونا، تحویل مراجع تحویل گیرنده در گمرکات شده و برای آنها قبض انبار صادر شده است. این مقام مسوول در گمرک ایران این را هم گفت که هرگونه خرید و فروش خودروهای دارای پلاک گذر موقت ممنوع بوده و در صورت احراز، مشمول مقررات قاچاق خواهد شد.

داده‌های منتشر شده از سوی گمرک نشان می‌دهد

کاهش ۸۰ درصدی سفر خارجی

تعادل |

سال گذشته تردد مسافرت‌های خارجی ۸۰ درصد کاهش را تجربه کرده که مسوولان گمرک ایران دلیل آن را محدودیت‌های مقطعی بسیار ناشی از بیماری کرونا، توقف مرزها و البته شرایط اقتصادی و نوسان نرخ ارز اعلام کرده‌اند. تازه‌ترین آماری که گمرک ایران در رابطه با وضعیت سفرها و ترددهای خارجی در سال گذشته منتشر کرده است، نشان می‌دهد که ۴.۳ میلیون نفر مسافر وارد کشور شده یا به عبارتی مسافر ورودی بودند که این تعداد مسافر ورودی شامل بیش از ۳.۸ میلیون نفر ایرانی و بالغ بر ۵۱۲ هزار نفر خارجی است. همچنین بیش از ۴.۲ میلیون نفر به عنوان مسافر خارجی از کشور تردد داشته‌اند. آمارها حاکی از این است که تردد مسافر نسبت به سال ۱۳۹۸ با کاهش ۷۹.۱ درصدی برای مسافران ورودی و کاهش ۷۸.۸ درصدی در تردد مسافران خارجی روبرو بوده است. این کاهش ۸۰ درصدی در تردد مسافر کاهشی حدود ۱۶.۴ میلیون نفر مسافر ورودی و کاهش ۱۵.۷ میلیون نفر در مسافران خروجی را شامل می‌شود.

قشم و کیش پرتردد؛ سفرهای ترکیه ریزشی

بر اساس این گزارش، تردد مسافرین از پرتردد‌ترین فرودگاه کشور یعنی فرودگاه امام خمینی (ره) با کاهش قابل توجه ۸۷ درصدی در تردد مسافران ورودی و خروجی نسبت به سال ۱۳۹۸ مواجه بوده است؛ به‌طوری که تعداد مسافران ورودی از گمرک امام خمینی (ره) حدود ۴۲۸ هزار مسافر و تعداد مسافران خروجی حدود ۴۵۴ هزار نفر بوده است. اما عمده پروازهای خارجی به منظور گردشگری از فرودگاه امام (ره) به مقصد کشور ترکیه بوده که آن هم با کاهش قابل توجهی همراه است. تغییر مسیر پروازها و سفرهای خارجی در این گزارش قابل تامل است؛ به‌طوری که سفرهای گردشگری که عمدتا به مقصد کشورهای ترکیه و امارات صورت گرفته به سفرهای داخلی با مقاصد گردشگری مشابه گزینه‌های ترکیه و دوبی تغییر داشته است. دو فرودگاه قشم و کیش بیشترین تردد مسافری را در سال گذشته به خود اختصاص داده‌اند و عمده این سفرها در ایام پایانی سال و به ویژه فصل زمستان صورت گرفته است. فرودگاه قشم بیش از دو میلیون مسافر ورودی و حدود یک میلیون و ۹۰۰ هزار مسافر خروجی در سال گذشته ثبت کرده است. هر چند تعداد مسافران ورودی و خروجی این فرودگاه نسبت به سال ۱۳۹۸ به ترتیب ۳۸ و ۳۹ درصد کاهش داشته اما نسبت به سایر فرودگاه‌ها پرمسافر بوده است. در همین مدت فرودگاه کیش با ثبت ۱.۳ میلیون مسافر ورودی و ۱.۲ میلیون مسافر خروجی در رتبه دوم تردد مسافری در سال ۱۳۹۹ قرار دارد. تردد مسافران ورودی و خروجی از فرودگاه کیش نسبت به سال ۱۳۹۸ کاهش ۲۸ درصدی در تعداد مسافران ورودی و کاهش ۲۸ درصدی در مسافران خروجی دارد. با این وجود دو مقصد تردد بیش از شش میلیونی مسافران ایرانی و خارجی فرودگاه امام خمینی (ره) را از آن خود کرده است. طبق اعلام آرزو غنیون، معاون مدیرکل دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرک ایران در رابطه با چرایی کاهش مسافرت‌ها و مسافران ورودی و خروجی در سال گذشته، محدودیت‌های مقطعی بسیار ناشی از بیماری کرونا و توقف چندین ماهه مرزهای زمینی، دریایی، ریلی و هوایی در این موضوع موثر بوده است. به گفته وی، از سوی دیگر مسدود بودن مرزها، لغو انواع سفرها اعم از تفریحی، سیاحتی، زیارتی، مذهبی و کاری و از سویی عدم پذیرش مسافران ورودی توسط کشورهای مقصد یا شرایط سختگیرانه ورود مسافر اعم از قرنطینه و همچنین شرایط مشابه در مسافران خارجی به دلیل مخاطرات ناشی از انتقال ویروس کرونا سفرها را تحت تاثیر قرار داده است. او همچنین در رابطه با کاهش سفر به کشورهایی مانند ترکیه نیز نیز گفت که گذشته از شرایط حاکم بر کشورهای دنیا به دلیل بیماری کرونا، شرایط اقتصادی حاکم بر کشورمان و افزایش شدید نرخ برابری ارزهای خارجی در مقابل پول ایران دلیل اصلی کاهش تردد مسافر به شمار می‌رود.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ | ۴ شوال ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۹۳۸ | Sun. May 16. 2021 |

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹- نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | اذان مغرب: ۲۰:۲۳ | اذان صبح فردا: ۴:۲۰

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

آپارتمان‌های تهران سبز می‌شوند

طرح «کاشت مشارکتی و نگهداشت گل و گیاه در زندگی آپارتمانی و محیط همسایگی» از هفته جاری در شهر تهران از سوی اداره کل آموزش‌های شهروندی و با همکاری سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهرداری تهران در سطح محلات و مجتمع‌های آپارتمانی مناطق ۲۲ گانه اجرا می‌شود. پویش «ارتقاء فرهنگ آپارتمان نشینی» در سه محور قوانین و حریم خصوصی، همسایگی و مشارکت و محیط زیست با تاکید بر کاهش پسماند از اول دی ماه ۹۹ و با ابلاغ مستقیم شهرداری تهران به تمام مجموعه‌های تابعه شهرداری تهران کار خود را آغاز کرد. بنا به گفته علی محمد مختاری، مدیرعامل سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران چهار طرح محیط زیستی با عنوان «باغچه محله» و «مجتمع آپارتمانی»، «دیوار سبز مشارکتی»، «کاشت گل» و «گیاه مشارکتی خانواده و نمادهای مشارکتی» در قالب این پویش اجرا می‌شود.

زیر و بمِ افزایش ۴۰۰ درصدی حق مسکن

حق مسکن هزینه اسباب‌کشی هم نمی‌شود

گزارش

نسرین هزاره‌مقدم | مشکلات کارگران یکی، دو تا نیست. آنها سخت کار می‌کنند و همیشه هم برای تامین مایحتاج زندگی خود دچار مشکل می‌شوند. اینکه افزایش حقوق آنها هیچ همخوانی با نرخ تورم ندارد مساله‌ای است که انگار قرار نیست هیچ‌وقت حل شود. خیلی از کارگران نه تنها از پس هزینه‌های روزمره زندگی بر نمی‌آیند که برای پرداخت اجاره‌بهای مسکن هم با مشکل مواجه‌اند. همین می‌شود که هر روز بر حاشیه شهرها افزوده می‌شود و به موازات آن آسیب‌های اجتماعی و مشکلات دیگر نیز رو به افزایش است. این درست است که دولت با همراهی و همدلی سازمان‌ها و نهادهای مرتبط تا حدودی مزد و مستمری کارگران را افزایش داد، اما تا در عرصه کلان جامعه مشکلات اقتصادی رفع نشود و تورم افسارگسیخته از بین نرود، این اعداد و ارقام و ضرب و تقسیم‌های روی کاغذ نفعی به حال طبقه کارگر نخواهد داشت. در نیمه شب بیست و سوم فروردین ماه، جلسات نفسگیر شورای عالی کار برای تعیین مزد و مزایای مزدی ۱۴۰۰ به پایان رسید: حداقل دستمزد ۳۹ درصد افزایش، سایر سطوح ۲۶ درصد به اضافه یک رقم ثابت و مزایای مزدی، هرکدام به تبع رضایت و نظر شرکای اجتماعی تا اندازه‌ای افزایش یافتند. در این میان حق مسکن کارگری یا همان کمک هزینه مسکن، با ۵۰ درصد افزایش از ۳۰۰ هزار تومان به ۴۵۰ هزار تومان رسید و البته چند هفته‌ای به طول انجامید تا حق مسکن ۴۵۰ هزار تومانی در هیات دولت به تصویب برسد. در نهایت، در جلسه بیست و دوم اردیبهشت هیات دولت بود که حق مسکن بعد از مدت‌ها راهپیمایی در راهروهای هیات دولت به تصویب رسید و ابلاغ شد.

چگونه می‌توان از تخلف کارفرمایان جلوگیری کرد

حالا کارگران مشمول قانون کار انتظار دارند کارفرمایان در لیست‌های حقوقی اردیبهشت دو تغییر عمده را منظور کنند: اول اینکه دریافتی اردیبهشت به نسبت ماه قبل باید ۱۵۰ هزار تومان بیشتر باشد چراکه حق مسکن ۴۵۰ هزار تومانی به جای حق مسکن ۳۰۰ هزار تومانی نشسته است و دوم اینکه در اردیبهشت تمام کارگران مشمول قانون کار باید ۱۵۰ هزار تومان مابه‌التفاوت دریافت کنند بابت حق مسکن فروردین ماه چراکه آغاز اجرای حق مسکن ۴۵۰ هزار تومانی از فروردین ماه است و لاجرم کارفرمایان باید مابه‌التفاوت فروردین را در اردیبهشت به کارگران بپردازند که البته پیش بینی می‌شود لااقل این یک قلم آخر، یعنی پرداخت مابه‌التفاوت ۱۵۰ هزار تومانی توسط بسیاری از کارفرمایان کشور نادیده گرفته شود و اگر بازرسی دقیق و کارگاه به کارگاه نباشد —که نیست- بسیاری از کارفرمایان این ۱۵۰ هزار تومان را نپردازند؛ می‌ماند نظارت سازمان تامین اجتماعی بر لیست‌های بیمه‌ای کارفرمایان؛ تنها راه‌حل این است که ادارات تامین اجتماعی و نرم‌افزارهای حقوقی آن به دقت بررسی کنند تا حقوق هر کارگر در اردیبهشت ۳۰۰ هزار تومان از حقوق فروردین او بیشتر باشد؛ یعنی برای حقوقی که ۳۰۰ هزار تومان بیشتر از حقوق فروردین ماه است، حق بیمه رد شده باشد و اگر این شرط برآورده نشده باشد، تخلف منظور شده و با کارفرمای خاطی برخورد شود. بنابراین تنها راهکار جلوگیری از تخلفات مزدی کارفرمایان در اردیبهشت ماه که تغییر در معادلات مزدی کارگران به عمل آمده، همان به میدان آمدن سازمان تامین اجتماعی و حساس بودن نرم‌افزارهای آن روی افزایش ۳۰۰ هزار تومانی حقوق هر کارگر بیمه شده است (۱۵۰ هزار تومان بابت افزایش حق مسکن در اردیبهشت و ۱۵۰ هزار تومان بابت مابه‌التفاوت فروردین که مجموعاً می‌شود ۳۰۰ هزار تومان افزایش در دستمزد دریافتی). فقط اینگونه می‌توان از تخلف کارفرمایان جلوگیری کرد.

تورم مسکن بیش از ۴۰۰ درصد بوده

اما جدا از اینکه آیا کارفرمایان این رقم را می‌پردازند یا نه، مساله مهم دیگر ناچیز بودن این رقم است یعنی محتوا بامفهوم نمی‌خواند! این ۴۵۰ هزار تومان، کمک هزینه مسکن یا حق مسکن کارگری است اما رقم آن به حدی ناچیز است که اجاره خانه یک آپارتمان ۵۰ متری در دورافتاده‌ترین شهرها و استان‌های کشور لااقل دو برابر این رقم است. مازیار گیلانی نژاد (فعال کارگری) در ارتباط با اینکه نام حق مسکن دیگر بی‌مسماست و با واقعیت هیچ همخوانی ندارد؛ می‌گوید: «لااقل این عنوان را عوض کنند و نام دیگر روی آن بگذارند مثلاً کمک ناچیز مزدی یا هر چیز دیگر؛ آخر اینقدر این مبلغ ناچیز است که نه تنها کمک هزینه مسکن یا کمک هزینه اجاره مسکن نیست بلکه به اندازه هزینه اسباب کشی هم نیست. شما بخواهید اسباب کشی کنید حداقل یک و نیم تا دو میلیون تومان باید هزینه بپردازید. درواقع اگر حق مسکن در طول زمان افزایش یافته، هزینه‌های مسکن در طول همین زمان، دو برابر آن یا حتی بیشتر افزایش یافته؛ پس این رقم‌ها دیگر نمی‌تواند کمکی به حال کارگرانی باشد که اکثراً خانه ندارند و اجاره‌نشین هستند.» واقعیت همین است؛ هرچه حق مسکن در طول زمان افزایش یافته، از سوی دیگر هزینه‌های مسکن، بیشتر و بیشتر افزایش یافته؛ آمارهای رسمی نشان می‌دهد از ابتدای ۹۷ تا نیمه‌های ۹۹، تورم بخش مسکن حداقل ۵۰۰ درصد بوده است؛ در واقع در طول دو سال و چندماه «مسکن» ۵۰۰ درصد افزایش نرخ داشته؛ گران شدن نرخ مسکن، به طریق اولی روی نرخ اجاره مسکن نیز تاثیر داشته و اجاره خانه نیز به همین میزان و در مواردی (مثلاً در کلان‌شهرها) حتی بیشتر از این میزان زیاد شده است. حال وقتی در بازه دو سال و چندماهه، مسکن ۵۰۰ درصد گران شده، چطور می‌توان از افزایش ۴۰۰ درصدی حق مسکن که نتیجه آن بازهم عدد ناچیزی است، دفاع کرد؟

دفاع از افزایش ۴۰۰ درصدی

این دفاع را البته مقامات وزارت کار صورت می‌دهند. بیست و چهارم اردیبهشت، دو روز بعد از تصویب حق مسکن ۴۵۰ هزار تومانی، کورش یزدان مدیرکل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: از ۱۳۷۷ تا ۱۳۹۷ به‌طور متوسط هر ۴ سال یک‌بار، مبلغ کمک هزینه مسکن افزایش داشته که آخرین رقم مصوب و لازم‌الاجراء آن به رغم افزایش تورم تا سال ۱۳۹۷ به رقم ۴۰۰ هزار ریال رسید. کورش یزدان افزود: اما از سال ۱۳۹۷ تا سال ۱۴۰۰ مبلغ کمک هزینه مسکن از ماهانه چهارصد هزار ریال در سال ۱۳۹۷ با ۱۵۰ درصد افزایش به یک میلیون ریال ماهانه در سال ۱۳۹۸ رسید. او تصریح کرد: به همین ترتیب مبلغ کمک هزینه مسکن با ۲۰۰ درصد افزایش به ۳ میلیون ریال ماهانه در سال ۱۳۹۹ و در سال ۱۴۰۰ نیز با ۵۰ درصد رشد به چهار میلیون و پانصد هزار ریال ماهانه افزایش یافت. کورش یزدان با بیان اینکه طی سه سال اخیر کمک هزینه مسکن در مجموع ۴۰۰ درصد افزایش داشته است، اظهار داشت: این موضوع، موید همدلی و نگاه کارشناسی نمایندگان دولت و شرکای اجتماعی در شورای عالی کار به منظور افزایش سطح درآمد و توجه به معیشت کارگران بوده است. او به پیگیری مجدانه شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در تسریع و تصویب تصمیمات و مصوبات شورای عالی کار از جمله کمک هزینه مسکن کارگران در هیات وزیران اشاره کرد و گفت: امیدواریم مصوبه اخیر، پیام نویدبخش و عیدانه خوبی در روزهای پایانی ماه رحمت و مغفرت برای جامعه کار و تلاش و تولید کشور بوده باشد. بله درست است که از سال ۹۷ تا امروز «حق مسکن کارگری» روی کاغذ و با ضرب و تقسیم عددی، ۴۰۰ درصد افزایش داشته اما اولا در همین مدت و در همین بازه زمانی، مسکن ۵۰۰ درصد گران شده یعنی ۱۰۰ درصد بیشتر از حق مسکن و دوماً نتیجه این افزایش ۴۰۰ درصدی تازه شده حق مسکن ۴۵۰ هزار تومانی که گفتیم حتی نصف اجاره خانه یک خانواده کارگری در استانی دورافتاده مثلاً در زاهدان سیستان و بلوچستان هم نیست. چراکه داده‌های میدانی نشان می‌دهد در همان زاهدان، امروز اجاره یک آپارتمان ۵۰ متری مناسب، لااقل ۲۰ میلیون رهن و ماهی یک میلیون تومان اجاره ماهانه است!

و اما در پایان...

درست است که همدلی و همراهی کردند و تا اندازه‌ای مزد و مستمری افزایش یافت اما تا در عرصه کلان‌تر، مشکلات اقتصادی مرتفع نشود، تا تورم مهار نشود، این اعداد و ارقام و ضرب و تقسیم‌های روی کاغذ نفعی به حال طبقه کارگر نخواهد داشت. همانطور که علی خدایی (عضو کارگری شورای عالی کار) بیست و چهارم اسفند سال قبل، دقیقاً یک روز بعد از تصویب مزد و مزایای مزدی ۱۴۰۰ گفت: مزد ۳۹ درصد، چند درصد بیشتر از نرخ تورم رسمی افزایش یافت؛ از روند جلسه رضایت داریم اما از نتیجه راضی نیستیم و می‌دانیم که با این ارقام، مشکلات معیشتی کارگران حل نمی‌شود اما بازهم همه چیز به عملکرد دولت و «کنترل تورم» بستگی دارد؛ اگر تورم را مهار نکنند، اثر افزایش دستمزد خیلی زود از بین خواهد رفت.

حالا به نظر می‌رسد همان پیش‌بینی متاسفانه درست از آب درآمده، تورم را علی‌رغم وعده‌ها مهار نکردند. در فروردین ماه، مرغ و تخم مرغ و کرایه تاکسی گران شد، در اردیبهشت هزینه مترو و حمل و نقل تا مرز ۳۰ درصد افزایش یافت و حالا هم که گفته‌اند بعد عید فطر، «نان» در استان‌های مختلف گران خواهد شد؛ آیا در چنین شرایطی می‌توان به افزایش مثلاً ۴۰۰ درصدی حق مسکن که نتیجه آن فقط ۴۵۰ هزار تومان است، دل خوش کرد و آن را «عیدی» دانست؟!

خبر

بازگشت به تحصیل ۲۰۰۰ بازمانده از تحصیل

رییس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و مشارکت‌های مردمی آموزش و پرورش به تشریح فعالیت‌های انجام‌شده در راستای اجرای بسته تحولی «طرح آشتی با آموزش» (آبا) در تطبیق با مفاد سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش پرداخت. بر اساس بسته تحولی «طرح آشتی با آموزش» (آبا)، مهم‌ترین دلایل و ضرورت اجرای این طرح، افزایش نرخ پوشش تحصیلی و کاهش آمار دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل، تغییر در روش‌های آموزشی و استفاده از آموزش‌های مبتنی بر فناوری‌های نوین با انعطاف در زمان و مکان، امکان ارایه رشته‌های تحصیلی برای ادامه تحصیل دانش‌آموزان متناسب با استعداد آنها و نیازهای هر منطقه، کمک به جبران بخشی از کمبود نیروی انسانی آموزش‌وپرورش در دوره متوسطه و جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهرها به‌واسطه ادامه تحصیل فرزندانشان بیان‌شده است. شایان‌ذکر است؛ «ایجاد فرصت‌های برابر آموزشی برای دانش‌آموزان لازم‌التعلیم و بازمانده از تحصیل» دوره اول و دوم متوسطه مناطق هدف، «افزایش نرخ پوشش تحصیلی دانش‌آموزان» دوره اول و دوم متوسطه به‌ویژه دختران، «ارتقای نرخ گذر» تحصیلی در مناطق روستایی با استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی با مشارکت جوانان تحصیلکرده و مسوولان و نهادهای بومی و حمایت خیرین نیک‌اندیش و ارتقای کیفیت آموزشی دانش‌آموزان مشمول طرح، با استفاده از منابع و روش‌های آموزشی متنوع و باکیفیت، از اهداف اجرای این بسته تحولی، است. گفتنی است؛ منابع و اعتبارات مورد نیاز این طرح، در قالب کمک‌های افراد خیر و موسسات آموزشی و فرهنگی خیریه، سمن‌ها، نهادها و ارگان‌ها، کمک‌های شورای آموزش‌وپرورش و اعتبارات وزارت آموزش‌وپرورش است. شهریار فولادوند رییس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و مشارکت‌های مردمی با تشریح فعالیت‌ها در این برنامه اظهار کرد: «طرح آشتی با آموزش» (آبا) به ما اجازه می‌دهد که بتوانیم خود را با شرایط افرادی که به هر دلیلی امکان تحصیل و حضور در مدارس یا محل آموزش را ندارند، تطبیق بدهیم و با طراحی کلاس‌های اقماری و تجهیز کلاس‌ها و تعیین فرد از اشخاص معتمد محل، برای حضور در کلاس اقماری، آموزش‌های لازم به دانش‌آموزان داده می‌شود. فولادوند اضافه کرد: در مواردی که ضرورت حضور معلمان تخصصی برای آموزش قسمت‌های از مباحث درسی وجود دارد. معلمان مربوطه از طریق مدارس متولی برگزاری کلاس‌های اقماری، تعیین و به مناطق مربوطه ارسال خواهند شد.

جامعه

افزایش ۱۴ درصدی اهدای خون در ماه رمضان

میزان مراجعه اهداکنندگان خون در ماه رمضان با ۱۵ درصد افزایش نسبت به سال ۹۹ به ۲۶ هزار و ۱۰۸ نفر در سال ۱۴۰۰ رسید. مدیرکل انتقال خون استان تهران اعلام کرد: شهروندان تهرانی در سال جاری نسبت به سال گذشته استقبال بیشتری از اهدای خون نشان دادند. دکتر محمدرضا مهدی‌زاده افزود: آمار اهدای خون نیز با ۱۴ درصد افزایش نسبت به سال گذشته به ۲۰ هزار و ۴۳۶ واحد در سال جاری رسید همچنین در ماه مبارک رمضان سال جاری آمار اهدای مستمر خون ۱۸ درصد و اهدای خون افراد با سابقه ۱۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت. او ادامه داد: در ماه رمضان سال ۱۴۰۰ تعداد ۱۹ هزار و ۷۳۴ هزار مرد و ۷۰۲ زن خون اهدا کردند. بنابر اعلام روابط عمومی انتقال خون استان تهران، مهدی‌زاده ضمن تشکر از اهداکنندگان خون که طی این مدت و همه روزهای سال با فداکاری و همه سختی‌های همه‌گیری کووید ۱۹ اهدای خون را فراموش نمی‌کنند، گفت: اتفاق خوبی است که اهدای خون در روزهای خیزش کرونا بیش از پیش مدیریت شده و مردم آگاهانه و مسوولانه در چنین روزهایی نیز اهدای خون را فراموش نکرده‌اند اما نیاز به خون همچنان باقی است و استمرار این حرکت فداکارانه و حمایت حیاتی جان‌های زیادی را نجات می‌دهد. ما نیز ضمن تشکر از شهروندان از ایشان دعوت می‌کنیم همچنان اهدای خون را در برنامه زندگی خود قرار دهند و حامی بیماران باشند.

بلاتکلیفی پذیرفته‌نشدگان آزمون نهضت سوادآموزی

پذیرفته‌نشدگان آزمون استخدامی نهضت سوادآموزی از ادامه بلاتکلیفی خود خبر دادند. این آموزش‌دهندگان که خواستار جذب در ساختار آموزشی کشور هستند، گفتند: تعداد شش هزار نفر از مجموع حدود ۲۴ هزار آموزشیار نهضت سوادآموزی موفق نشدند با کسب حد نصاب نمره در آزمون استخدامی بیستم تیر ماه سال گذشته قبول شوند. بنابراین شماری از این افراد که اکثرا زنان سرپرست خانوار هستند، هنوز منتظر اقدام نمایندگان مجلس و وزارت آموزش و پرورش برای بازگشت به کار خود هستند. آنها یادآور شدند: به‌رغم تجمعات مکرری که در مقابل ساختمان مجلس و نهادهای استانی و شهرستانی انجام دادیم نه مجلس و نه آموزش و پرورش هنوز جواب قانع‌کننده‌ای که روشن‌کننده وضعیت شغلی ما باشد، نداده است. آنها اظهار داشتند: مرتبا از طرف برخی نمایندگان مجلس قول‌ها و وعده‌هایی به ما آموزش یاران نهضت سوادآموزی داده می‌شود اما هنوز هیچ یک از وعده‌ها عملی نشده و ما هنوز دغدغه‌مند هستیم. این آموزش‌دهندگان در ادامه تصریح کردند: سال‌ها در سخت‌ترین شرایط و در دورافتاده‌ترین مناطق کشور به امر تعلیم و تربیت اشتغال داشتیم؛ با هزاران سختی و دشواری کار سوادآموزی را دنبال کردیم؛ حال شایسته نیست که برای جذب در سیستم آموزشی کشور، سرگردان باشیم. آنها از نمایندگان مجلس به‌ویژه کمیسیون آموزش درخواست دارند به مشکلات آموزش‌دهندگان جا مانده از آزمون استخدامی نهضت سوادآموزی کمک کنند و راهی برای جذب آنها بیابند.

۲۰۰ فوتی جدید کرونا در کشور

بنابر اعلام روابط عمومی وزارت بهداشت، ۲۰۰ بیمار کووید ۱۹ در کشور جان خود را به دلیل ابتلا به این بیماری از دست دادند. تاکنون یک میلیون و ۷۵۶ هزار و ۹۵ نفر دُز اول واکسن کرونا و ۳۵۲ هزار و ۶۲۶ نفر نیز دُز دوم را تزریق کرده‌اند و مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به دو میلیون و ۱۰۸ هزار و ۷۲۱ دُز رسید. براساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۷۷۲۳ هزار بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی شد که ۱۲۸۲ نفر از آنان بستری شدند. مجموع بیماران کووید ۱۹ در کشور به دو میلیون و ۷۳۹ هزار و ۸۷۵ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون دو میلیون و ۲۱۰ هزار و ۸۵۱ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. ۵۳۹۶ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۱۷ میلیون و ۸۸۲ هزار و ۴۶۱ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر سه شهر کشور در وضعیت قرمز، ۲۶۲ شهر در وضعیت نارنجی و ۱۸۳ شهر در وضعیت زرد قرار دارند.

رویداد

افزایش نزاع و کودک‌آزاری در سال ۹۹

رییس سازمان پزشکی قانونی از رسیدگی به یک میلیون و ۷۵۴ هزار پرونده در این سازمان طی سال ۹۹ خبر داد. عباس مسجدی آرانی در نشست خبری خود که در محل سازمان پزشکی قانونی برگزار شد، گفت: در سال ۹۹ به یک میلیون و ۷۵۴ هزار و ۹۵۹ پرونده در سازمان پزشکی قانونی رسیدگی شد که این آمار در مقایسه با سال ۹۸ کاهش ۹.۸ درصدی داشته است. او تعداد پرونده‌های بالینی را نیز یک میلیون و ۵۶۶ هزار و ۷۵۵ مورد اعلام کرد و گفت: این موارد نیز ۷.۸ درصد کاهش داشته است.

مسجدی به آمار جان‌باختگان تصادفات رانندگی نیز اشاره کرد و گفت: در سال ۹۹ مجموع پرونده‌های ما کاهشی ۵. ۲۰ درصدی داشته است و از ۳۴۸ هزار و ۲۷۸ مورد سال ۹۸ به ۲۷۶ هزار و ۷۷۱ مورد در سال ۹۹ رسید. او افزود: موارد فوتی نیز با کاهش ۹.۱ درصدی در سال ۹۹ به ۱۵ هزار و ۳۹۶ مورد رسید. آمار فوتی‌ها در سال ۱۶،۹۸ هزار و ۹۴۶ مورد و در سال ۱۷،۹۷ هزار و ۱۸۳ مورد بوده است. تحلیل ما این است که این کاهش آمار ناشی از شرایط شیوع کرونا نیز بوده است.

افزایش نزاع و کودک‌آزاری در سال ۹۹

رییس سازمان پزشکی قانونی در مورد آمارهای نزاع و درگیری نیز گفت: در مجموع آمار پرونده‌های نزاع در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ افزایشی نیم درصدی داشتیم و تعداد این پرونده‌ها از ۵۸۲ هزار و ۵۶۷ مورد در سال ۹۸ به ۵۸۵ هزار و ۳۷۴ مورد در سال ۹۹ رسید. او ادامه داد: در این میان آمار کودک‌آزاری نیز با افزایشی سه درصدی به دو هزار و ۵۴۴ مورد رسید. آمار همسرآزاری نیز ۸۰ هزار و ۱۶۷ مورد بوده است. مسجدی با بیان اینکه در سال ۹۹ زمان پاسخگویی را ۱۰ درصد کاهش دادیم، گفت: مثلا در حوزه تشریح میانگین زمان پاسخگویی را از ۶۲ روز به ۵۶ روز کاهش دادیم.

آمار سقط‌های جنایی تکان‌دهنده است

رییس سازمان پزشکی قانونی به آمار سقط جنین نیز اشاره کرد و با تفکیک این موضوع به دو حوزه سقط‌های جنایی و درمانی گفت: در حوزه آمار سقط‌های جنایی آمارهایی که ما داریم تکان‌دهنده است. در همین راستا نیز ما جلسات مختلفی را با دستگاه‌های مختلف برگزار کردیم چرا که مساله سقط‌های جنایی یا به تعبیری سقط‌های زیرپله‌ای برای سلامت مادران و زنان نیز بسیار خطرناک است.

مسجدی درباره طرح اخیر مجلس شورای اسلامی در مورد سقط جنین نیز گفت: سقط درمانی مطلقا به دنبال عادی‌سازی مساله‌ای نیست و از اسم آن نیز مشخص است. سقط درمانی به دنبال سلامت مادر و کودک است و متفاوت از آن چیزی است که تحت عنوان سقط جنایی رخ می‌دهد. رییس سازمان پزشکی قانونی ادامه داد: در مواردی که آسیب به سلامت مادر یا جنین رخ می‌دهد سقط درمانی با مجوز پزشکی قانونی انجام می‌شود و این موضوع از سوی کارشناسان و متخصصان پزشکی قانونی مطرح شده و ما بر اساس مصوبه قانونی این کار را انجام می‌دهیم. البته در حوزه غربالگری‌ها ما مسوولیتی نداریم و این مساله مربوط به حوزه سلامت است.

او با تاکید بر اینکه سقط جنایی به هیچ عنوان مجوز شرعی و قانونی ندارد، گفت: اما در مورد سقط درمانی باید بگویم که این موضوع جزو تنها مواردی است که بدون دستور قضایی نیز و با مراجعه مادر به مراکز پزشکی قانونی مورد بررسی قرار می‌گیرد. البته با توجه به اهمیت موضوع رسیدگی به درخواست‌های سقط درمانی تنها در مراکز پزشکی قانونی مرکز هر استان انجام شده و مجوز آن صادر می‌شود.

تبر ۵۸۱۶ پرونده در شکایات قصور پزشکی

او در ادامه به تشریح آمارهایی از عملکرد پزشکی قانونی در سال گذشته پرداخت و گفت: در حوزه قصور پزشکی ۲۶۲ جلسه کمیسیون بین استانی، ۵۱۸ جلسه با کمیسیون پزشکی مرکزی سازمان و در مجموع ۲۹ هزار و ۳۱۳ پرونده در حوزه‌های کمیسیون‌های پزشکی قانونی، روانپزشکی قانونی و قصور پزشکی تشکیل شده است.

مسجدی تعداد پرونده‌های مربوط به قصور پزشکی را ۱۰ هزار و ۸۴۸ مورد برشمرد و گفت: در سال گذشته ۵۰۳۲ پرونده مطرح شده در کمیسیون‌های قصور پزشکی منجر به محکومیت و ۵۸۱۶ مورد منجر به تبرئه شده است.

او درباره آمار نزاع نیز گفت: در سال ۵۸۲،۹۸ هزار و ۵۶۷ پرونده در حوزه نزاع تشکیل شده که این آمار در سال ۹۹ با افزایش نیم درصدی به ۵۸۵ هزار و ۳۷۴ مورد رسیده است. همچنین استان تهران با ۹۵ هزار و ۴۷ مورد دارای بیشترین آمار نزاع و استان خراسان جنوبی با ۴۰۹۸ مورد دارای کمترین آمار نزاع بوده است. به گفته او، بیشترین مراجعات در تیر ماه ۹۹ با بیش از ۶۳ هزار مورد و کمترین آن در فروردین ماه ۹۹ با ۳۶ هزار مورد بوده است. مسجدی در مورد آمارهای مربوط به همسرآزاری نیز گفت: این آمار در مقایسه با سال ۹۸ طبق موارد ارجاع شده به پزشکی قانونی با ۸۰ هزار و ۱۶۷ مورد در سال ۹۹ کاهش ۶.۱ درصدی داشته است.